

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

INVESTIČNÍ VÝSTAVBA SPOLUFINANCOVANÁ Z FONDŮ EU

INVESTMENT CONSTRUCTION CO-FINANCED FROM EU FUNDS

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BC. JAN TŮMA

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

PhDr. Mgr. DAGMAR HRABINCOVÁ

BRNO 2016

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví (N)
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant	Bc. Jan Tůma
Název	Investiční výstavba spolufinancovaná z fondů EU
Vedoucí diplomové práce	PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Datum zadání diplomové práce	31. 3. 2015
Datum odevzdání diplomové práce	15. 1. 2016
V Brně dne 31. 3. 2015	

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

Kučerová.I.,: Hospodářské politiky v kontextu vývoje EU, Praha2012, Karolinium,
Boháčková.I., a kol: Strukturální politika EU, Praha 2009, C.H.Beck,
Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013, MMR, Praha 2007,
www.mmr.cz - Ministerstvo pro místní rozvoj
www.strukturální-fondy.cz

Zásady pro vypracování

Cílem práce je po provedení základní charakteristiky strukturální politiky Evropské unie a České republiky a aplikace těchto obecných poznatků na realizovaný stavební projekt spolufinancovaný EU.

1. Úvod
2. Strukturální politika EU
3. Strukturální politika ČR
4. Realizovaný projekt spolufinancovaný ze strukturálních fondů
5. Závěr

Výstupem práce bude použití a popis obecných postupů stanovených v rámci strukturální politiky na vybraný stavební projekt a jejich srovnání s národními podmínkami.

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....

PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Cílem práce je popsat strukturální politiku Evropské unie a České republiky. Včetně jejich nástrojů. Další část obsahuje seznámení s náležitostmi projektu a postup pro vypracování žádosti o podporu z evropských fondů. V praktické části je analyzován a zhodnocen realizovaný investiční projekt a jsou na něj uplatněny teoretické poznatky.

Klíčová slova

Evropská unie, strukturální fondy, regionální politika, projekt, fondy EU, dotace, politika soudržnosti, operační programy, žádost, investiční výstavba, spolufinancování.

Abstract

The aim is to describe the structural policy of the European Union and the Czech Republic. Including their tools. Another section contains familiar with the particulars of the project and the procedure for drawing up requests for support from European funds. The practical part is analyzed and evaluated finished investment project and on project applied theoretical knowledge.

Keywords

European union, structural funds, regional policy, project, EU funds, subsidy, cohesion policy, operational programmes, application, investment construction, co-financed.

Bibliografická citace VŠKP

Bc. Jan Tůma *Investiční výstavba spolufinancovaná z fondů EU*. Brno, 2016. 105 s., 26 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincová

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 15.1.2016

.....
podpis autora

Bc. Jan Tůma

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé diplomové práce paní PhDr. Mgr. Dagmar Hrabincové za cenné rady, připomínky a náměty, které mi pomohly při vypracování práce.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Evropská unie	12
2.1	Historie EU.....	12
2.2	Základní údaje o EU.....	14
2.3	Instituce Evropské unie:	14
2.3.1	Evropská rada	15
2.3.2	Rada Evropské unie	15
2.3.3	Evropská komise.....	16
2.3.4	Evropský parlament	16
2.3.5	Soudní dvůr Evropské Unie.....	16
2.3.6	Vysoký představitel Evropské unie	16
2.3.7	Evropská služba pro vnější činnost.....	16
2.3.8	Evropský účetní dvůr.....	17
2.3.9	Poradní orgány EU.....	17
2.3.10	Evropská centrální banka (ECB)	17
2.3.11	Evropská investiční banka	17
2.3.12	Evropský ombudsman.....	17
3	Regionální politika EU	18
3.1	Vznik regionální politiky Evropské unie.....	18
3.2	Období v letech 1957 – 1975	18
3.3	Období v letech 1975 - 1987	18
3.4	Období v letech 1988 – 1992	19
3.5	Období v letech 1993 -1999	19
3.6	Období v letech 2000 - 2006	20
3.7	Období v letech 2007 – 2013	20
3.8	Období v letech 2014 – 2020	21
3.9	Nástroje regionální politiky:.....	21
3.9.1	Evropský sociální fond (ESF).....	21
3.9.2	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF).....	21
3.9.3	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).....	21
3.9.4	Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).....	22
3.10	Ostatní fondy	22
3.10.1	Kohezní fond (CF).....	22
3.10.2	Fond solidarity	22

3.10.3 Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG).....	22
3.11 Principy regionální politiky.....	22
3.12 Rozpočet EU.....	24
3.13 Strategie Evropa 2020	26
4 Strukturální politika ČR.....	27
4.1 Regionální členění území NUTS.....	27
4.2 Programové období 2000 - 2006	28
4.3 Programové dokumenty 2007-2013	29
4.3.1 Národní rozvojový plán (NRP) 2007-2013	29
4.3.2 Národní strategický referenční rámec (NSRR).....	30
4.3.3 Operační programy (OP)	30
4.4 Programové období v letech 2007 – 2013.....	30
ROP NUTS II Jihovýchod	32
4.4.1 Zhodnocení přínosu končícího období a členství v EU.....	35
4.5 Programové dokumenty období 2014 - 2020	37
4.5.1 Dohoda o partnerství.....	38
4.6 Programové období v letech 2014 – 2020.....	40
4.6.1 Novinky v období 2014 -2020.....	41
4.6.2 Programy v období 2014 – 2020.....	42
4.6.3 Financování OP.....	51
4.7 Průběh čerpání	51
4.8 Pravidlo n +3 a n + 2	52
5 Projekt	53
5.1 Nástroje pro řízení projektů:.....	53
5.2 Identifikace a formulace záměru	54
5.3 Formulace projektu a jeho příprava.....	56
5.4 Posouzení a schválení.....	61
5.5 Vyjednávání a financování.....	62
5.6 Implementace a monitoring.....	62
5.7 Hodnocení	63
5.8 Chyby v žádostech o čerpání finančních prostředků.....	65
6 Realizovaný projekt	67
6.1 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 1. stavba.....	68
6.1.1 Identifikace a formulace záměru.....	68
6.1.2 Formulace projektu a jeho příprava.....	70

6.1.3 Posouzení a schválení projektu.....	72
6.1.4 Vyjednávání a financování	72
6.1.5 Implementace a monitoring	76
6.1.6 Hodnocení.....	77
6.2 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 1. úsek.....	78
6.2.1 Identifikace a formulace záměru.....	78
6.2.2 Formulace projektu a jeho příprava	79
6.2.3 Posouzení a schválení projektu.....	81
6.2.4 Vyjednávání a financování	82
6.2.5 Implementace a monitoring	84
6.2.6 Hodnocení.....	84
6.3 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 2. úsek.....	85
6.3.1 Identifikace a formulace záměru.....	85
6.3.2 Formulace projektu a jeho příprava	85
6.3.3 Posouzení a schválení projektu.....	87
6.3.4 Vyjednávání a financování	87
6.3.5 Formulace projektu a jeho schválení	89
6.3.5 Posouzení a schválení projektu.....	90
6.3.6 Vyjednávání a financování	91
6.3.7 Hodnocení.....	92
7 Závěr	93
Zdroje	95
Seznam grafů.....	100
Seznam obrázků	101
Seznam tabulek	102
Seznam použitých zkratk.....	103
Seznam příloh.....	105

1 Úvod

Cílem této diplomové práce je popsat strukturální politiku Evropské unie a České republiky, dále pak jaký je průběh projektů, které jsou spolufinancovány z EU.

Každý už někdy slyšel, že se někde nějaký projekt financoval z prostředků z Evropské unie, ale jen málokdo má přehled jak takové spolufinancování probíhá konkrétně a jaké jsou podmínky spolupráce. Při zvažování využití evropských prostředků pro spolufinancování je nutné posoudit nejen všechny podmínky takové spolupráce, ale také jak bude projekt využíván v budoucnu.

V první teoretické části se věnuji vzniku a historii EU. EU v takové podobě jak ji známe dnes je poměrně nová organizace, ale myšlenky na sjednocení Evropy se objevovaly po celou její historii už od starověku v antickém Řecku. Vznikaly různé ideové směry na spojení, lišily se důvody, ať už to byla podobnost evropských kultur, společné náboženství nebo vojenská spolupráce. Ale až do 20. století se nepodařilo žádný návrh naplnit. Teprve po druhé světové válce si čelní představitelé evropských států uvědomili důležitost spolupráce při obnovování válkou zničeného hospodářství. A tak vzniklo nejprve Evropské společenství uhlí a oceli, později Evropské společenství, ze kterého se nakonec stala Evropská unie v současné podobě která, ale určitě ještě není definitivní. [1] Jednak probíhají přístupová jednání s dalšími státy (např. Turecko, Srbsko, Makedonie aj.), ale objevují se i snahy o odchod z EU, tak jako ve Spojeném království, dále hrozí i rozpad některých členských států (např. Španělsko x Katalánsko).

Dále se věnuji institucím EU a jejich funkci. Vědět jak fungují vnitřní orgány unie je důležité pro pochopení, jak vznikají jednotlivé programy podpory a jejich podmínky pro spolufinancování projektů z evropských prostředků.

V další části popisují strukturální politiku Evropské unie a České republiky, včetně územního dělení CZ – NUTS, které je nezbytné pro čerpání evropských prostředků, a na základě které vznikají jednotlivé operační programy. Na závěr teoretické části se věnuji definování projektů obecně. Nejvíce projektů je financováno z Evropského sociálního fondu a Evropského fondu regionálního rozvoje. V této práci se zabývám programovým obdobím 2014 – 2020 i předcházejícím 2007 – 2013, protože čerpání prostředků z tohoto programového období v současnosti dobíhá a definitivně by mělo skončit až v roce 2016. Na závěr teoretické části uvedu také zhodnocení a přínos členství v Evropské unii.

V praktické části budu popisovat postup při financování projektu z EU a získávání prostředků. Dále provedením analýzy konkrétního projektu investiční výstavby spolufinancované z Evropské unie. Část uváděného projektu je financována z programového období 2007 -2013 a další část z aktuálního období.

2 Evropská unie

2.1 Historie EU

Již od starověku se v antickém Řecku objevovaly myšlenky a nápady na sjednocení Evropy. V této době sice nevznikaly konkrétní návrhy, ale pouze jakési vize, které byly založeny na kulturní blízkosti národů v Evropě. Konkrétnější návrhy se začaly objevovat v období středověku. Mezi významné osobnosti v tomto směru patřili Pier Dubois (1250-1320), Jiří z Poděbrad (1420-1471) nebo Maximilien de Bethúne (1560-1641). Návrhy z tohoto období zahrnují především vojenskou spolupráci křesťanských zemí. [1]

V období novověku se myšlenky na sjednocení Evropy staly zájmem také filozofů a křesťanských představitelů. Začaly se objevovat návrhy na založení evropské federace či konfederace. Mezi nejvýznamnější představitele této myšlenky lze zařadit Williama Penna (1644-1718), Charlese-Irénéa Castel de Saint Pierre (1658-1743), filozofa Immanuela Kanta (1724-1804) a Claude Henri de Saint-Simona (1760-1825). [1]

Ve 20. letech 20. století vzniklo Panevropské hnutí, které je považováno za předchůdce současného integračního procesu. Z nejdříve myšlenkového proudu se stala organizace, jejímž cílem bylo sjednotit evropské státy a vytvořit federativní „Spojené státy evropské“. A stát se partnerem pro Rusko, USA, země Commonwealthu a Čínu. K tomu bylo potřeba nalézt rovnováhu mezi organizací a svobodou. V čele organizace působil Richard Coudenhove-Kalergi, který za velký problém považoval rivalitu mezi Německem a Francií. Dále se obával i šovinismu, militarismu, komunismu a využívání techniky ve vojenství. [1]

Během druhé světové války jednaly odbojové organizace Itálie, Dánska, Francie, Jugoslávie, Československa, Nizozemska, Norska a Německa o zřízení federalistické unie, která měla být zárukou ekonomické prosperity a stability. Po druhé světové válce bylo na základě jednání evropských federalistů vytvořeno Hnutí za spojenou Evropu v čele s Winstonem Churchillem. [1]

V roce 1948 se konal Evropský kongres v Haagu za účasti 700 delegátů (např. Konrad Adenauer, Bertrand Russell, Robert Schuman, Denis de Rougemont, Paul-Henri Spaak). Na kongresu byly přijaty Politické, Ekonomické a sociální prohlášení a Zpráva Evropanům. Tyto dokumenty se posléze staly podkladem pro založení Rady Evropy v roce 1949. [1]

16. dubna 1948 byla založena Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci (OEEC = Organisation for European Economic Cooperation). Zakládajícími zeměmi byly Belgie, Dánsko, Francie, Řecko, Island, Irsko, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie a Západní Německo. Úkolem organizace bylo organizovat a distribuovat hospodářskou pomoc z Programu pro hospodářskou obnovu Evropy (Marshallův plán). OEEC nahradila v roce 1960 Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD = Organisation for European Co-operation and Development). Ze snahy vytvořit evropský trh zakládá šestice států (Německo, Francie, Lucembursko,

Nizozemsko, Belgie a Itálie Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO). Dohoda o zřízení ESUO nabývá v platnost 27. 7. 1952 s dobou trvání 50 let. Poté byla aktiva a pasiva převedena pod ES. Na základě ESUO byla v roce 1954 založena ZEU (= Západoevropská unie). 27. Března 1957 byly v Římě podepsány smlouvy EURATOM (Smlouva o zřízení evropského společenství pro atomovou energii), protože došlo k poklesu hospodářského významu uhlí a oceli, a Smlouva o EHS (Smlouva o zřízení evropského hospodářského společenství), která umožňovala zřízení společného trhu všemi členskými zeměmi. [1]

K prvnímu rozšíření společenství dochází v roce 1973 kdy do EHS vstoupily Spojené království, Irsko a Dánsko. Obyvatelé Norska vstup zamítli v referendu. V roce 1979 se konaly první přímé volby do Evropského parlamentu. Na summitu ve Stuttgartu 1983 bylo přijato Slavnostní prohlášení o Evropské unii a v roce 1984 Evropským parlamentem odsouhlasen Návrh smlouvy o Evropské unii. [1]

V letech 1974-75 padly autoritativní vlády ve Španělsku, Portugalsku a Řecku. Což byl impuls k druhému jižnímu rozšíření. Jako první se stalo členem Řecko v roce 1981. Následně v roce 1986 vstoupily Španělsko a Portugalsko. Tímto bylo dokončeno jižní rozšíření. Vstup Španělska a Portugalska bývá také někdy označováno jako „třetí rozšíření“. V roce 1985 byla uzavřena Schengenská dohoda, která pojednává o zjednodušení hraničních kontrol a jejich následném úplném odstranění. Maastrichtská smlouva (Smlouva o EU), která byla schválena v roce 1992, vytvořila politickou a hospodářskou strukturu Evropské unie. [1]

K 1. 1. 1995 dochází ke čtvrtému rozšíření Evropské unie. Členy se staly Rakousko, Finsko a Švédsko. Norští obyvatelé vstup opět zamítli v referendu, panovaly tam obavy především o zemědělství a rybnářství.

V roce 2002 vstoupila do oběhu nová evropská měna – Euro. Ta nahradila národní měny. V devizové podobě existovalo euro již od 1. 1. 1999. Euro využívají státy eurozóny. Aktuálně je to 19 členských států Evropské unie a 6 dalších států, které nejsou členy EU. Měnová politika je prováděna Evropskou centrální bankou (ECB). [1]

Páté rozšíření Evropské Unie je datováno k 1. 5. 2004. Do EU vstoupily ČR, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko. K dokončení rozšíření došlo přijetím Bulharska a Rumunska k 1. 1. 2007. Zatím posledním členem se 1. 7. stalo Chorvatsko. [1]

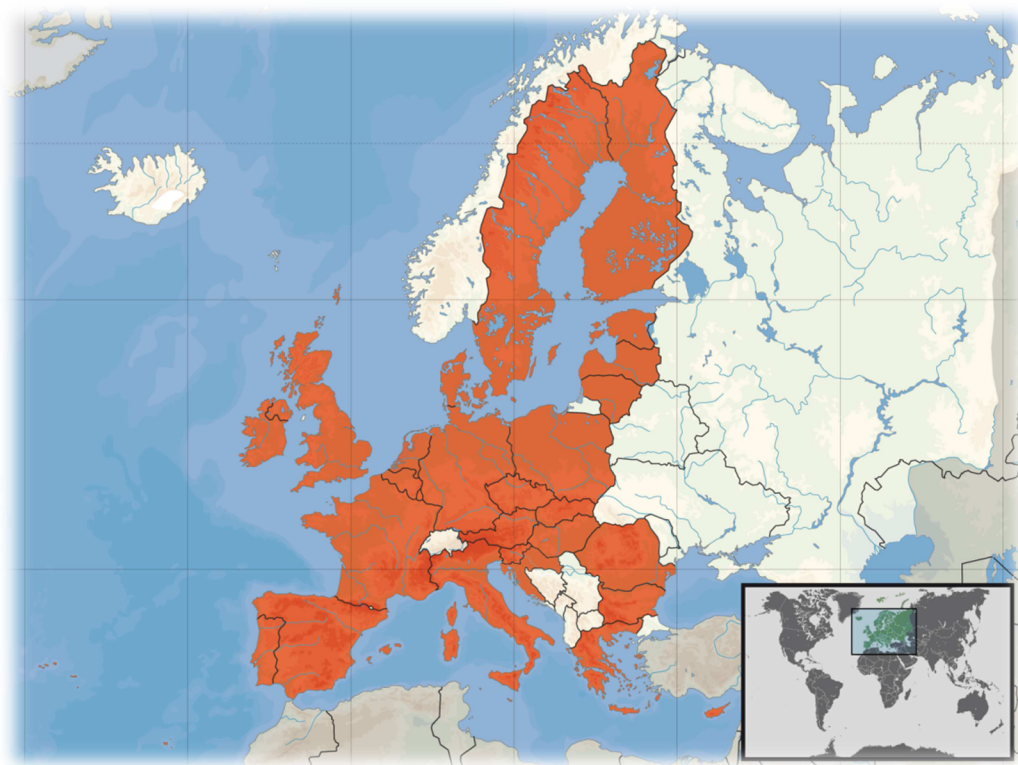
1. 12. 2009 nabyla účinnosti Lisabonská smlouva. Tato smlouva reformovala instituce Evropské unie a její fungování. [2]

Aktuálně čeká na přistoupení 5 kandidátských států – Turecko (od 1987), Srbsko (2009), Albánie (2009), Makedonie (2004), Černá Hora (2008). Island svoji žádost stáhl.

2.2 Základní údaje o EU

Evropská unie je politické a ekonomické společenství 28 evropských států. EU zabírá rozlohu 4,3 mil. Km² a má přibližně 507 milionů obyvatel. HDP 11,8 bilionů euro (údaj za rok 2009).

Obrázek č. 1 - EU k 1. 7. 2013

zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropská_unie

2.3 Instituce Evropské unie:

- Evropská rada
- Rada EU
- Komise
- Evropský parlament
- Poradní orgány EU
- Účetní dvůr
- Evropský soudní dvůr
- Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
- Evropská služba pro vnější činnost
- Evropská centrální banka (ECB)
- Evropský investiční fond

- Evropský ombudsman

Oblasti působení Evropské unie:

- Jednotný trh
 - Hospodářská a měnová unie
 - Společná zahraniční a bezpečnostní politika
 - Spolupráce v oblasti vnitra, justice a policie
 - Financování politik a rozpočet
- [1], [2]

2.3.1 Evropská rada

Jedná se o jednu z oficiálních institucí Evropské unie, formálně je to nejdůležitější mocenské centrum v EU. Rada je strategický politický orgán. O Evropské radě pojednává článek 13 a 15 SEU (Smlouva o Evropské unii). „*Evropská rada dává Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje její obecné politické směry a priority. Nevykonává legislativní funkci.*“ Rada je tvořena předsedy vlád jednotlivých členských států nebo jejich čelními představiteli, dále předsedou a předsedou Komise. Jednání se zúčastňuje vysoký představitel EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. V čele rady stojí předseda, který je volen na 2,5 roku, nejvýše dvakrát za sebou. Předseda rady vede její jednání a také zastupuje Evropskou unii v otázkách společné zahraniční politiky a bezpečnosti. [1]

2.3.2 Rada Evropské unie

Zastupuje zájmy jednotlivých členských států v EU. Rada má především legislativní funkci spolu s Evropským parlamentem, ale má i exekutivní pravomoc hlavně v zahraniční politice. Dále má i rozpočtovou funkci. Rada se schází podle projednávané záležitosti na ministerské úrovni.

- Rada pro zahraniční věci (FAC)
- Rada pro všeobecné záležitosti (GAC)
- Rada pro hospodářské a finanční záležitosti (ECOFIN)
- Rada pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA)
- Rada pro zemědělství a rybolov (AGRI)
- Rada pro životní prostředí (ENVI)
- Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (TTE)
- Rada pro konkurenceschopnost (CC)
- Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti (EPSCO)
- Rada pro školství, mládež, kulturu a sport (EYC)

Hierarchie Rady Evropské unie je tvořena pracovními skupinami na expertní úrovni, nad nimi jsou přípravné výbory a Výbor stálých zástupců COREPER. Administrativu a organizaci včetně překladatelů a právních záležitostí zajišťuje pro Radu Generální sekretariát (GS). [1] [1]

2.3.3 Evropská komise

Evropská komise (EK) je stálý orgán Evropské unie, který zastupuje její zájmy jako takové a nepodléhá jednotlivým členským státům. O EK pojednává článek 17 SEU. Role EK v evropské integraci:

- Navrhuje sekundární legislativu - rozhodnutí, nařízení, směrnice.
- Kontroluje dodržování práva EU.
- Provádí vybrané politiky EU.
- Vyjednává smlouvy mezi Evropskou unií a třetími stranami. [1]

2.3.4 Evropský parlament

Evropský parlament (EP) je stálý orgán Evropské unie, je reprezentantem nadnárodního principu. EP má legislativní, rozpočtové, kontrolní a jmenovací pravomoce. V čele stojí předseda, který parlament reprezentuje, řídí jej a podpisem stvrzuje rozpočet a přijaté legislativní akty. Předsednictvo tvoří předseda spolu s čtrnácti místopředsedy. Předseda, místopředsedové i kvestoři jsou voleni na dva a půl roku. Kvestoři odpovídají za běžný chod EP. Další složkou jsou výbory, které vytvářejí legislativní návrhy, zprávy z vlastního podnětu a pozměňovací návrhy. Výbory mohou vytvářet podvýbory. Konference parlamentních výborů pro evropské záležitosti parlamentů Evropské unie (COSAC) zajišťuje spolupráci mezi EP a parlamenty členských států. Počet poslanců EP „*nesmí překročit 750, nepočítaje předsedu Evropského parlamentu*“ (článek 14, odst. 2 SEU). Největší zastoupení má Německo – 96 mandátů, nejmenší Malta, Estonsko, Kypr a Lucembursko – 6 mandátů. ČR má 22 europoslanců. [1]

2.3.5 Soudní dvůr Evropské Unie

Skládá se z Tribunálu, Soudu pro veřejnou službu EU a ze soudního dvora. Soudní dvůr je nejvyšším soudem EU. Za každý členský stát je jeden soudce tzn., že aktuálně má 28 soudců, ti si zvolí ze svého středu předsedu. Soudci jsou jmenováni na 6 let. [1]

2.3.6 Vysoký představitel Evropské unie

Vysoký představitel má vést zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie, provádí politiku EU se zmocněním Rady EU a vystupuje jménem unie v mezinárodních organizacích a před nečlenskými státy. Dále v Evropské komisi koordinuje komisaře, kteří mají na starosti vnější politiku EU (zahraniční obchod, rozšíření a politika sousedství, rozvojová politika, mezinárodní spolupráce, humanitární pomoc a řešení krizí), částečně také komisaře, kteří do vnější politiky zasahují pouze okrajově (opatření v oblasti změny klimatu, energetika a hospodářské a měnové záležitosti). Funkce vysokého představitele byla zavedena v Lisabonské smlouvě. [2]

2.3.7 Evropská služba pro vnější činnost

Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ) podporuje činnost vysokého představitele a má spolupracovat s diplomacemi jednotlivých členských států. ESVČ se

skládá z úředníků Generálního sekretariátu Rady EU, komise a diplomatů z členských států EU. [2]

2.3.8 Evropský účetní dvůr

Účetní dvůr je orgán, který kontroluje finanční hospodaření EU. Každý rok vydává výroční zprávu, kde informuje o své činnosti. Každý členský stát je zastoupen jedním členem. [1]

2.3.9 Poradní orgány EU

Poradní orgány, které slouží pro konzultace EP, Radě a Komisi jsou:

- Hospodářský a sociální výbor
- Výbor regionů

2.3.10 Evropská centrální banka (ECB)

ECB je orgánem Evropské unie a zároveň centrální bankou eurozóny. ECB a centrální banky členských zemí tvoří Evropský systém centrálních bank (ESCB), společně s centrálními bankami zemí eurozóny tvoří eurosystém. ECB provádí:

- Měnovou politiku
- Obchoduje s devizami
- Správu měnových rezerv
- Vydávání euro platidel
- Dohled nad peněžními ústavami
- Poradní činnost [1]

2.3.11 Evropská investiční banka

EIB byla založena na základě Římské smlouvy v roce 1958. Banka má formu akciové společnosti – členy i akcionáři jsou členské státy. Poskytuje dlouhodobé půjčky veřejnému i soukromému sektoru. Řídícím orgánem je Rada guvernérů. [1]

Evropský investiční fond (EIF)

Poskytuje půjčky pro malé a střední podniky. Fond má formu akciové společnosti, jejíž akcionáři jsou Evropská investiční banka (EIB), Evropská komise a ostatní akcionáři. Založen byl v roce 1994.

2.3.12 Evropský ombudsman

Ombudsman je volen Evropským parlamentem. Musí být nezávislý a během výkonu této funkce nesmí vykonávat žádné jiné povolání. Řeší stížnosti na činnosti orgánů Evropské unie, které podávají fyzické i právnické osoby. Jedná i z vlastní iniciativy. Stížnosti, které jsou ombudsmanovi předloženy, se nesmí týkat záležitostí, které jsou starší než dva roky. [1]

3 Regionální politika EU

3.1 Vznik regionální politiky Evropské unie

„Regionální politika Evropské unie patří mezi její nejvýznamnější aktivity. Se svým podílem na celkovém rozpočtu Unie ve výši kolem 35 % představuje druhou nejvýznamnější výdajovou kategorii po společné zemědělské politice.“ [3, s. 19] Mezi základní důvody pro vznik regionální politiky patří ekonomické, politické, sociální i ekologické. Hlavní metou bylo snížit rozdíly mezi jednotlivými regiony a dosáhnout tak vyšší ekonomické a sociální soudržnosti. Za podstatné lze považovat ekonomické důvody, neboť velké rozdíly mezi jednotlivými regiony negativně ovlivňují ekonomiku. Přibližováním se naopak dosahuje vyšší konkurenceschopnosti a lepšího vývoje, je také nezbytné pro správnou funkci měnové unie. Pomocí nástrojů regionální politiky se zmírňují negativní následky integrace, jedná se například o společnou zemědělskou politiku či restrukturalizaci zastaralého průmyslu. Někdy dochází k tomu, že se vyspělé regiony snaží oddělit, proto se vlády snaží udržovat soudržnost. Na rozvíjení ekonomik v zaostalejších regionech profitují také vyspělejší oblasti, protože se rozrůstají trhy pro jejich výrobky, technologie a know-how. Dokonalého vyrovnání životní úrovně ve všech regionech není možné dosáhnout. [3], [1]

3.2 Období v letech 1957 – 1975

Od vzniku evropské integrace jsou disparity mezi regiony nežádoucí. V Římské smlouvě z roku 1957 není zmíněno založení regionální politiky, přesto je v Článku 2 uvedeno: „vytvoření společného trhu a postupným odstraňováním rozdílů mezi hospodářskými politikami členských států podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve společenství.“ [3, s. 20] V této době ještě regionální politika zavedena nebyla. Existoval předpoklad, že volný trh lokální problémy vyřeší sám. Tehdejší vlády členských států neměly zájem o koordinovanou regionální politiku. Regionální problémy řešily samy v rámci svých jiných politik. Na základě Římské smlouvy vznikla Evropská investiční banka, která poskytovala půjčky méně vyspělým regionům na vlastní projekty. Vznikl také Evropský sociální fond (ESF) a v roce 1962 po zavedení jednotné zemědělské politiky Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF). Jejich politiky měly pozitivní vliv v regionální politice. V roce 1961 zorganizovala Evropská komise konferenci se zaměřením na regionální politiku a o čtyři roky později prezentovala Radě ministrů první zprávu o regionální politice. V roce 1968 vzniklo Generální ředitelství pro regionální politiku. Zájem o tuto oblast rostl po roce 1973, kdy přistoupily do Společenství Velká Británie, Irsko a Dánsko. Nejvíce se o to zasloužila Velká Británie, která si jako čistý plátec do rozpočtu Společenství kompenzovala ztráty z jednotné zemědělské politiky. [3]

3.3 Období v letech 1975 - 1987

V březnu 1975 po složitých jednáních vznikl Evropský fond regionálního rozvoje (European regional development fund=ERDF). Jednotlivé členské země k fondu zaujaly

různé postoje. Velká Británie, Itálie a Irsko stály o co největší objem fondu, naopak Německo a Belgie jej požadovaly co nejmenší. Z fondu se stal základní nástroj pro snižování rozdílů vývoje mezi jednotlivými regiony. V období 1975 – 1978 bylo vyčleněno 1,3 mld. ECU (European currency unit – evropských měnových jednotek). Z fondu bylo propláceno vždy 50 % nákladů, zbytek byl hrazen z domácích rozpočtů. Projekty byly převážně zaměřeny na oblast průmyslu nebo infrastruktury.

Po vstupu Řecka v roce 1981 a následně v roce 1986 Španělska a Portugalska sílil tlak na posílení regionální politiky. Tyto země byly z velké části orientovány na zemědělství a ekonomicky na tom byly mnohem hůře než ostatní země. Dalším důležitým impulsem se staly ekonomické potíže tradičních průmyslových oblastí ve vyspělých státech (Velká Británie, Belgie, Itálie, sever Francie a Španělska). [3]

3.4 Období v letech 1988 – 1992

V roce 1987 se objevila zásadní reforma regionální politiky v podobě Jednotného evropského aktu. V něm bylo stanoveno, že do konce roku 1992 bude zaveden jednotný vnitřní trh. Kromě toho akt obsahoval v Článku 130a cíl vytvořit politiku, která bude směřovat k „*posilování ekonomické a sociální soudržnosti s cílem snížit rozdíly v hospodářské vyspělosti v různých regionech*“ [3, s.22]. Zásadní bylo, že se tak má dít s využitím tří strukturálních fondů.

V reformě byly zavedeny čtyři základní principy realizace regionální politiky:

- Koncentrace.
- Programování.
- Partnerství.
- Adicionality.

Regionální politika byla spolu se zemědělskou a sociální integrována do strukturální politiky. Strukturální politika byla nyní složena ze tří fondů – Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF). Dále mělo dojít k navýšení financí ve strukturálních fondech, mezi roky 1987 – 1993 se měly výdaje na strukturální fondy zdvojnásobit.

V roce 1992 byla podepsána smlouva o Evropské unii (tzv. Maastrichtská smlouva) s platností od 1. 1. 1993. Smlouva dále obsahovala pojednání o podpoře hospodářského a sociálního pokroku, vysoké míry zaměstnanosti a udržitelného rozvoje, vytvoření prostoru bez vnitřních hranic, posilování soudržnosti a zavedení měnové unie. Při zasedání Evropské rady v Edinburgu se dohodlo, že se prostředky regionální politiky zdvojnásobí z 18,6 mld. ECU v roce 1992 na 30 mld. ECU v roce 1999. [3]

3.5 Období v letech 1993 -1999

. Z iniciativy Španělska byl na základě Maastrichtské smlouvy založen v roce 1993 Kohézní fond (nazýván také jako Fond soudržnosti), který měl pomáhat ekonomicky

slabším státům (státy, jejichž HDP < 90 průměru EU) plnit Maastrichtská kritéria. V letech 1994 – 1999 z něj bylo vyčerpáno 16,7 mld. ECU. Kohézní fond není strukturálním fondem. V roce 1993 byl ještě založen Finanční nástroj pro řízení rybolovu (Financial instrument for fisheries guidance – FIFG), ten se stal čtvrtým strukturálním fondem. Na zasedání Evropské rady v Madridu v roce 1995 byla pověřena Evropská komise vypracováním dokumentu Agenda 2000, který se zabýval plánovaným rozšířením EU a nastínil, jakým směrem se bude EU vyvíjet. Tento dokument byl vydán Evropskou komisí v roce 1997. Amsterodamskou smlouvou z roku 1997 byl potvrzen zásadní význam strukturální politiky EU. [3]

3.6 Období v letech 2000 - 2006

Pro období 2000 – 2006 byla na základě zkušeností provedena další reforma. Chystalo se rozšíření EU o země střední a východní Evropy. HDP těchto zemí bylo asi jedna třetina průměru EU. Za dosud platných podmínek by se přistoupením ČR, Polska, Slovenska a Maďarska objem fondů musel navýšit na 48 mld. €, při vstupu všech deseti zemí střední a východní Evropy, Kypru a Malty by se částka musela zdvojnásobit. Výsledkem této reformy bylo zjednodušení procesu, větší koncentrace a efektivita finančních prostředků. Počet cílů se snížil ze šesti na tři, došlo ke zdokonalení kontrol a omezení plošnosti pomoci. Pro období 2000 – 2006 bylo uvolněno 275 mld. €, 45 mld. € bylo vyhrazeno pro nové členské státy. Na zasedání Evropské rady v roce 1999 v Berlíně byly založeny finanční nástroje na pomoc kandidátským zemím – fond ISPA (Instrument for structural policies for pre-accession) a SAPARD (Special accession programme for agriculture and rural development). Tyto nástroje se staly doplňkem k programu PHARE (Pologne-Hongrie actions pour la reconversion économique), který byl původně určen pro Maďarsko a Polsko, ale později se přidaly další kandidátské státy. [3]

3.7 Období v letech 2007 – 2013

Rozšířením EU na 25 a později na 28 členů se zvětšily regionální disparity. Počet obyvatel se zvýšil o 20 %, ale celkové HDP pouze o 4 -5 %. Čímž poklesl příjem na osobu v EU o 10 %. To vyvolalo potřebu regionální politiku reformovat. „18. února 2004 tedy Evropská komise představila návrh na reformu politiky soudržnosti na období let 2007 – 2013 s názvem *Nové partnerství pro soudržnost: konvergence, konkurenceschopnost a kooperace*.“ [3, s. 25] Koncem roku 2005 byl schválen rozpočet rozšířené EU pro roky 2007 – 2013. Jeho výše dosahovala 862,4 mld. €, na regionální politiku bylo určeno 308,1 mld. €. V roce 2005 bylo také schváleno Nové partnerství pro růst a zaměstnanost, což byla další reforma politiky soudržnosti. Následně byly stanoveny tři základní cíle pro toto období: [25], [3]

- Konvergence – pro tuto oblast bylo určeno 81,5 % z prostředků vyčleněných na regionální politiku.
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – 16 %.
- Evropská územní spolupráce – 2,5 %.[24]

3.8 Období v letech 2014 – 2020

Pro regionální politiku v letech 2014 – 2020 bylo celkem vyčleněno 366,8 mld. €. V roce 2011 byla Evropskou komisí představena nařízení, která se týkají politiky soudržnosti. Schválena byla v roce 2013. Nařízení vytvářejí legislativní základ pro čerpání podpory z Evropských fondů a měla za úkol zajistit jednotná pravidla v celé EU, lepší koordinaci mezi fondy i programy. Investované prostředky by měly v maximální možné míře přispívat k naplňování cílů strategie Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Pro správné využívání fondů ve prospěch strategie vypracoval každý stát Dohodu o partnerství, která byla posouzena a schválena Evropskou komisí.

Pro toto období byly stanoveny dva cíle:

- Investice pro růst a konkurenceschopnost – 97,6 % z prostředků na regionální politiku.
- Evropská územní spolupráce – 2,4 %. [26], [27], [28]

3.9 Nástroje regionální politiky:

Čerpání prostředků regionální politiky probíhá pomocí jejích nástrojů.

3.9.1 Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond (ESF) je nejdéle existující ze strukturálních fondů. Založen byl na základě Římských smluv. Je to nástroj sociální politiky a politiky zaměstnanosti v Evropské unii. Je určen pro podporu politik jednotlivých členských států, které musí být v souladu s Evropskou strategií zaměstnanosti. Dále pak v oblastech sociálního začlenění, boj proti diskriminaci, rovnost příležitostí, inovace vzdělávání a rekvalifikace. [5]

3.9.2 Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) má za úkol pomáhat odstraňovat rozdíly mezi jednotlivými regiony v celé Evropské unii. Fond funguje od roku 1975 a jeho význam se neustále zvětšuje. Z tohoto fondu jsou podporovány především projekty, které se zaměřují na regionální rozvoj, hospodářství, konkurenceschopnost a regionální spolupráci v EU. Prioritní cíle jsou výzkum, inovace, ochrana životního prostředí a prevence rizika, infrastruktura v málo rozvinutých oblastech. [5]

3.9.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) patří do společné zemědělské politiky EU. Finanční zdroje z tohoto fondu jsou určeny pro zvyšování konkurenceschopnosti lesnictví, zemědělství, rybářství a potravinářského průmyslu. Dále pak k rozvoji venkovských sídel a kvality života v nich, zlepšování krajiny a životního prostředí a diversifikaci venkovského hospodářství. [5]

3.9.4 Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Evropský námořní a rybářský fond (EMFF) patří do společné rybářské politiky EU. Prostředky z fondu slouží pro zlepšení ochrany životního prostředí, zvýšení konkurenceschopnosti – investice do zlepšování zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, ekologická likvidace starých a nevyhovujících plavidel. Lze používat i na projekty, které se věnují vnitrozemskému rybolovu – např. odbahňování nádrží a rybníků či zlepšování akvakultury. [29]

3.10 Ostatní fondy

Mezi ostatní fondy jsou ty, které nejsou strukturálními.

3.10.1 Kohezní fond (CF)

Kohezní fond nazývaný také jako Fond soudržnosti (CF) vznikl v roce 1993 na základě Maastrichtské smlouvy. Jedná se o snižování sociálních a ekonomických nerovností v Evropské unii. Nejedná se o strukturální fond. Z kohezního fondu mohou čerpat prostředky členské státy, které mají HDP nižší než je 90 % průměru společenství. Prostředky z fondu jsou určeny hlavně pro projekty zaměřené na ochranu životního prostředí, rozvoj dopravních sítí, energetiky a obnovitelných zdrojů. [3], [5]

3.10.2 Fond solidarity

Fond solidarity slouží pro rychlou a flexibilní pomoc v případě přírodní katastrofy velkého rozsahu. O prostředky může členský stát žádat v případě, kdy je vzniklá škoda větší než 0,6 % HDP státu. Z fondu lze poskytovat také prostředky na učinění preventivních opatření před velkými přírodními katastrofami. [29]

3.10.3 Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG)

Fond financuje projekty, které pomáhají pracovníkům, těm co byli propuštěni v důsledku globalizace. Např. krach velké společnosti, přemístění výroby mimo území Evropské unie nebo při hromadném regionálním propouštění v jednom odvětví. Prostředky jsou určeny pouze pro projekty členských států. [29]

3.11 Principy regionální politiky

Regionální politika EU se řídí základními a doplňkovými principy. Ty jsou zakotveny v právní a programové úpravě poskytování finanční podpory. Mezi doplňkové principy patří například integrace, solidarita, konvergence, koordinace a harmonizace, subsidiarita.

Základní principy jsou:

- Programování
- Koncentrace

- Partnerství
- Adicionalita
- Monitorování a vyhodnocování [3]

Programování

Finanční prostředky jsou rozdělovány na základě sedmiletých, vícektorových plánů regionálního rozvoje. Tyto plány jsou pořizovány na základě jednání mezi Evropskou komisí a členskými státy. Cílem je zajistit komplexní řešení problémů v regionech a nefinancovat pouze jednotlivé bezkoncepční projekty, tím by měl vzniknout dlouhodobější integrovaný program.

Koncentrace

Snahou koncentrace je vydávat finanční prostředky strukturálních fondů do oblastí, které mají velké strukturální problémy. Oblasti jsou vybírány na základě cílů, které definují společně Evropská komise a členské státy. Koncentrace zajišťuje efektivnost a účelnost vynaložených finančních prostředků a také jejich jednodušší kontrolu a monitorování.

Partnerství

Tento princip je založen na aktivní účasti Evropské komise, regionálních orgánů a nevládních účastníků (např. odborové svazy, hospodářská komora, organizace zaměřené na ochranu životního prostředí, prosazování genderové rovnosti) na plánování, implementaci, řízení, monitorování a hodnocení strukturálních fondů.

Adicionalita

= princip doplňkovosti tzn. prostředky, které poskytne Evropská unie, slouží pouze k doplnění výdajů jejich příjemců. Podíl poskytnutých financí se určuje podle druhu projektů. Tento postup má zajišťovat větší odpovědnost příjemců a lepší efektivnost financovaných projektů.

Monitorování a vyhodnocení

Monitoruje efektivitu nakládání s poskytnutými zdroji. Monitorování a vyhodnocování probíhá ve třech stádiích:

- Předběžné hodnocení (ex ante)
- Střednědobé hodnocení (interim)
- Následné hodnocení (ex post)

[3]

3.12 Rozpočet EU

Jeho objem k HND (Hrubý národní důchod) EU je poměrně malý, na rozdíl od rozpočtů členských států. Objem rozpočtu Evropské unie je dán stropem vlastních zdrojů, který je rozhodnutím z roku 2014 nastaven na 1,23 % HND EU na platby a 1,29 % HND EU na závazky. Většina příjmů je tvořena především vlastními zdroji, které pochází od členských států. Rozpočet se schvaluje na rok a musí být vyrovnaný, tvoří se na základě schválených víceletých finančních rámců (VFR), které musí respektovat. Finanční rámec byl původně zaveden na dobu pěti let, od roku 1993 je sestavován s výhledem na sedm let. VFR je přijímán na základě tzv. meziinstitucionální dohody mezi Evropskou radou, komisí a Evropským parlamentem. Rozpočet EU je pouze doplňkem k národním rozpočtům, je navrhován EK a schvalován tzv. rozpočtovou autoritou – Evropským parlamentem a Radou. [1], [30], [31]

Struktura rozpočtu:

Příjmy a jejich podíl

- Podíl z HND členských států – 73 %
- Tradiční vlastní zdroje – cla, dávky z cukru a izoglukózy – 15 %
- Podíl z DPH – 11 %
- Ostatní – poplatky, pokuty, přebytek rozpočtu ad. – 1%

Výdaje

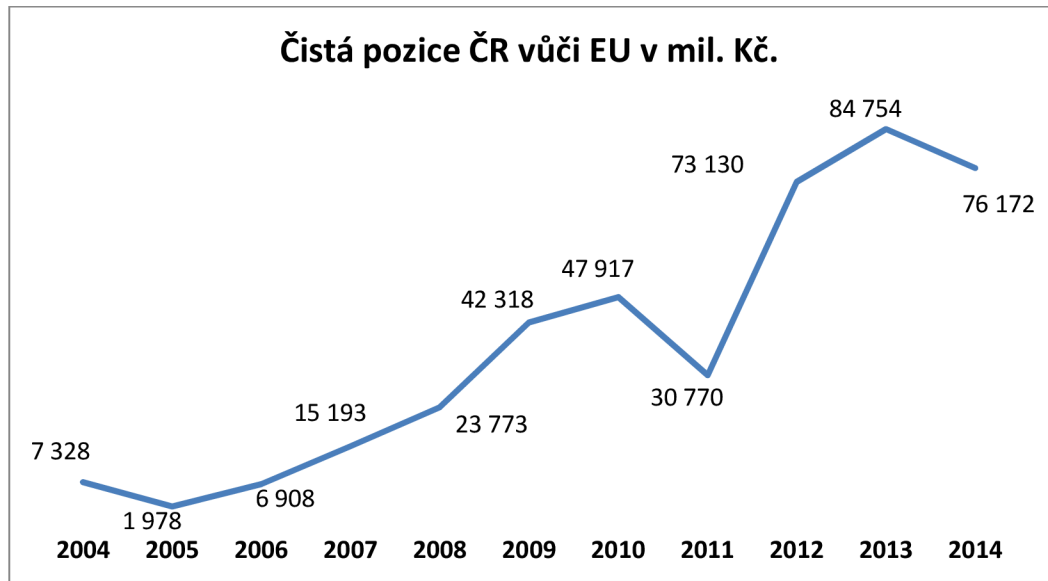
Výdaje jsou směřovány především do dvou oblastí – společné zemědělské a strukturální politiky.

Zásady pro sestavování rozpočtu:

- Zásada správnosti a jednotnosti.
- Zásada vyrovnanosti.
- Zásada každoročnosti.
- Zásada zúčtovací jednotky.
- Zásada všeobecnosti.
- Zásada specifikace.
- Zásada transparentnosti.
- Zásada řádného finančního řízení.

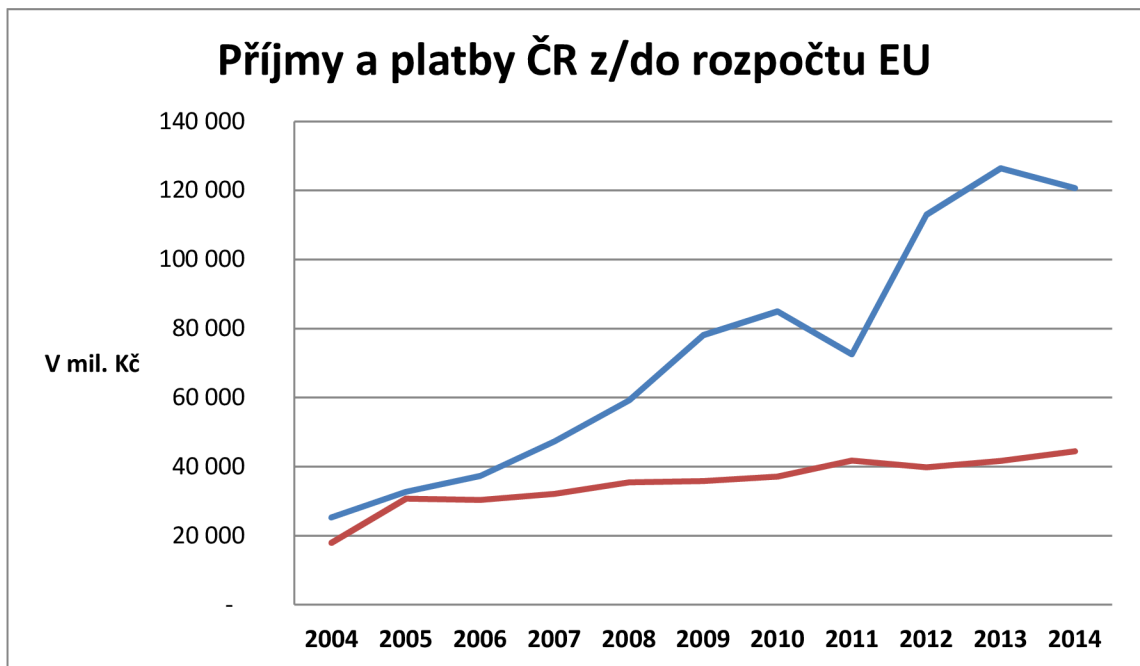
Podle čisté pozice států k rozpočtu EU se státy dělí na čisté plátce a čisté příjemce. ČR je od svého vstupu do EU v roce 2004 čistým příjemcem stejně jako státy, které přistoupily po roce 2004. Vývoj čisté pozice ČR je zachycen v následujícím grafu č. 1. Nejlepšího výsledku bylo dosaženo v roce 2013, kdy tato hodnota činila 84 754 mil. Kč. V tomto roce dosáhly příjmy z rozpočtu EU výše 126 415 mil. Kč což je prozatím největší příjem od vstupu do EU, naproti tomu odvody činily 41 661 Kč. Nejvyšší částka byla odvedena do rozpočtu EU v roce 2014, kdy její výše činila 44 476 mil. Kč. [30], [45]

Graf č. 1 – Čistá pozice ČR vůči EU

Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování

Graf č. 2 – Příjmy a platby ČR do/z rozpočtu EU

Zdroj: www.mfcr.cz, vlastní zpracování

3.13 Strategie Evropa 2020

Evropa 2020 je hlavní hospodářská reformní agenda Evropské unie, která stanovuje růstovou strategii na 10 let od roku 2010. Nahrazuje tzv. Lisabonskou strategii. Má se vytvořit udržitelný hospodářský růst s podporou sociálního začleňování. Bylo stanoveno pět cílů:

- **Zaměstnanost** – získat zaměstnanost 75 % ve věkové kategorii 20 – 64 let.
 - **Výzkum a vývoj** - investice do této oblasti ve výši 3 % HDP EU.
 - **Změna klimatu a udržitelné zdroje energie** – snížit emise skleníkových plynů o 20 %, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %, zvýšit energetickou účinnost o 20 %.
 - **Vzdělávání** – snížení míry nedokončeného studia pod 10 %, dosáhnout podílu 40 % vysokoškolsky vzdělaných obyvatel ve věku od 30 do 34 let.
 - **Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení** – minimálně o 20 milionů snížit počet lidí, kterým hrozí nebo žijí v sociálním vyloučení či chudobě.
- [33]

Dále byly určeny oblasti, mající největší potenciál k vyvolání hospodářského růstu a zvyšování zaměstnanosti. Na jejich rozvoj je zaměřeno sedm stěžejních iniciativ:

- Unie inovací.
- Mládež v pohybu.
- Digitální agenda pro Evropu.
- Evropa efektivně využívá zdroje.
- Průmyslová politika pro éru globalizace.
- Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa.
- Evropská platforma pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

[32]

4 Strukturální politika ČR

4.1 Regionální členění území NUTS

NUTS = Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques. Pro statistické monitorování a analýzy regionů bylo zavedeno v celé EU od roku 1988 jednotná nomenklatura územních statistických jednotek. Podle počtu obyvatel je rozlišujeme tři hlavní úrovně regionálního členění území. V ČR známe dělení na kraje, ty jsou rovny úrovni NUTS III. Pro potřeby Evropské unie bylo potřebné zavést ještě stupeň mezi krajem a státem, takový co by odpovídal úrovni NUTS II – region soudržnosti. [8]

Tabulka 1 - členění NUTS

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: [8], vlastní zpracování

Česká republika se dělí:

- NUTS 0 a NUTS I – Česká republika (CZ0)
- NUTS II – uměle vytvořené celky pro potřeby dělení NUTS, bez vlastní správy, jedná se o sdružené kraje
 - CZ01 Praha - území hlavního města Prahy;
 - CZ02 Střední Čechy – Středočeský kraj;
 - CZ03 Jihozápad – Plzeňský a Jihočeský kraj;
 - CZ04 Severozápad – Karlovarský a Ústecký kraj;
 - CZ05 Severovýchod – Liberecký, Pardubický a Královehradecký kraj;
 - CZ06 Jihovýchod – Vysočina a Jihomoravský kraj;
 - CZ07 Střední Morava - Olomoucký a Zlínský kraj;
 - CZ08 Moravskoslezsko – Moravskoslezský kraj.
- NUTS III – kraje ČR
 - CZ010 Hlavní město Praha;
 - CZ020 Středočeský kraj;
 - CZ031 Jihočeský kraj;
 - CZ032 Plzeňský kraj;
 - CZ041 Karlovarský kraj;
 - CZ042 Ústecký kraj;
 - CZ051 Liberecký kraj;
 - CZ052 Královehradecký kraj;
 - CZ053 Pardubický kraj;
 - CZ063 Kraj Vysočina;

- CZ064 Jihomoravský kraj;
- CZ071 Olomoucký kraj;
- CZ072 Zlínský kraj;
- CZ080 Moravskoslezský kraj
- NUTS IV (LAU 1) – okresy
- NUTS V (LAU 2) – obce [8]

Obrázek č. 2 - Regiony soudržnosti ČR

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/CZ-NUTS>

Tabulka 2 - Členění České republiky

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	91
LAU II	Obce	6 249

Zdroj: [8], vlastní zpracování

4.2 Programové období 2000 - 2006

V tomto období mohla ČR čerpat prostředky od svého vstupu v roce 2004. V programovém období 2004-2006 bylo pro Českou republiku alokováno celkem 2,43 mld. €. Ve strukturálních fondech bylo alokováno 1,6 mld. € a ve fondu soudržnosti 1,2 mld. €. Byly stanoveny tři cíle:

- Podpora rozvoje zaostávajících regionů
- Podpora oblastí potýkajících se s ekonomickou a sociální restrukturalizací

- Podpora politiky zaměstnanosti a vzdělání

V ČR byla vyčerpána většina prostředků (99,54 %) ze strukturálních fondů a to prostřednictvím uvedených programů:

Tabulka 3 – Programy 2004 – 2006

Program	Alokace v mil. €	Vyčerpáno v %
Společný regionální operační program (ERDF)	407 055 051	100
Společný regionální operační program (ESF)	47 277 520	96,98
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (EAGG)	169 790 354	97,58
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (FIFG)	4 111 073	91,52
OP Průmysl a podnikání (ERDF)	260 852 142	99,25
OP Infrastruktura (ERDF)	246 360 355	100
OP Rozvoj lidských zdrojů (ESF)	318 819 283	100
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 2 (ERDF)	71 295 400	100
Jednotný programový dokument pro Prahu – Cíl 3 (ESF)	58 793 363	100
EQUAL (ESF)	32 100 930	100
Interreg Polsko (ERDF)	34 502 947	100
Interreg Sasko (ERDF)	13 036 240	100
Interreg Bavorsko	8 600 000	100
Interreg Slovensko	8 999 999	100
Interreg Rakousko	11 000 000	100
Celkem	1 692 594 657	99,54

Zdroj: [34], [35], vlastní zpracování

[34], [35]

4.3 Programové dokumenty 2007-2013

4.3.1 Národní rozvojový plán (NRP) 2007-2013

Národní rozvojový plán stanovuje cíle, jichž má být dosaženo, priority a jejich realizaci. NRP je důležitý pro čerpání prostředků, určuje strategii čerpání financí a určuje pravidla pro čerpání. Také je jedním z podkladů při jednání s Evropskou komisí. NRP obsahuje šest kapitol, první hodnotí situaci v době svého vzniku – makroekonomická analýza, ekonomické, sociální a environmentální charakteristiky, rozvoj městských a venkovských oblastí. Druhá obsahuje SWOT analýzu (silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti). Ve třetí jsou uvedeny strategie, cíle a prioritní osy pro

období 2007 – 2013. Pátá uvádí, na co se zaměřují jednotlivé operační programy a šestá peněžní zdroje. [3]

4.3.2 Národní strategický referenční rámec (NSRR)

Národní strategický rámec je nástrojem pro přípravu programování fondů, jedná se o strategii rozvoje na úrovni státu. Vychází z Národního rozvojového plánu České republiky. Je podkladem pro operační programy, na základě NRP stát jedná s Evropskou komisí o podobě jednotlivých operačních programů. [3]

4.3.3 Operační programy (OP)

Operační programy jsou schvalovány Evropskou komisí. Jedná se o souhrn priorit, řízení, finančních zdrojů, definují oblast intervencí na národní i regionální úrovni. Jsou tvořeny na základě Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce. Existují OP:

- **Tematické** – řídicími orgány jsou česká ministerstva, která vydávají metodické pokyny a podmínky pro žadatele.
- **Regionální** – řídicím orgánem jsou Regionální rady jednotlivých regionů soudržnosti. Tyto programy navazují na tematické. [3], [5]

4.4 Programové období v letech 2007 – 2013

Pro období 2007 – 2013 byly stanoveny tři základní cíle:

- Konvergence
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- Evropská územní spolupráce

Navíc mimo tyto cíle byly stanoveny priority soudržnosti:

- Zvýšení atraktivnosti EU a jejích regionů pro zaměstnávání a investování.
- Zlepšení znalostí a inovací jako faktorů růstu.
- Vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst. [3]

Konvergence

Snaha o podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských státech a regionech Evropské unie, kde je HDP na 1 osobu menší, než je 75% průměr v EU.

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Do tohoto cíle patří státy a oblasti, které nepatří do cílů konvergence. Tj. oblasti Evropské unie, kde je HDP na 1 osobu vyšší, než je 75% průměr v EU. Rozvoj v těchto

oblastech není nutné výrazně podporovat, kvůli tomu je alokace prostředků nižší než u cílů konvergence. Jednotlivé oblasti jsou zařazovány podle následujících kritérií:

- Průmyslové oblasti – míra celkové nezaměstnanosti a zaměstnanosti v průmyslu je vyšší, než je průměr v EU.
- Městské oblasti – pokud je ve městech nízká vzdělanost, vysoká kriminalita a chudoba a navíc v nich je nadprůměrná nezaměstnanost v porovnání s průměrem EU.
- Venkovské oblasti – musí mít nízkou hodnotu zalidnění tj. < 100 obyvatel na kilometr čtvereční nebo je zaměstnanost v zemědělství dvakrát vyšší než je v průměru v EU. V oblasti by dále měla být nadprůměrná nezaměstnanost nebo docházet k populačnímu poklesu. [25]

Evropská územní spolupráce

Evropská územní spolupráce je zaměřena na podporování vyváženého a harmonického rozvoje území Evropské unie. Podporuje další integraci EU prostřednictvím přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Vychází z INTERREG (Evropská územní spolupráce), zaměřuje se na podporu vědy, výzkumu a informačních technologií, životního prostředí, předcházení rizik a řízení vodních toků. [25]

Programy v období 2007 – 2013

Programy můžeme rozdělit podle cílů a zaměření:

1. Cíl: konvergence

Tematické programy:

- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Doprava
- Integrovaný operační program
- OP Technická pomoc

Regionální operační programy:

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad

2. Cíl: regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tematické programy:

- Operační programy Praha (Konkurenceschopnost, Adaptabilita)

3. Cíl: evropská územní spolupráce

Operační programy:

- OP INTERACT II
- OP ESPON II
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko [25], [41]

ROP NUTS II Jihovýchod

Tento regionální operační program popisují podrobněji se zaměřením na prioritní osu P1 Dostupnost dopravy, protože projekt, který používám v praktické části, z něho byl financován.

Regionální operační program Jihovýchod je určený pro region soudržnosti Jihovýchod, který se skládá z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina. V programovém období 2007 – 2013 pro něj bylo vyčleněno 704,4 mil. € z Evropského fondu pro regionální rozvoj tj. 15,1 % z alokace pro všechny ROP, z českých veřejných zdrojů je dofinancován částkou 124,3 mil. €. Program řídí Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, která je složena z předsedy, výboru (po 8 zastupitelích z obou krajů) a úřadu. Globálním cílem programu je „*zvyšování konkurenceschopnosti regionu vytvářením podmínek pro účinné využívání rozvojového potenciálu na území regionu soudržnosti Jihovýchod prostřednictvím komplexního zlepšení dopravní dostupnosti a propojením rozvojových pólů regionu. Součástí globálního cíle je i využívání potenciálu v oblasti cestovního ruchu a zkvalitňování podmínek pro život obyvatel ve městech a na venkově v souladu s principy udržitelného vývoje.*“ [cit. 37] Žadatelem může být kraj, obce, jimi zřizovaná organizace, nestátní neziskové organizace, provozovatelé dráhy, malé a střední podniky, občane a další.

Specifickými cíli jsou:

- Zkvalitnění dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti regionu, při současném souladu s udržitelným rozvojem.
- Zkvalitnění podmínek pro cestovní ruch.
- Zkvalitnění podmínek pro život ve městech i na venkově.

Tabulka 4 –ROP JV prioritní osy

Prioritní osa	Částka v mil. €	Podíl v %
Prioritní osa 1 – Dostupnost dopravy	345	49
Prioritní osa 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	134	19
Prioritní osa 3 – Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel	201	28,6
Prioritní osa 4 – Technická pomoc	24	3,4

Zdroj: [37], vlastní zpracování

Dostupnost dopravy P1:

Hlavním cílem je zlepšení dopravní infrastruktury a dopravní obslužnosti regionu, při respektování ochrany životního prostředí. Dále napojení regionu na síť TEN-T, zlepšení propojení v rámci regionu a zkvalitnění dopravní dostupnosti technickým zhodnocením komunikací.

- **1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu.**

Možné projekty:

- Silnice II. a III. třídy, které tvoří hlavní dopravní síť. (výstavba, modernizace, opravy)
- Mosty, protihlukové bariéry, obchvaty, přeložky silnic, okružní křižovatky a jiné dopravní stavby na silnicích II. a III. třídy kromě chodníků.
- Výstavba a modernizace infrastruktury u mezinárodního civilního letiště (terminály, dráhy, kontrolní věže, zabezpečení atd.)

Možní žadatelé:

- Kraje nebo jejich organizace.

Objem financí: 255 mil. €

- **1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy.**

Možné projekty:

- Instalování nových odbavovacích a informačních systémů pro cestující.
- Výstavba a modernizace přestupních terminálů, souvisejících záchytných parkovišť a zázemí pro veřejnou hromadnou dopravu, zřizování bezbariérových vstupů do terminálů a na zastávky.
- Zařízení dopravní telematiky.
- Pořizování systému Park and Ride, Bike and Ride a Kiss and Ride.
- Modernizace dopravních prostředků veřejné dopravy (kromě drážních vozidel), nákup ekologických dopravních prostředků, s významným ekologickým dopadem (např. významné snížení emisí)

Možní žadatelé:

- Kraje, obce nebo jejich organizace, provozovatelé dráhy, podnikatelé, kteří zajišťují základní dopravní obslužnost v rámci veřejné služby.

Objem financí: 35 mil. €

- **1.3 Obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob.**

Možné projekty:

- Pořízení nových a modernizace stávajících drážních vozidel, které zajišťují veřejnou hromadnou dopravu.

Možní žadatelé:

- Kraje, obce nebo jejich organizace, provozovatelé dráhy.

Objem financí: 37 mil. €

- **1.4 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu.**

Možné projekty:

- Výstavba a modernizace cyklostezek, stezek pro chodce a cyklisty, řešení křížení s pozemními komunikacemi.
- Úpravy komunikací pro osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

Možní žadatelé:

- Kraje, obce nebo jejich organizace.

Objem financí: 18 mil. €

Rozvoj udržitelného cestovního ruchu P2:

- 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.
- 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu.

Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel P3:

- 3.1 Rozvoj urbanizačních center.
- 3.2 Rozvoj regionálních středisek.
- 3.3 Rozvoj a stabilizace venkovských sídel.
- 3.4 Veřejné služby regionálního významu.

Technická pomoc P4:

- 4.1 Aktivity spojené s realizací a řízením ROP.
- 4.2 Podpora absorpční kapacity. [37]

4.4.1 Zhodnocení přínosu končícího období a členství v EU

V období 2007 – 2013 bylo pro Českou republiku alokováno 26,7 mld. €.

Tabulka 5 – Projekty spolufinancované z evropských fondů 2007-2013

Indikátor	M. j.	Počet m. j.
Rekonstrukce silnic II. a III. třídy	km	1690
Výstavba dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy	km	71
Výstavba nových silnic	km	184
Rekonstrukce železnic	km	301
Počet regenerovaných bytů	ks	42 364
Plocha revitalizovaných objektů ve městech	m ²	869 784
Plocha revitalizovaných území	km ²	81
Zrekonstruované památkové objekty	ks	175
Nově pořízená ekologická vozidla veřejné dopravy	ks	504
Projekty na podporu MSP	ks	4874
Nové a inovované produkty uvedené na trh	ks	2586
Nově vytvořená pracovní místa	Tis.	78
Nově budované nebo rekonstruované cyklostezky	km	852
Nové a rekonstruované čističky odpadních vod ¹	ks	92
Nové a opravené kanalizační řády	km	2253
Snížení spotřeby energie	GJ/rok	1 670 055
Počet podpořených projektů	Tis.	55

Zdroj: [6], [7] vlastní zpracování

Členství České republiky v Evropské unii má na českou ekonomiku nezanedbatelný vliv. Určit a vyčíslit všechny dopady členství v EU je velmi obtížné a v některých oblastech se jedná pouze o odhady a předpoklady, protože se dají těžko hodnotit scénáře, které nenastaly. Některé další dopady se jen obtížně ohodnocují například vyšší investiční a spotřební potencial. Při hodnocení přínosů je potřeba zaměřit se hned na několik oblastí. První oblastí jsou věcné dopady, které byly vytvořeny za pomoci financování z evropských fondů. Jedná se například o počet km zmodernizovaných a nově vybudovaných silnic, dálnic, cyklostezek a železnic, počet zrekonstruovaných památkových objektů, snižování energetické náročnosti budov, počet postavených ČOV, počet inovovaných výrobků nebo v neposlední řadě počet nově vytvořených pracovních míst díky těmto projektům. Vybrané indikátory jsou uvedené v tabulce č. 5 Projekty spolufinancované z evropských fondů 2007-2013.

¹ 1/3 nových ČOV byla spolufinancována z fondů EU

Výhody plynou nejen z příjmu dotací a dále i volného pohybu zboží, neplacení cla atd. Na druhou stranu je možné třeba uvést zavedení hospodářských sankcí vůči Rusku. Export ČR do Ruské Federace před zavedením sankcí dosahoval v roce 2014 objemu 4,1 mld. €, což je o 10 % méně než v předchozím roce před zavedením sankcí. V první třetině roku 2015 poklesl dokonce o třetinu. [23] To je zapříčiněno nejen sankcemi, ale i secesí ruské ekonomiky. Což je, ale v porovnání s přínosy členství EU marginální objem.

Vyhodnocením ekonomické výhodnosti členství v EU se v roce 2014 zabývala Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR. Odhaduje se na základě vývoje HDP před vstupem a po vstupu, že ČR získala členstvím v Evropské unii nejméně 3,1 bilionu Kč kvůli průměrnému růstu ekonomiky o 1,1 procentního bodu ročně. Zároveň byl vyvozen závěr, že ČR na rozdíl od např. Slovenska nebo Polska dostatečně nevyužívá potenciál konvergence, podobně jako ČR je na tom Maďarsko. V tomto dokumentu byly dále vytvořeny čtyři alternativní scénáře:

1. ČR není členem EU, ale je pouze součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP).

Mimo jiné by ČR přišla příjmy z kohézní politiky EU. Odhaduje se, že ty by se mohly, po dočerpání prostředků z období 2007-2013, v české ekonomice projevit dlouhodobým zvýšením HDP o 2,5 – 2,7 %. Státy, které jsou součástí EHP, přispívají do rozpočtu EU, přijímají unijní legislativu, ale nemohou o ní rozhodovat. Např. Norsko platí za přístup do prostoru vnitřního trhu EU v přepočtu cca 16 mld. Kč ročně.

2. ČR není členem EU ani součástí EHP

Pokud by se ČR izolovala, přišla by jednak o finanční prostředky z fondů EU. Dále by ztratila možnost volného vstupu na vnitřní trh, kam směřuje většina českého vývozu, nejspíše by platila cla a kvóty. Zájem zahraničních investorů by klesl a přesunul se do okolních zemí.

3. ČR členem eurozóny.

V tomto scénáři jsou především zvažovány dopady členství v eurozóně. Po zavedení eura by česká ekonomika ušetřila až 8 mld. Kč ročně na transakčních poplatcích. HDP ČR by zvýšilo o 0,6 – 1,2 % ročně. Náklady na zavedení eura by se vrátily na úsporách do jednoho roku.

4. ČR naplno využívá potenciál členství v EU.

Tento scénář především porovnává vývoj v ČR se Slovenskem jako strukturálně podobným státem a státem, který lépe využívá potenciálu členství v EU. V případě produktivity práce došlo u ČR ke konvergenci k průměru EU od roku 2002 pouze o 6 procentních bodů, v případě Slovenska to bylo 11 procentních bodů, v roce 2007 ČR předešlo. Pokud by ČR využívala od roku 2004 svůj potenciál jako Polsko nebo Slovensko, mohla česká ekonomika získat až o 1,4 bilionu Kč navíc. [7]

V roce 2013 přišla ČR o 0,4 mld. € a v roce 2014 o 0,3 mld. € kvůli špatnému čerpání. V končícím období 2007 – 2013 probíhaly snahy o co největší snížení hrozících ztrát. To mohlo ovlivnit i přípravu nového období 2014 – 2020, které se

připravovalo dlouho a začalo se i pozdě. Takže na konci aktuálního období může nastat podobný problém s čerpáním, jako v aktuálním. Přesouvaly se i prostředky mezi jednotlivými programy tam, kde byly připravené kvalitní projekty. Nicméně nevyčerpaná částka za období dle předběžných odhadů dosáhne 26 - 30 mld. Kč [43], nicméně i to je zlepšení, protože v roce 2013 se odhadovalo, že se nestihne vyčerpat cca dvojnásobek. ČR dlouhodobě patří mezi nejhůře čerpající státy v EU. Jako příčiny špatného čerpání byly Nejvyšším kontrolním úřadem (NKU) označovány: [7], [41]

- Velký počet operačních programů.
- Zpoždění v zahájení čerpání.
- Časté upravování pravidel a metodik.
- Porušování předpisů a pravidel při zadávání veřejných zakázek.
- Systém monitorovacích indikátorů byl z pohledu objektivního posuzování efektivnosti a účelnosti poskytované podpory označen za nevěrohodný.
- Některé cíle OP jsou špatně hodnotitelné nebo nepřispívají ke splnění cílů programů.
- Špatně nastavené mechanismy pro výběr a hodnocení projektů.
- Nedostatečná kontrola způsobilosti výdajů. [38]

Problémy s čerpáním vyústily až k dočasnému plošnému zastavení proplácení prostředků v roce 2012. Evropská komise totiž nebyla spokojená se systémem kontroly projektů, kdy audity řídily jednotlivé řídicí orgány. EK požadovala, aby byly kontroly řízené centrálně Ministerstvem financí. [38], [44]

Z průzkumu poradenské společnosti BDO mezi českými firmami v roce 2015 vyšlo najevo, že více než polovina firem považuje čerpání prostředků za složité a administrativně náročné. Dalším problémem podle nich je nedostatečná informovanost o programech a o tom, jak projekty správně připravovat. [39]

Za problematické také považují menší obce možnosti čerpat finanční prostředky na projekty budování vodovodů a kanalizací často v odlehlých částech obce. Čerpání jim neumožňuje situace, kdy obce nejsou vlastníkem vodovodů, protože ty vlastní provozovatel, ten ale investuje pouze do oprav a údržby stávajících sítí. Možnost získat dotace je velmi omezená a vyžaduje například to, aby vzniklo v jedné obci více provozovatelů infrastruktury. Tuto situaci aktuálně řeší obce na Havlíčkobrodsku – Golčův Jeníkov, Ledec nad Sázavou nebo Vilémov. Na toto téma server vodarenstvi.cz uspořádal průzkum mezi starosty obcí. Z průzkumu vyplynulo, podobně jako mezi českými firmami, že je pro ně obtížné dosáhnout na podporu kvůli velké administrativní náročnosti a musí si najímat poradenské firmy či konzultanty. Na což musí vynaložit nemalé finanční prostředky bez ohledu na výsledek žádosti. Prakticky všechny obce by uvítaly zjednodušení podmínek pro získání dotací a celkové urychlení procesu. [40], [42]

4.5 Programové dokumenty období 2014 - 2020

Programové dokumenty obsahují priority a cíle. Zpracovávají členské státy a schvaluje je Evropská komise. Obsahují priority pro poskytování podpory.

4.5.1 Dohoda o partnerství

Jedná se o základní zastřešující dokument pro čerpání prostředků v programovém období 2014 – 2020. Plní stejný úkol jako Národní strategický referenční rámec v předešlém období.

Dohoda o partnerství (DP) pro období 2014 – 2020 je dokumentem, který stanovuje strategické cíle a priority pro období. Zpracovává ho členský stát a schvaluje Evropská komise. Dohoda umožňuje využívání prostředků z Evropských strukturální a investičních fondů (ESIF) pro plnění strategie Evropa 2020. ESIF je souhrnné označení pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský námořní a rybářský fond. Dohoda o partnerství je strategický dokument, který reflektuje ekonomickou a sociální situaci v ČR a na základě analýzy potřeb stanovuje priority. Dokument je také podkladem pro operační programy. [27], [46]

Cíle

Cílem se rozumí žádaný stav, kterého má být v budoucnu dosaženo. Při stanovování cílů se obvykle používá metoda SMART nebo SMARTER. Podle této pomůcky by měly být plánované cíle:

- S – specifické
- M – měřitelné
- A – ambiciózní
- R – realistické
- T – termínované
- E – hodnocené
- R – průběžně hodnocené [47], [48], [49]

Priority

Priorita je preferovaná oblast. Všechny priority mají své konkrétní cíle. Pomocí priorit jsou řešeny hlavní cíle, které stanovuje Strategie Evropa 2020.

Přípravy DP

V České republice začaly přípravy DP v roce 2010. Jejich koordinaci mělo na starost Ministerstvo pro místní rozvoj. Nejprve byly vymezeny národní priority ve spolupráci se zástupci ostatních resortů, krajů, měst, obcí, zaměstnavatelský a zaměstnaneckých svazů, akademické sféry, neziskového sektoru a dalšími. Příprava DP se řídila uvedenými principy:

- Strategického zaměření a propojování.
- Fungujícího trhu.
- Podpory kvalitních projektů.
- Snadnější přípravy a realizace projektů [50], [4], [46], [27]

Vymezené priority ČR:

- **Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky** – Záměrem je zlepšit národní hospodářství prostřednictvím podpory podnikání, inovací, vývoje a výzkumu, zvyšování kvality vzdělávání.
- **Rozvoj páteří infrastruktury** – Prioritou je zabezpečení dobře fungující infrastruktury dopravní, informační, energetické a environmentální.
- **Zvýšení kvality a efektivity státní správy** – Jedná se o rozvoj digitalizace veřejné správy, zvyšování kvalifikace státních zaměstnanců, vytváření a rozvoj standardů veřejných služeb, zkvalitnění procesů ve veřejné správě.
- **Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému zdravotní péče** – Snaha o zlepšování zdravotního stavu a životního stylu obyvatel a snižování sociálního vyloučení ohrožených skupin na trhu práce.
- **Integrovaný rozvoj území** – Prioritou je rozvojem regionů snížit rozdíly mezi jednotlivými regiony a zajistit vyvážený rozvoj celého území České republiky.

V listopadu 2012 schválila vláda vymezení programů pro období 2014 – 2020. První návrh samotné Dohody o partnerství byl projednán vládou v červnu 2013 a poté následovalo předběžné projednání ze strany EK. Následně začalo posuzování dokumentu z hlediska vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví (SEA) v souladu se zákony.² Posouzení dopadlo pozitivně. DP byla českou vládou schválena začátkem dubna 2014 a následně odeslána Evropské komisi. Ta zaslala v červnu své připomínky, které byly vypořádány během července. Dne 26. srpna 2014 byla DP ze strany EK schválena.

[50], [4], [46]

DP se zaměřuje na tyto priority:

- Podporu efektivních a účinných služeb zaměstnanosti, které povedou ke zvýšení míry zaměstnanosti, především u zranitelných skupin.
- Podporu kvalitního vzdělávacího systému, který bude produkovat kvalifikovanou a přizpůsobivou pracovní sílu.
- Posilování výzkumného a inovačního systému, který je založen na kvalitním výzkumu, propojeného s aplikační sférou a zaměřeného na komerční využití výsledků.
- Podporu opatření, vedoucích k navyšování soukromých investic do výzkumu a vývoje, pomohou malým a středním podnikům dosáhnout

² Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

konkurenceschopnosti na globálním trhu a přispějí k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství.

- Investice do udržitelné infrastruktury, která bude napomáhat konkurenceschopnosti ekonomiky a adekvátní obslužnosti území.
- Podporu transparentní a efektivní veřejné správy, která bude představovat menší administrativní a regulační zátěž.
- Podporu sociálního začleňování zranitelných skupin a boji proti chudobě.
- Podporu politiky ochrany životního prostředí a přizpůsobení se klimatickým změnám.

V České republice byly k podpoře vybrány všechny tematické cíle, které stanovila EK. Výběh proběhl na základě potřeb určených v Dohodě o partnerství, cílů v strategii Evropa 2020, doporučení Rady a opatření Národního programu reforem 2014. [50], [4], [46], [53]

Přehled tematických cílů v období 2014 – 2020 a alokace:

Tabulka 6 – Tematické cíle 2014 - 2020

Č.	Cíl	Alokace mld. €	Alokace v %
1.	Investice do výzkumu, vývoje a inovací pro praxi.	2,51	10,48
2.	Rozvoj využívání informačních a komunikačních technologií.	1,07	4,47
3.	Podpora malých a středních podniků.	1,34	5,59
4.	Snižování energetické náročnosti ekonomiky.	2,25	9,39
5.	Omezování přírodních rizik, povodní a ekologické zátěže.	1,32	5,51
6.	Ochrana životního prostředí a využívání přírodního bohatství.	2,74	11,44
7.	Modernizace dopravní infrastruktury a ekologická doprava.	6,24	26,04
8.	Zvyšování zaměstnanosti a kvalitní pracovní síla.	1,38	5,76
9.	Fungující sociální systém a boj proti chudobě.	1,98	8,26
10.	Zkvalitnění systému vzdělávání.	1,96	8,18
11.	Kvalitní, efektivní a transparentní veřejná správa a instituce.	0,18	0,75
	Technická pomoc.	0,85	3,55

Zdroj: [50], vlastní zpracování

4.6 Programové období v letech 2014 – 2020

V programovém období 2014-2020 bylo pro ČR alokováno 23,96 mld. €. Největší objem je alokován v Evropském fondu regionálního rozvoje a ve Fondu soudržnosti.

Tabulka 7 – Alokace fondů 2014 - 2020

Fond	Částka v mld. €
Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)	11,94
Evropský sociální fond (ESF)	3,43
Fond soudržnosti	6,26
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EFZRV)	2,31
Evropský námořní a rybářský fond (ENRF)	0,03

Zdroj: [50], vlastní zpracování

[50], [4]

4.6.1 Novinky v období 2014 -2020

V tomto období nastalo několik změn při čerpání prostředků na evropské i české úrovni.

Novinky na evropské úrovni:

- Znovuzavedení pravidla n + 3.
- Vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací – důraz na plnění stanovených indikátorů.
- Stanovení dvou cílů regionální politiky:
 - Investice pro růst a konkurenceschopnost.
 - Evropská územní spolupráce.
- Nastavení systému předběžných podmínek.
- Finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání.
- Vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací – rozšiřuje se možnost použití pro malé a střední podniky.
- Propojení regionální politiky EU s ekonomickým stavem členského státu – čerpání prostředků z fondů EU může ovlivňovat stav ekonomiky členského státu. EK má možnost požádat státy, aby upravily programy pro účely strukturálních reforem. EK může v případě opakovaných závažných porušení doporučení pozastavit další poskytování prostředků.
- Zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů.
- Zavedení společné strategie pro větší koordinaci a omezení přesahů.
- Finanční závislost na rychlosti a kvalitě čerpání – 6 % alokovaných prostředků jednotlivým členským státům bude v roce 2019 rozděleno programům, které splnily naplánované cíle.
- Vyčlenění minimální částky pro integrované projekty ve městech.
- Podpora regionů, rozdělených do tří kategorií:
 - Méně rozvinuté regiony – HDP < 75 % průměru EU28.
 - Přečhodové regiony – HDP 75% - 90 % průměru EU28.
 - Více rozvinuté regiony – HDP > 90 průměru EU28.
- Zpřísnění pravidel pro vyplácení záloh členským státům.
- Nově zapojené fondy Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský námořní a rybářský fond (EMFF).

[51], [52], [50]

Novinky na české úrovni:

- Pro podávání a správu žádostí slouží nový elektronický informační systém MS2014+.
- Nižší počet programů:
 - Integrovaný regionální operační program (IROP) nahrazuje původní regionální operační programy.
 - Snížení počtu tematických programů.
- Zavedení jednotného metodického prostředí (JMP) – zavádí stejná pravidla v celém systému čerpání.
- Rozšíření fungování monitorovacího systému – zjednodušení administrativy.
- Zaměření na společenský přínos projektů a efektivitu vynaložených investic. [50]

4.6.2 Programy v období 2014 – 2020

Pro programové období 2014 – 2020 jsou připraveny následující programy, které můžeme rozdělit následovně:

Tematické programy:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum, vývoj a vzdělávání
- OP Zaměstnanost
- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- Integrovaný regionální operační program
- Praha - pól růstu ČR
- Technická pomoc
- Rybářství 2014-2020
- Rozvoje venkova

Programy přeshraniční spolupráce:

- Interreg V-A Česká republika – Polsko
- Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika
- Program spolupráce Rakousko - Česká republika 2014-2020
- Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020

Programy meziregionální a nadnárodní spolupráce:

Nadnárodní:

- Interreg CENTRAL EUROPE

- DANUBE

Meziregionální:

- INTERREG EUROPE
- ESPON 2020
- INTERACT III

[4], [50], [54]

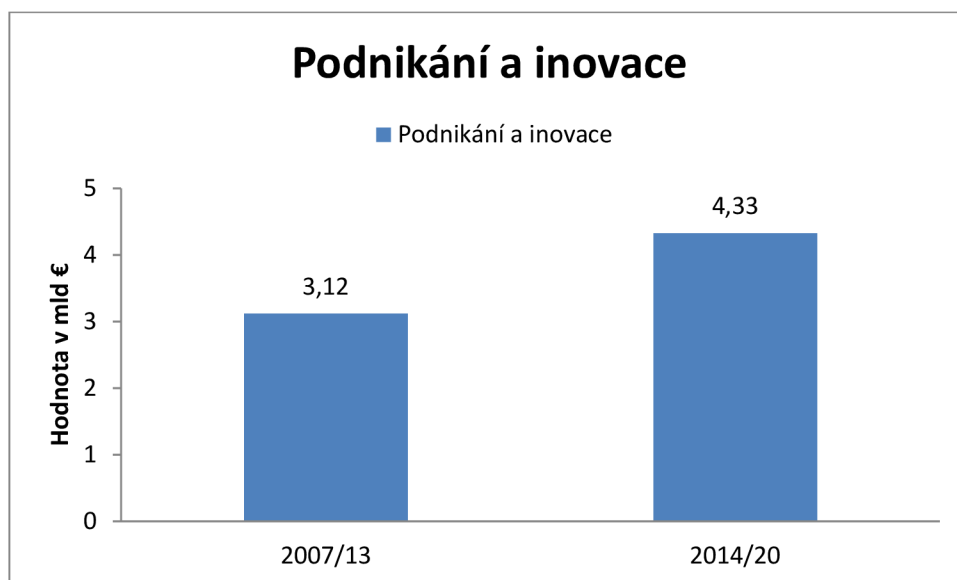
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Snaha o vytvoření konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky, která bude založená na inovacích a znalostech. Konkurenceschopné firmy by se měly prosazovat a udržet na světovém trhu a zajišťovat dostatek pracovních pozic. Prioritní osy:

- Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace
- Rozvoj podnikání malých a středních firem
- Efektivní hospodaření s energiemi
- Rozvoj informačních a komunikačních technologií
- Technická pomoc

Pro tento program bylo alokováno 4,33 mld EUR z fondu EFRR.

Graf č.3 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

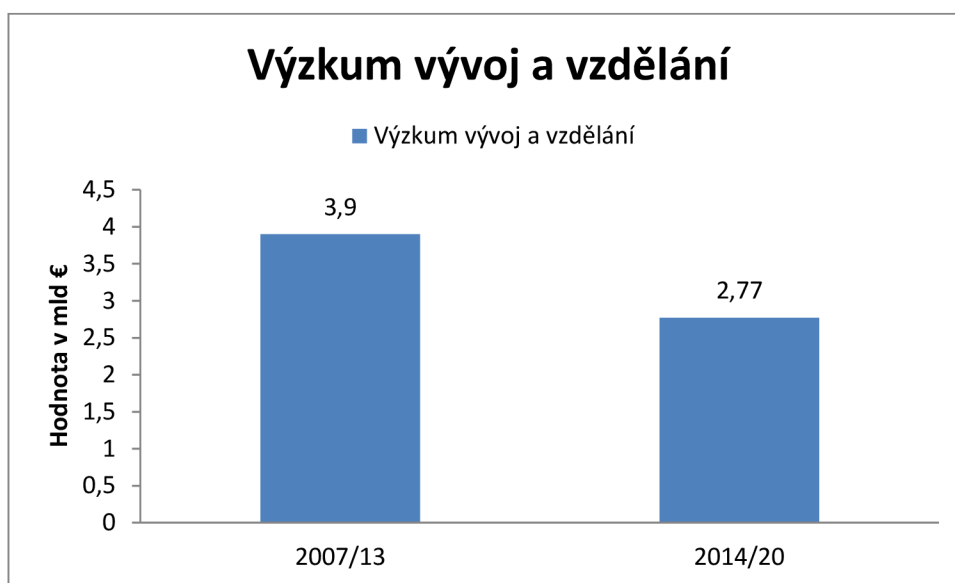
Výzkum vývoj a vzdělání

Cílem je navýšení kapacit pro výzkum, rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj a rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání. Prioritní osy:

- Posilování kapacit pro kvalitní výzkum
- Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj
- Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání
- Technická pomoc

Pro tento program bylo alokováno 2,77 mld EUR z fondu EFRR a ESF.

Graf č. 4 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

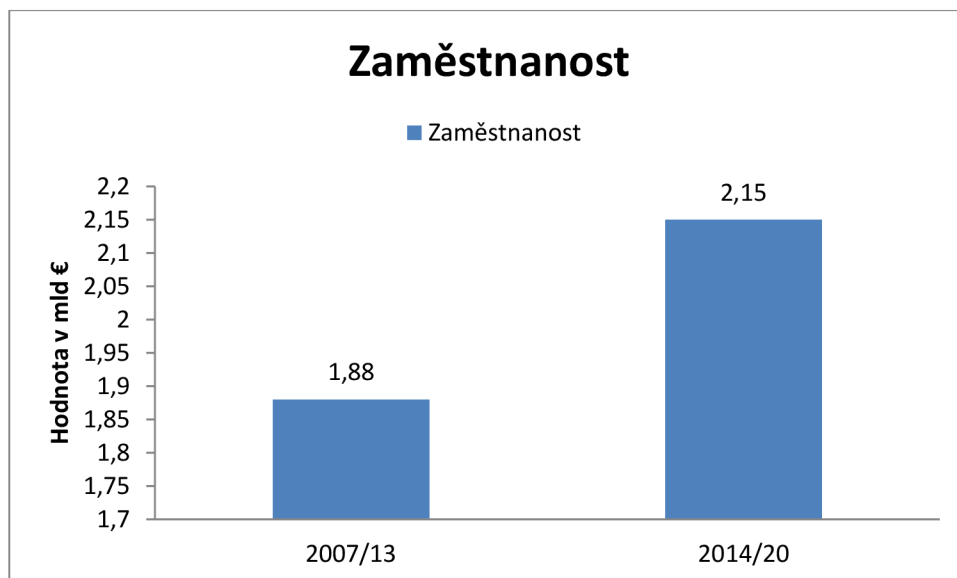
Zaměstnanost

Zaměřuje se na podporu zaměstnanosti a adaptability pracovních sil, sociální začleňování a boj s chudobou, sociální inovace a mezinárodní spolupráci a efektivní veřejnou správu. Prioritní osy:

- Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly
- Sociální začleňování a boj s chudobou
- Sociální inovace a mezinárodní spolupráce
- Efektivní veřejná správa
- Technická pomoc

Pro tento program bylo alokováno 2,15 mld EUR z fondu ESF.

Graf č.5 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

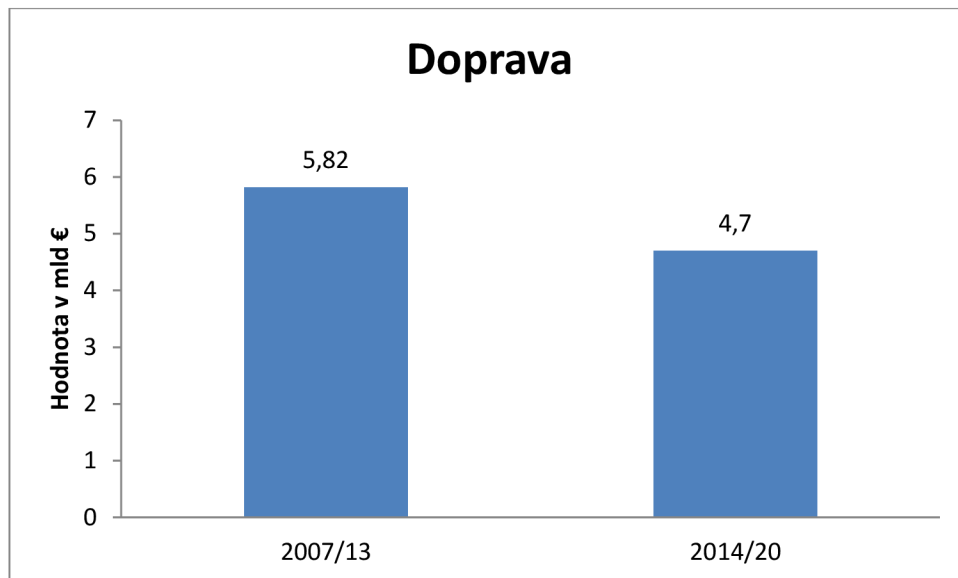
Doprava

Prioritním cílem je vybudovat kvalitní dopravní infrastrukturu. Prioritní osy:

- Infrastruktura pro železniční a další udržitelnou dopravu
- Silniční infrastruktura na síti TEN-T a veřejná infrastruktura pro čistou mobilitu
- Silniční infrastruktura mimo síť TEN-T
- Technická pomoc

Pro tento program bylo alokováno 4,7 mld EUR z fondu FS a EFRR.

Graf č.6 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

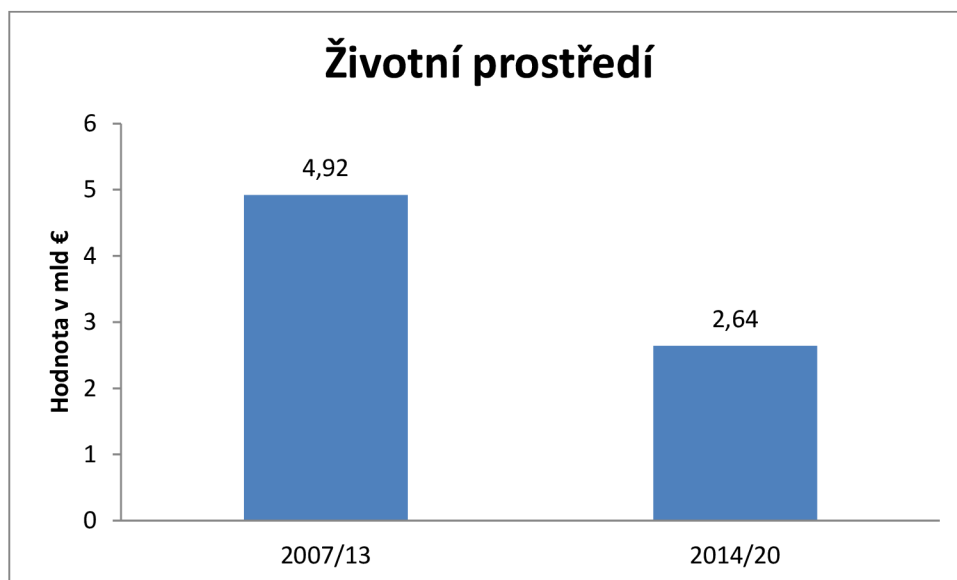
Životní prostředí

OP je zaměřený na zajištění a ochranu kvalitního životního prostředí, zmírňování dopadů změny klimatu. Podpora pro projekty na zlepšování kvality vody a ovzduší, snižování rizika povodní, zlepšení odpadového hospodářství, energetické úspory a péči o přírodu a krajinu. Prioritní osy:

- Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní
- Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech
- Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika
- Ochrana a péče o přírodu a krajinu
- Energetické úspory
- Technická pomoc

Pro tento program bylo alokováno 2,64 mld EUR z fondu FS a EFRR.

Graf č.7 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

Integrovaný regionální OP

Tento regionální operační program popisují podrobněji, protože projekt, který používám v praktické části, z něho byl financován. Program byl schválen EK 4. června 2015.

Tento OP navazuje na IOP a ROPy z finančního období 2007 – 2013. V tomto období bude poskytována finanční podpora více soustředěná na konkrétní oblast, která prokazatelně zvyšuje konkurenceschopnost. Prioritou je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Směřuje k vylepšení života v různých částech České republiky. Hlavními oblastmi, kam budou prostředky z programu směřovat, jsou silnice II. a III. třídy, dopravní obslužnost, IZS (integrováný záchranný systém), sociální integrace, sociální podnikání, vzdělávání, zdravotní zařízení se speciální péčí, zlepšování energetické účinnosti v budovách, muzea a kulturní památky, územní plánování obcí a měst a informační systémy pro státní správu (e-government).

Podporu je možné čerpat do všech krajů ČR kromě Prahy s výjimkou prostředků pro e-government, tam se jedná o dopad na celé území republiky. [36], [56]

Prioritní osy:

P1 Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony:

- **1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje**

sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T.

Možné projekty:

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy, obchvatů obcí, okružních křižovatek, výstavby a modernizace mostů, protihlukových opatření, doplňkového veřejného osvětlení, výsadby zeleně u komunikací, budování ekoduktů.

Možní žadatelé:

- Kraje a jejich organizace.

Finanční prostředky:

- 945 mil. €

• 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy.

Možné projekty:

- Budování a modernizování přestupových terminálů, s tím souvisejících parkovacích domů a parkovišť – systémy Park and Ride, Kiss and Ride a Bike and Ride, doplňkové zeleně.
- Telematika a inteligentní dopravní systémy, modernizace a zavedení informačních, odbavovacích, rezervačních a platebních systémů ve veřejné dopravě.
- Bezpečnost – budování bezbariérových přístupů na zastávky, signalizace pro nevidomé, úpravy komunikací pro osoby s omezenou pohyblivostí a jejich nemotorovou dopravu.
- Pořizování ekologických vozidel na alternativní paliva (CNG, elektřina) pro přepravu osob, trakčních vozidel pro městskou dopravu (trolejbusy, tramvaje), výstavba plnicích a nabíjecích stanic pro ekologická vozidla na přepravu osob.
- Budování a modernizování cyklostezek.

Možní žadatelé:

- Kraje, obce, jejich organizace, svazky obcí, provozovatelé dráhy, provozovatelé veřejné pravidelné dopravy, Ministerstvo dopravy ČR.

Finanční prostředky:

- 473 mil. €

• 1.3 Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof.

Možné projekty:

- Stavební úpravy stanic IZS.
- Pořízení vybavení složek IZS.
- Modernizování výcvikových a vzdělávacích středisek pro složky IZS.

Možní žadatelé:

- Generální ředitelství HZS, krajské HZS, obce, které zřizují jednotky požární ochrany, Policejní prezidium ČR, krajská ředitelství Policie ČR, kraje jako zřizovatel ZZS, složky státu a organizace, které zajišťují výcvik složek IZS.

Finanční prostředky:

- 151 mil. €

P2 Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů:

- 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi.
- 2.2 Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání.
- 2.3 Rozvoj infrastruktury pro poskytování zdravotních služeb a péče o zdraví.
- 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení.
- 2.5 Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení.

P3 Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí:

- 3.1 Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví.
- 3.2 Zvyšování efektivity a transparentnosti veřejné správy prostřednictvím rozvoje využití a kvality systémů.
- 3.3 Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje.

P4 Komunitně vedený místní rozvoj:

- 4.1 Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.
- 4.2 Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS.

P5 Technická pomoc:

- Zajištění kvalitního řízení a implementace programu. [55]

Tabulka 8 Alokace v prioritních osách

Prioritní osa	Alokovaná částka v mld. €	Podíl v %
P1 Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony	1,568	33,8
P2 Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů	1,742	37,5
P3 Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí	0,801	17,3
P4 Komunitně vedený místní rozvoj	0,390	8,4
P5 Technická pomoc	0,139	3,0

Zdroj: [55], vlastní zpracování

Při čerpání budou také využívány inovované metody a nástroje. Bude možné využívat integrované nástroje:

- Integrované územní investice (ITI).
- Integrované plány rozvoje území (IPRÚ).
- Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).

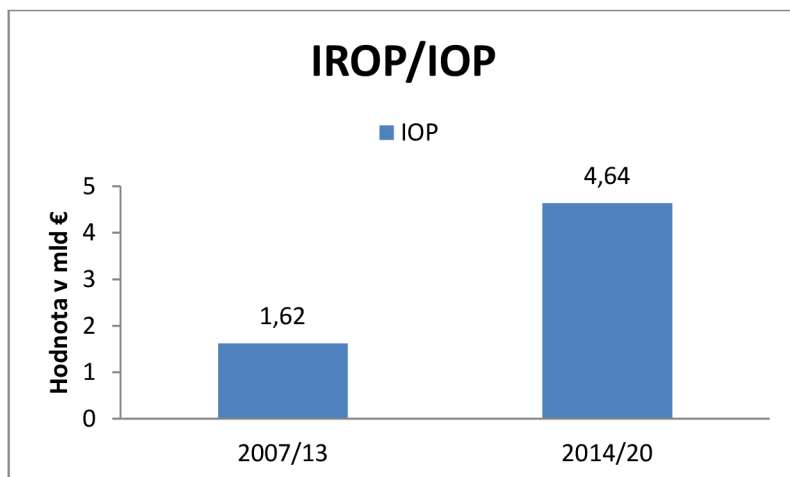
Tyto nástroje slouží ke koncentraci prostředků ve specifických územích a tím napomáhají k jejich rozvoji a snižování regionálních rozdílů. Při využití těchto nástrojů musí jejich nositelé, kterými mohou být místní akční skupiny (MAS) nebo města, nejdříve zpracovat integrovanou územní strategii pro své území, která bude obsahovat cíle, určí indikátory a vymezí ve finančním plánu potřebné alokace k jejich splnění. Tato strategie umožní čerpání z více prioritních os i programů. Řešené území představuje sídelní aglomeraci nebo konurbace, včetně jejich spádových území.

Integrované plány rozvoje území slouží pro realizaci udržitelného rozvoje měst. Jsou připravovány některými městy – například Jihlavou, Karlovými Vary, Českými Budějovicemi, Zlínem nebo Mladou Boleslaví. Jsou to aglomerace krajských měst, která jsou regionálními póly růstu s vlastním spádovým územím. IPRÚ by se měly řešit potřeby a problémy těchto území.

Komunitně vedený místní rozvoj se soustředí na venkov s vytvářením MAS, které zastupují soukromé i veřejné zájmy. S cílem zacílit podporu na místní potřeby. Tento nástroj bude využit ve venkovském prostředí, v území MAS, které tvoří obce s méně než 25 tisíci obyvatel.

Pro tento program bylo alokováno 4,64 mld EUR z fondu EFRR. V porovnání s IOP v minulém období je to značný nárůst, je ale třeba uvést, že program nahrazuje nejen IOP, ale také všech 7 regionálních operačních programů z období 2007 – 2013. Integrovaný operační program v minulém období sloužil pouze jako doplňkový k regionálním operačním programům a zaměřoval se na modernizaci veřejné správy, kvalitu veřejných služeb a podporu územního rozvoje. [56]

Graf č.8 Porovnání finančního objemu v minulém a aktuálním programovém období

Zdroj: [14], vlastní zpracování

4.6.3 Financování OP

Finanční prostředky z rozpočtu Evropské unie, které slouží ke spolufinancování operačních programů, jsou nejdříve předfinancovány z rozpočtů řídicích orgánů. Následně se do nich vrací podíl EU ze zdrojového účtu Platebního a certifikačního orgánu. Výkonem jeho funkce byl ministerstvem financí pověřen odbor Národní fond MF. Podíl EU může dosáhnout výše až 85 % nákladů, zbytek 15 % je podíl národního financování ze státního rozpočtu. Tento proces je označován jako certifikace. [41]

4.7 Průběh čerpání

V následující tabulce je zobrazen cyklus čerpání finančních prostředků z evropských fondů. [41]

Legenda k tabulce:

- ŘO – Řídicí orgán
- ZS – Zprostředkující subjekt
- PCO – Platební a certifikační orgán
- EK – Evropská komise
- MF – Ministerstvo financí
- SR – Státní rozpočet

Tabulka 9 Průběh čerpání

Pořadí	Etapa	Činnosti	Subjekty
1.	Vyhlášení výzvy	Vyhlášení výzvy	ŘO, ZS
2.	Hodnocení a výběr projektů	Podání žádosti	Žadatel, příjemce x ŘO, ZS
		Výběr projektu	
		Schválení – podepsání smlouvy nebo vydání rozhodnutí	
3.	Realizace projektu	Vlastní realizace projektu	Žadatel, příjemce x ŘO, ZS
		Ukončení etapy nebo projektu	
		Předložení žádosti o průběžnou či závěrečnou platbu	
4.	Proplácení prostředků	Schválení žádosti o platbu	Žadatel, příjemce x ŘO, ZS
		Proplácení prostředků příjemci	
5.	Refundace do SR	Zařazení žádostí do souhrnné žádosti	ŘO x PCO
		Předložení souhrnné žádosti PCO	
		Refundace souhrnné žádosti od PCO	
6.	Certifikace	Předložení prostředků k certifikaci PCO	ŘO x PCO
		Certifikace výdajů	
7.	Refundace z EK	Předložení certifikovaných výdajů EK	PCO x EK
		Proplácení od EK do rozpočtu MF	

Zdroj: [41], vlastní zpracování

4.8 Pravidlo $n + 3$ a $n + 2$

Tato pravidla stanovují dobu trvání projektu. Slouží pro zajištění plynulosti čerpání dotačních prostředků. V případě pravidla $n + 3$, které platilo v letech 2007 – 2010, je stanoveno, že projekt musí být ukončen prostředky vyčerpány do konce třetího roku od přijetí závazku. Pravidlo $n + 3$ je v období 2014 – 2020 opět platné. V letech 2011 – 2013 platilo v ČR pravidlo $n + 2$, což znamenalo, že projekt musí být ukončen a prostředky čerpány do konce druhého roku od přijetí závazku. [14]

5 Projekt

Podle obecně známých definic je projekt: *“jedinečná soustava činností směřujících k předem stanovenému a jasně definovanému cíli, která má určený začátek a konec, která vyžaduje spolupráci různých profesí, váže jejich kapacity a jejich úsilí a využívá (spotřebovává) pro vytvoření cílových výstupů informace, materiál, peníze, schopnosti a dovednosti zúčastněných lidí“*. [12, s. 8]

Každý projekt musí splňovat podmínky programu a být v pořádku i po formální stránce věci a musí být provozován minimální stanovenou dobu po realizaci.

Projekt je:

- Nástroj ke změně.
- Nerutinní a jedinečný.
- Složený ze vzájemně propojených aktivit.
- Realizovaný lidmi, kteří spolu běžně nepracují.
- Dočasný.
- Má zřetelně stanovený začátek i konec.
- Navržený tak, aby dosáhl jasného cíle.
- Často riskantní a plný nejistoty.

[3]

Rozlišujeme dva druhy projektů:

- **Investiční projekt** – bývají zaměřeny na pořízení investičního majetku, který se pak stává nástrojem ke splnění cílů projektů. Často se jedná o investice do infrastruktury. Tyto projekty bývají označovány jako hard (tvrdé).
- **Neinvestiční projekt** – jsou zaměřeny na realizaci činností, při kterých je pořízení majetku podpůrnou činností. Jedná se například o poskytování sociálních služeb, inovace vzdělávacích programů, zvyšování možností uplatnění se na trhu práce aj. Tyto projekty bývají označovány jako soft (měkké). [11]

5.1 Nástroje pro řízení projektů:

a) Projektový cyklus

Projektový cyklus je pomůcka, která pomáhá při řízení a plánování projektu. Jeho užitím se zvyšuje šance, že projekt bude úspěšně realizován. Skládá se z šesti následujících částí:

- 1) Identifikace a formulace záměru

- 2) Příprava projektu a jeho formulace
 - 3) Posouzení a schválení
 - 4) Vyjednávání a financování
 - 5) Implementace a monitoring
 - 6) Hodnocení
- [3]

b) Logický rámec

Logical Framework Approach (=LFA) je postup, který slouží k plánování, přípravě, návrhu, realizace a zpětnému vyhodnocení projektů. Při využití tohoto nástroje jsou vytvářeny matice logických vazeb (Logframe) nazývaná také jako rámcová matice. Příprava projektu: [3]

- 1) Situační analýza
- 2) Analýza zúčastněných subjektů
- 3) Analýza problému a cíle
- 4) Analýza jednotlivých alternativ
- 5) Plánování jednotlivých aktivit

c) SWOT analýza

SWOT analýza je jednoduchý, hojně rozšířený nástroj pro strategické plánování. Tato analýza umožňuje identifikovat silné a slabé stránky (analýza interních faktorů), příležitosti a hrozby (analýza vnějších faktorů). [3]

- S** (Strengths) – silné stránky
- W** (Weaknesses) – slabé stránky
- O** (Opportunities) - příležitosti
- T** (Threats) – rizika

5.2 Identifikace a formulace záměru

Výchozí stav

Jedná se o popis stavu na začátku projektu. Popis výchozího stavu by měl obsahovat jednoznačné kvantifikované indikátory nebo charakteristiky. Dále by měla být obsažena identifikace nevyhovujícího stavu, problému, nedostatku nebo potřeby. Využívá se k tomu SWOT analýza nebo analýza potřeb. Popis výchozího stavu souvisí s investičním záměrem projektu. [3]

Aplikace marketingových nástrojů

Využívání marketingu při plánování projektu nám umožňuje provést průzkum trhu, analyzovat ho, případnou poptávku po výstupech projektu a nabízené produkty ze strany konkurence. Dále pak napomáhá definovat kdo je cílovou skupinou, jak jí bude

užitečný, jaký bude rozsah projektu, zájem o něj, způsoby jak zvýšit jeho užitečnost či zajistit informovanost a publicitu projektu.

Na základě provedených analýz se stanovuje marketingová strategie, která obsahuje:

- Poslání projektu.
- Strategické cíle.
- Strategii – jakým způsobem má být dosaženo hlavních cílů.

V poslední fázi marketingu sestavujeme marketingový mix – uplatňujeme marketingové nástroje. Za základní marketingové nástroj se považuje metoda 4P – produkt, cena, propagace a distribuce (Product, Price, Promotion, Place).

- Produkt – služba nebo výrobek, které budou v rámci projektu poskytovány.
- Cena – za kolik budou produkty poskytovány, u veřejných projektů jsou často poskytovány bezplatně (tj. maximální využití nástroje).
- Propagace – komunikace mezi realizátory a cílovými skupinami projektu – inzerce, besedy, PR (public relations), reklama, atd.
- Distribuce – způsoby, jakými se produkty a služby dostanou k cílové skupině. [3]

Popis projektu a zdůvodnění jeho potřeby

Každý projekt je třeba před podáním žádosti o podporu z evropských fondů co nejlépe popsat a odůvodnit jeho potřebnost a přínosy.

Základní informace o projektu:

- Název projektu a místo.
- Datum zahájení a ukončení projektu.
- Příjemce podpory.
- Cíle, program, prioritní osa.
- Obsah projektu.
- Žádaná finanční částka.
- Co je cílem projektu.
- Cílové skupiny. [3]

Vazba na strategické dokumenty

Projekt musí být v souladu se zaměřením fondu, odpovídat cílům, prioritám a výzvám. Měl by navazovat na jednotlivá opatření operačních programů. Vhodné je, pokud je projekt v souladu s dalšími strategickými dokumenty státními, vládními i krajskými. [3]

Analýza konkurence

Další součástí projektů by měla být analýza konkurence. Analýza nám napomáhá zhodnotit různé aspekty trhu a najít možnosti k proniknutí na něj. Každý

subjekt na trhu by se měl snažit získat co nejlepší informace o konkurenci – kdo nám konkuruje, jaké má výsledky, jaký má podíl na trhu, kdo se může stát novou konkurencí, jakou má strategii, co nabízí (služby, produkty), na koho cílí, jaké má silné či slabé stránky. Při vyhodnocování postavení konkurence je potřeba získat podstatné nejdůležitější informace a správně je vyhodnotit. Znalost trhu a konkurence nám umožňuje zvolit správnou strategii a napomáhá nám k vlastní inovativnosti. [3]

5.3 Formulace projektu a jeho příprava

Studie proveditelnosti

Studie proveditelnosti je analýza investičního nebo podnikatelského záměru. Základní osnova:

- Titulní list a úvodní informace.
- Výchozí stav, analýza potřebnosti projektu, zdůvodnění realizace.
- Popis a etapy projektu.
- Řízení projektu a projektový tým.
- Technické a technologické řešení projektu.
- Výběr varianty a zdůvodnění.
- Zajištění dlouhodobého a oběžného majetku, finanční plán.
- Harmonogram projektu.
- Finanční a ekonomická analýza.
- Efektivita a udržitelnost projektu.
- Analýza a řízení rizik.
- Vliv na životní prostředí.
- Závěrečné zhodnocení projektu.
- Přílohy. [57]

Definování cílových skupin

Identifikace skupin, na které je projekt zaměřen je důležitou součástí projektů, které chtějí získat podporu ze strukturálních fondů EU. Jednotlivá opatření operačních programů cílí na určitou cílovou skupinu. Lze se zaměřit i na více cílových skupin najednou. Skupinu je třeba přesně specifikovat, nestačí pouze obecná označení např. „občané“. Z cílových skupin vytvoříme seznam, kde uvádíme počet subjektů, jaké dopady projektu na ně budou mít vliv a kvantifikaci. [3]

Projektový tým

Pro úspěšnou realizaci zvažovaného projektu je potřeba sestavit kvalitní projektový tým. Ten je spojený s určitým projektem, jeho činnost je omezena na dobu trvání projektu, vedoucí je zároveň manažerem projektu. Velikost a organizace týmu se odvíjí od rozsahu projektu. Tým se skládá z lidí s různými kvalifikacemi, podílí se na řízení projektu ve všech fázích. V případě, že se jedná o projekt většího rozsahu, bývá určen koordinátor projektu. I u menších projektů je doporučeno, aby neměla projekt na starost jedna osoba, ale minimálně došlo k rozdělení na věcné a finanční řízení.

Projektový tým bývá často složen z:

- Projektového manažera.
- Asistenta projektového manažera.
- Vedoucího či vedoucích týmů.
- Administrátora.

[3], [11]

Předchozí zkušenosti s realizací obdobných projektů

Uvádí se, jestli má žadatel z minulosti nějaké zkušenosti s obdobnými projekty, nemusí se jednat o projekty spolufinancované ze strukturálních fondů. V případě, že se na projektu podílí další partner nebo partneři, uvádí se i jejich zkušenosti s obdobnými projekty. [3]

Finanční toky

Finanční toky (Cash flow) vyjadřují, jak se mění finanční situace v čase. Je to tedy rozdíl mezi příjmy (kladný finanční tok) a výdaji (záporný finanční tok) projektu. Cash flow se využívá při vytváření ekonomických a finančních analýz projektu. Při plánování projektu se užívá způsob, kdy se počítá se všemi příjmy a výdaji, které jsou očekávány v průběhu projektu. V průběhu řízení projektu se také využívá varianta, že se Cash flow stanovuje jako rozdíl mezi počátečním a konečným finančním stavem. Rozeznáváme náklady a výdaje X výnosy a příjmy.

Náklady také dělíme na:

- Fixní – vznikají nezávisle na objemu výroby či produkce.
- Variabilní – jsou závislé na objemu produkce. [3], [5]

CBA analýza

Jedná se o analýzu nákladů a užitků (Cost – benefit analysis). CBA je nejpoužívanější typ analýzy při posuzování projektů ve veřejném sektoru. Záměrem je kvantifikovat co možná největší počet nákladů a výnosů projektu. CBA je složena z ekonomické i finanční analýzy. Hodnotí se jednak finanční návratnost nebo ziskovost, ale i společenský přínos projektu. Tato analýza napomáhá zjistit, jestli je hodnocený projekt smysluplný, komu čím prospěje a naopak co komu vezme. Jednotlivé dopady jsou seskupovány, převedeny na hotovostní toky a následně se zahrnují do výpočtu ukazatelů, podle kterých hodnotíme přínosnost projektu pro společnost. Výsledkem této analýzy je kompletní přehled všech nepřímých, přímých, hmotných, nehmotných veřejných a soukromých dopadů a výsledky ukazatelů k vyhodnocení finanční efektivnosti projektu. Výslednými ukazateli jsou čistá současná hodnota (NPV), vnitřní výnosové procento (IRR), finanční čistá současná hodnota (FNPV), ekonomická čistá současná hodnota (ENPV), finanční rentabilita (FRR), ekonomická rentabilita (ERR), diskontní sazba, prostá doba návratnosti a diskontovaná doba návratnosti. Důležitou

součástí analýzy je určení časového rámce pro hodnocení projektů, pro projekty infrastruktury by měl být 20 let a 10 let pro projekty ve výrobním sektoru. [3]

Doporučená osnova CBA podle Ministerstva pro místní rozvoj:

1. Definování podstaty projektu.
 2. Vymezení struktury beneficentů.
 3. Popsat rozdíly mezi nulovou a investiční variantou.
 4. Určit a kvantifikovat všechny přínosy a náklady.
 5. Vyčlenit doplňkové neocenitelné přínosy a náklady a popsat je.
 6. Převést ocenitelné přínosy a náklady na hotovostní toky.
 7. Stanovit diskontní sazbu.
 8. Nominálně a reálně vyjádřit peněžní toky a diskontní sazby.
 9. Vypočítat kriteriální ukazatele.
 10. Provést citlivostní analýzu.
 11. Posoudit projekt na základě vypočítaných kriteriálních ukazatelů, neocenitelných efektů a citlivostní analýzy.
 12. Rozhodnout o přijatelnosti projektu a financování.
- [9], [3]

Podstata projektu:

V této části se snažíme definovat následující:

- Předmět projektu, pořízení hmotného či nehmotného majetku.
- Lokalizace, finanční, organizační a technické zajištění, etapizace projektu.
- Produkty či služby, které budou zajištěny za pomoci projektu.
- Jak bude projekt následně provozován a udržován.
- Určit fáze projektu a dobu jejich trvání. [3]

Struktura beneficentů:

Beneficientem se rozumí subjekty včetně žadatele, na které působí dopady našeho projektu. Např. podniky, stát nebo domácnosti apod. Většinou se nedají zahrnout všechny subjekty, proto se vybírají ty, na které má projekt nejvýznamnější dopad a jsou relevantní z pohledu EU. [3]

Nulová a investiční varianta:

Jedná se o porovnávání dvou stavů. Jeden, pokud by projekt nebyl realizován a druhý, kdy je projekt úspěšně realizován. Rozdíl mezi těmito dvěma stavy zobrazuje výsledné efekty vyvolané projektem. [9], [3]

Kvantifikace a členění přínosů a nákladů:

Provádí se přírůstkovou metodou na základě rozdílů mezi nulovou a investiční variantou. Zjistíme, jaké jsou rozdíly v přínosech a újmách. Když je vypočtená hodnota pro subjekt záporná jedná se o újmu, pokud je kladná stává se přínosem.

Členíme dle:

- Subjektu (stát, kraje, obce, podniky, domácnosti atd.).
 - Životní fáze projektu (předinvestiční, investiční, provozní, poprovozní fáze).
 - Schopnosti vyjádřit náklady a užitky v kvantitativních jednotkách (kvantifikovatelné, nekvantifikovatelné).
 - Příčinné souvislosti nákladů a užitků s investičním projektem (přímo či nepřímo plynoucí z projektu).
 - Věcné povahy (finanční, hmotné, nehmotné).
- [9], [3]

Neocenitelné náklady a přínosy:

V této fázi se jedná o převedení všech nákladů a přínosů na hotovostní toky. „*Pokud nebudeme schopni převést zásadní CaB (Cost and Benefits) na hotovostní toky jednotlivých období životního cyklu projektu, není možné žádný takovýto ukazatel smysluplně použít a interpretovat ve vztahu k smysluplnosti investice*“ [3, s. 168]

Převedení ocenitelných nákladů a přínosů na hotovostní toky:

Velké množství přínosů a nákladů je již vyjádřeno v peněžní podobě samo o sobě. Ty ostatní musíme ocenit:

- **Tržní cenou** – pokud existuje trh, kde lze stanovit tržní cenu nákladů a přínosů.
 - **Princip stínových cen** – jedná se o náklady, které jsou obětovány příležitosti. Pomocí vynaložených nákladů odstraníme nebo omezíme příčinu vzniku jiných nákladů. Např. odstraněním nebezpečného přechodu pro chodce, lze dosáhnout menšího počtu úrazů. Přínos se pak ocení jako součin hodnoty, o kterou se sníží počet úrazů a průměrnými náklady na léčbu jednoho úrazu.
 - **Náhražkové trhy** – pokud pro daný přínos neexistuje trh, oceníme ho cenou odvozenou od jiného aktiva, pro který trh již existuje. Např. postavením protihlukové stěny se sníží hluk. Přínos oceníme jako rozdíl hodnoty nemovitostí v porovnatelné lokalitě, ale s nízkou hladinou hluku a hodnoty nemovitostí, kde se provádí protihluková stěna.
- [10], [9], [3]

Citlivostní analýza

V této analýze se pokoušíme zjistit, jak se výstup hodnoceného projektu změní, pokud se změní některé proměnné.

Rozhodnutí o přijatelnosti projektu:

Na závěr učiníme rozhodnutí o samotné realizaci projektu. Kdy zvažujeme přinášené užitky, náklady, finanční toky, rizika a finanční možnosti projekt realizovat.

Rizika projektu

Rizika jsou negativní, nepříznivé, náhodné působení vlivů z okolního prostředí projektu. Ovlivňují projekt a jeho parametry, což může dospět k neúspěšné ukončenému projektu.

Řízení rizik je klíčovou oblastí realizace projektu a projektové řízení se bez něj neobejde. Projektová rizika jsou řízena a systematicky analyzována. Prvním krokem je identifikace rizik. Ta se provádí v počáteční fázi projektu. Rizika mohou nastat s určitou pravděpodobností. Existuje mnoho druhu rizik dle normy³:

- Faktory, které se týkají spolehlivosti.
- Finanční faktory – devalvace měny, inflace aj.
- Sociální faktory – sociální nepokoje aj.
- Tržní faktory – zpoždění či nekvalitní dodávky, vzestup cen, krach dodavatele aj.
- Faktory životního prostředí – kontaminace půdy, vody, hluk, prach aj.
- Politické faktory – změna situace po volbách, mezinárodní situace aj.
- Ekonomické faktory – postup financování projektu aj.
- Lidské faktory – selhání jednotlivce aj.
- Technické faktory – nezvládnutí technologie aj.
- Právní faktory – chyba ve smlouvě, změna předpisů či zákonů aj.
- Další – především zásah vyšší moci – povodně, požár, zemětřesení atd.

Po identifikování rizik sestavíme seznam s těmito riziky a zvážíme, jaký mohou mít dopad na náš projekt a s jakou pravděpodobností mohou nastat, případně zvážit, jaké škody způsobí, pokud nastanou. U rizik, která budou vyhodnocena, jako závažná je nutné navrhnout opatření, pomocí, kterých jim budeme předcházet nebo stanovit způsob na jejich úplné odstranění.

Příklad jednoduchého třídění rizik:

Úroveň rizika	Bodové ohodnocení
Zanedbatelná	1
Přípustná	2
Nežádoucí	3
Nepřípustná	4

[3], *Vlastní zpracování*

Pro ta rizika, která jsou ohodnocena 3 a 4 je nutné navrhnout opatření pro jejich eliminaci.

Možná řešení rizik:

- Přesun rizika – dojde k přesunutí rizika na jiný subjekt např. pojištění.

³ ČSN/IEC 62 198 Management rizika projektu

- Oddálení rizika – přesunutí procesů na pozdější dobu, kdy můžeme mít lepší předpoklady pro vyřešení rizika.
 - Snížení rizika – snížení pravděpodobnosti či dopadu např. pomocí navržených preventivních opatření.
 - Přijetí rizika – jsme smířeni s tím, že riziko může nastat, ale jsme připraveni na jeho možný výskyt.
 - Vyhnutí se riziku – eliminujeme možnost výskytu rizika např. změnou technologie.
- [3], [11]

Etapizace a tvorba harmonogramů projektu

V průběhu plánování se projekt rozděluje na dílčí činnosti. Ty se definují z časového hlediska, finančního a personálního zabezpečení. Tyto činnosti tvoří etapy projektu. Mohou být vymezeny finanční a časové limity pro realizaci jedné etapy, ty jsou ukončeny určitým výstupem, který se dá ověřit a zkontrolovat. To je základní předpoklad při průběžném financování.

Harmonogramy jsou plánem realizace projektů. Doba trvání projektu je obvykle doba od uzavření smlouvy o poskytnutí dotace do podání žádosti o závěrečnou platbu. Při tvorbě harmonogramu je na místě počítat s jistou časovou rezervou. Jestliže nastane změna data zahájení, ukončení nebo doby realizace projektu, musíme o této skutečnosti informovat poskytovatele dotace. [3]

5.4 Posouzení a schválení

Podávání žádostí

V novém strukturálním období 2014 - 2020 se žádosti o finanční prostředky podává prostřednictvím informačního systému MS2014+. Výjimku tvoří oblast zemědělských dotací. Tento systém zastřešuje kompletní správu projektů – podávání žádostí, monitoring, řízení a kontrolování. MS2014+ je zcela v elektronické podobě, na rozdíl od předchozího systému se tak už nemusí nic tisknout. V předchozím strukturálním období 2007 – 2013 se pro podávání žádostí nejvíce používal systém BENEFIT7, který fungoval u většiny operačních programů, dále např. eAccount pro OP Podnikání a inovace, BENE-FILL pro OP Životní Prostředí, mimo uvedených SW se používaly také tištěné žádosti. Ve strukturálním období 2004 – 2006 se pro podávání žádostí používaly SW – ELZA pro společný regionální operační program, BENEFIT – pro OP Rozvoj lidských zdrojů, BENEFILL – u OP Infrastruktura nebo ISOP – OP Průmysl a podnikání. [3], [21] a [22]

Projektové žádosti o finanční podporu jsou podávány na základě vyhlášených výzev. Výzvy vyhláší řídicí orgány příslušných programů. Žádosti se předkládají ve stanoveném termínu nebo do ukončení výzvy. Každá výzva obsahuje číslo výzvy, název programu, prioritu, oblast podpory, datum do kdy má být žádost podána a specifikuje možné žadatele. Výzvy bývají zveřejňovány prostřednictvím webových stránek nebo i v tisku.

Schvalování a posouzení žádosti

Projekty jsou vybírány na základě výsledků hodnocení. Žádosti vyhodnocuje poskytovatel dotace, někdy může využít asistenci externích hodnotitelů. Posuzují se formální náležitosti, kritéria přijatelnosti a věcné zhodnocení projektu. [3]

Uzavření smlouvy o poskytnutí dotace

Po vyhodnocení jsou žadatelé informováni. Mohou nastat tři situace – projekt není doporučen k financování, je doporučen k financování nebo je požadováno doplnění podkladů. Součástí rozhodnutí je také odůvodnění. S úspěšným žadatelem poté může být uzavřena smlouva o poskytnutí dotace. [3]

5.5 Vyjednávání a financování

Rozpočet projektu a financování

Při podávání žádosti o dotaci z fondů EU se musí zvolit jedna z níže uvedených variant financování. Dále musí být sestaven finanční plán, navrženo čerpání prostředků prostřednictvím žádostí o platbu a jejich harmonogram, který je navázán na harmonogram projektu. V přípravné fázi projektu je také důležité stanovit, z jakých prostředků bude projekt předfinancován.

Financování:

- **Ex-ante financování** – u tohoto způsobu financování dostane příjemce dotace zálohu. Tento způsob je určen pro příjemce, kteří nejsou organizační složka státu nebo jejich příspěvková organizace. Prostředky příjemce obdrží na základě předkládání účetních dokladů a žádostí o platby.
- **Ex-post financování** – finanční prostředky příjemce obdrží až po vynaložení výdajů. Toto financování je určeno pro organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace. [18]

5.6 Implementace a monitoring

Vlastní realizace

V této fázi projektu probíhá vlastní fyzická realizace projektu.

Monitoring

Monitoring je jedním ze základních principů regionální politiky EU. Při jeho provádění se porovnávají skutečné hodnoty s plánovanými, uskutečňuje se během celé doby trvání projektů. Kontroluje se efektivnost vynaložených prostředků, dodržování podmínek dotace, dosažené milníky a napomáhá také při včasné identifikaci potenciálních rizik. V průběhu projektu se vytvářejí pravidelné průběžné monitorovací

zprávy. Při dokončení etapy to jsou etapové zprávy a po ukončení projektu pak závěrečná monitorovací zpráva. Tyto zprávy jsou součástí žádostí o platbu. [3]

5.7 Hodnocení

Horizontální priority

Horizontální priority (anglicky Cross-cutting Themes) jdou napříč tematickými oblastmi a operačními programy. Mají dlouhodobý a strategický význam pro strukturální fondy a jejich význam. Horizontální priority nemají vlastní finanční alokace, ale jsou zohledňovány při hodnocení všech projektů. Každý žadatel musí uvádět, jaký bude mít jeho projekt dopad v těchto oblastech. V programovém období 2000-2006 byly stanoveny 4 horizontální priority:

- Rovné příležitosti.
- Životní prostředí.
- Informační společnost.
- Vyvážený rozvoj regionů.

Pro další období 2007 - 2013 zůstaly pouze dvě témata – Rovné příležitosti a Udržitelný rozvoj – rovnováha mezi sociální, ekonomickou a environmentální oblastí. Stejně priority jsou i v aktuálním programovém období 2014 – 2020. [58], [3], [5]

Audit

Audity provádí ministerstvo financí (MF) po ukončení projektu i v průběhu realizace. Provedení auditu je jednou z podmínek pro získání dotace. Kontroluje se, zda byly finanční prostředky čerpány v souladu s nastavenými pravidly. Při kontrolách se ověřuje:

- Způsobilost výdajů – častá pochybení:
 - Nárokování výdaje na DPH u plnění, které je dle zákona osvobozeno.
 - Vykázané výdaje nebyly podloženy příslušným účetním dokladem.
 - Nárokování výdajů ve výši překračující ceny obvyklé stanovené poskytovatelem dotace.
 - Vykázané výdaje nebyly podloženy reálným plněním.
 - Příjemce zahrnul do způsobilých výdajů penále za pozdní úhradu dodavatelské faktury.
 - Neprokázání úhrady určitého výdaje.
 - Chybné použití devizového kurzu pro přepočtení cizích měn. [13, s. 27]
- Výběrová řízení – příklady častých pochybení:
 - Nezahrnutí všech obdobných a spolu souvisejících plnění realizovaných v rámci jednoho účetního období do předmětu zakázky.
 - Neuveřejnění výzvy či zadávací dokumentace veřejné zakázky po stanovenou dobu.
 - Nedodržení postupů při vypořádání dodatečných dotazů.
 - Nedostatečná specifikace předmětu zakázky.
 - Předmět zakázky obsahuje odkazy na konkrétní firmu či výrobek.

- Minimální úroveň technických kvalifikačních předpokladů neodpovídala druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky.
- V rámci kvalifikačních předpokladů byly stanoveny požadavky, které bezprostředně nesouvisely s předmětnou zakázkou.
- Nedostatečně popsána subjektivní hodnotící kritéria.
- Nevyloučení uchazeče, jehož nabídka nesplnila podmínky zadávací dokumentace.
- Nedostatečné a netransparentní zdůvodnění přidělení bodů jednotlivým hodnoceným nabídkám hodnotící komisí. [13, s. 31]
- Veřejná podpora – častá pochybení:
 - Informace o poskytnutí podpory v režimu de minimis nebyly zadány do registru podpory de minimis.
 - Příjemce uvedl poskytovateli dotace chybné údaje týkající se již obdržené výše veřejné podpory.
 - Příjemce vyplatil prostředky určené na mzdové příspěvky cílové skupině projektu před posouzením ze strany poskytovatele dotace.
 - Příjemci byla poskytnuta podpora ve formě poradenství v režimu blokové výjimky, daný podnik však nesplňoval definici malého a středního podniku. [13, s. 34]
- Archivování dokumentů – častá pochybení:
 - Příjemce nearchivoval veškerou dokumentaci související s projektem.
 - Příjemce smluvně nezavázal dodavatele plnění do projektu o nutnosti archivace dokumentů související s projektem v souladu s pravidly dotačního programu. [13, s. 37]
- Oddělené účetnictví – častá pochybení:
 - Příjemce nevede oddělenou analytickou evidenci pro příjmy a výdaje spojené s projektem.
 - Příjemce vede oddělenou analytickou evidenci pro příjmy a výdaje, nicméně některé výdaje nebyly zaúčtovány pod příslušným analytickým znakem. [13, s. 35]
- Indikátory – častá pochybení:
 - Příjemce nenaplnil cílovou hodnotu indikátoru.
 - Příjemce zahrnul do plnění indikátoru týkajícího se podpořených osob rovněž osoby, které nesplňují kritéria cílové skupiny projektu. [13, s. 38]
- Příjmy z dotace – častá pochybení:
 - Příjemce neevidoval příjmy vzniklé v souvislosti s poskytnutou dotací a neodečetl je od způsobilých výdajů.
 - U projektu generujícího příjmy vykázal příjemce dotace vyšší odchylku mezi cenou použitou pro kalkulaci příjmů v žádosti o dotaci a skutečnou cenou než je odchylka tolerovaná v právním aktu. [13, s. 39]
- Změna podmínek dotace – častá pochybení:
 - Příjemce provedl nepodstatné změny rozpočtu, které však neoznámil poskytovateli dotace v nejbližší zprávě o realizaci projektu.
 - Příjemce provedl podstatnou změnu v projektu před tím, než byla ze strany poskytovatele schválena. [13, s. 40]

Publicita

Každý příjemce dotací z fondů Evropské unie musí o spolufinancovaném projektu informovat širokou veřejnost. Publicita musí splňovat pravidla, která vycházejí z nařízení Komise⁴, které stanoví prováděcí podmínky k nařízení Rady⁵ z roku 2006. Cílem je podat veřejnosti včetně potenciálních žadatelů o dotace informace o možnosti získání finančních prostředků z Evropské unie na vlastní projekty. [19]

Základní pravidla:

- Během provádění projektu bude v místě provádění umístěn velkoplošný billboard pokud,
 - je příspěvek projektu vyšší než 500 000 €
 - se jedná o infrastrukturu nebo stavební práce
- Po ukončení projektu je billboard nahrazen stálou tabulkou s informacemi o něm. Tabulka musí být umístěna do 6 měsíců po skončení projektu, který splňuje následující podmínky:
 - příspěvek projektu je vyšší než 500 000 €
 - předmětem je projektu je nákup hmotného majetku, financování infrastruktury či stavebních prací.
- Musí být obsaženy následující informace:
 - Evropský symbol ve shodě s grafickými vzory stanovených v příloze Nařízení Komise a odkaz na Evropskou unii.
 - Odkaz na příslušný evropský fond - v případě ERDF: Evropský fond pro regionální rozvoj.
 - prohlášení, které stanoví řídicí orgán a které zdůrazňuje přínos intervence Společenství, nejlépe pak ve znění *Investice do vaší budoucnosti*.
- Údaje musí zabírat nejméně 25 % tabulky nebo billboardu.
- Informační materiály musí obsahovat logo ROP a kraje. [20]

5.8 Chyby v žádostech o čerpání finančních prostředků

Dobře připravený projekt pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů musí být dobře připravený a zároveň by mělo být dobře promyšleno budoucí využívání projektu, aby nedocházelo při udržitelnosti k problémům jako například u projektu letního areálu v Chomutově, kde se vyskytlo hned několik méně či více závažných pochybení, které vedou k částečnému vracení dotací nebo nemožnosti využívání projektu, tak jak bylo původně plánováno a zamýšleno. Kromě výše zmíněného částečného vracení dotací hrozilo, že na fotbalovém stadionu, by místní fotbalový tým nesměl hrát profesionální fotbalovou soutěž (1. a 2. liga). Na věc existovaly dva právní pohledy. Podle prvního by bylo nepřijatelné, aby se zde hrála

⁴Nařízení Komise č. 1828/2006

⁵ Nařízení Rady č. 1083/2006

profesionální soutěž, protože by se jednalo o nedovolenou podporu. Podle druhého by se věc řešila tak, že by město stadion klubu pronajalo. Protože, ale nakonec Chomutov zatím ani do jedné ze soutěží nepostoupil, nemusel se problém dále řešit. [15], [16]

Časté chyby v žádostech

- Nesprávně zvolená prioritní osa nebo oblast podpory.
- Nesprávně zvolené datum zahájení projektu.
- Nesprávně stanoveno datum ukončení projektu.
- Nesprávně určená maximální nebo minimální výše celkových způsobilých výdajů.
- Nesprávně vyznačená veřejná podpora a režim veřejné podpory.
- Neoprávněný druh žadatele v dané oblasti podpory.
- Nedodržení minimální délky etapy.
- Nesprávně zvolený indikátor, jeho výše nebo termín ukončení.
- Nesprávně určené datum skončení fyzické realizace etapy nebo projektu.
- Nesprávně stanovený finanční plán.
- Nesprávně zvolený stav výběrového řízení.
- Nesprávně uvedené datum zahájení výběrového řízení na dodávky a stavební práce.
- Nesprávně zvolené finanční zdraví.
- Rozpor projektu s programem a pravidly ROP.
- Chyby v přílohách žádostí.

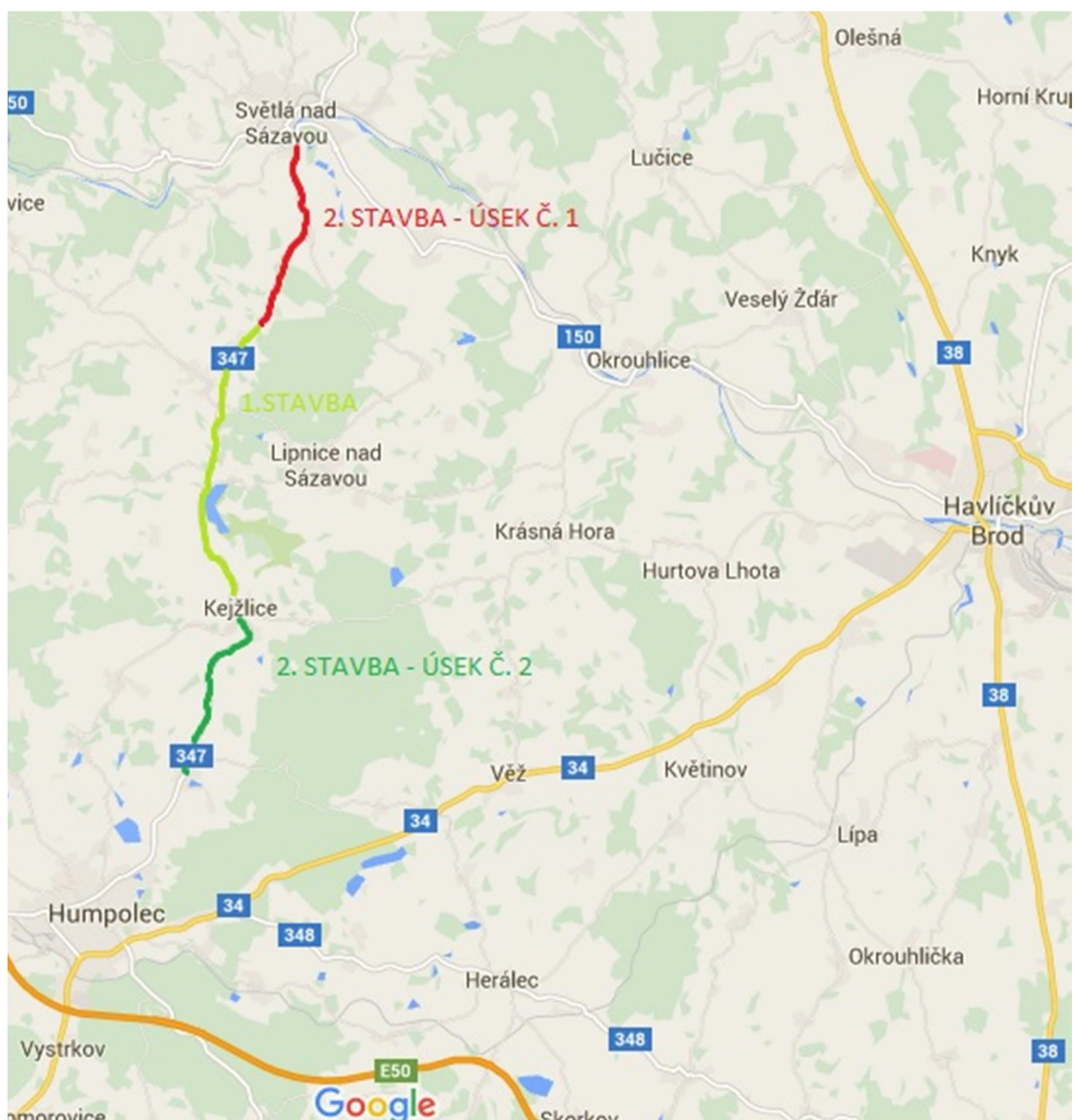
Chyby v žádostech, které lze opravit

- Typ účetních jednotek.
- Projekt zakládá veřejnou podporu.
- Režim veřejné podpory.
- Dopady a místa realizace.
- Žadatel projektu.

6 Realizovaný projekt

V této kapitole popíši a zanalyzuji zvolený realizovaný projekt. Jedná se o část projektu rekonstrukce silnice II. třídy č. 347 mezi Světlou nad Sázavou a D1. Tato investiční akce byla rozdělena na dvě stavby. První stavba byla část Dolní Město – Kežžlice. Druhá stavba byla ještě rozdělena na dva úseky. Úsek č. 1 mezi Světlou nad Sázavou a Dolním Městem a úsek č. 2 Kežžlice – Čejov, který bude financovaný z nového programového období 2014 – 2020, z Integrovaného operačního programu. Předchozí úseky byly financovány z Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod v minulém období 2007 - 2013.

Obrázek č. 3 - Situace projektu Světlá n. S. – D1

Zdroj: : <https://www.google.cz/maps>, vlastní zpracování.

S přípravou projektu se začalo v roce 2007. Bylo plánováno, že první stavba bude realizována v roce 2010. V době přípravy projektu a jeho realizace byly provedeny následující kroky:

- Analýza současného stavu a stanovení priorit.
- Dokumentace pro územní rozhodnutí.
- Získání územního rozhodnutí.
- Dokumentace pro stavební povolení.
- Projektová fiše.
- Získání stavebního povolení.
- Studie proveditelnosti.
- Investiční záměr.
- Důvodová zpráva.
- Zajištění financování – byl proveden převod finančních prostředků z rozpočtu kraje do Fondu strategických rezerv. Následovalo podání žádosti a schválení půjček ze Státního fondu dopravní infrastruktury. Poté byly založeny zvláštní účty pro jednotlivé projekty a na ně převedeny finanční prostředky.
- Majetkoprávní příprava – výkup dotčených pozemků, nájem dočasně využívaných.
- Posouzení vlivu na životní prostředí EIA.
- Ekonomické a finanční zhodnocení.
- Analýza provedená prostřednictvím ECBA systému.
- Zpracování a podání žádosti.
- Podpis a schválení smlouvy o poskytnutí dotace.
- Výběrová řízení.
- Podpis smlouvy o dílo.
- Realizace a průběžné monitorování.
- Ukončení projektu.
- Zajištění publicity projektu.
- Žádost o platbu v průběhu spolu s monitorovací zprávou.
- Závěrečná monitorovací zpráva a žádost o platbu.

6.1 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 1. stavba

6.1.1 Identifikace a formulace záměru

Analýza potřeb a stanovení priorit

Tento projekt vycházel ze schváleného materiálu Pátevní silniční síť Kraje Vysočina z roku 2006. Koncepce určuje komunikace, které slouží jako spojení hlavních sídelních míst, v tomto případě se jedná o obce s více než 3 000 obyvateli, napojení na významné komunikace sousedních krajů. Na tyto silnice se napojují ostatní pozemní komunikace v kraji. Pátevní síť je tvořena úsekem dálnice D1, silnicemi I. třídy a vybranými silnicemi II. a III. třídy ve vlastnictví kraje. Kraj Vysočina tyto pátevní

komunikace přednostně opravuje a modernizuje, čímž se zlepšují jejich technické parametry a zajišťuje se větší bezpečnost na těchto důležitých úsecích. Počítá se s tím, že by se jejich stav zlepšoval za pomoci investic v průběhu patnácti let po schválení koncepce. Protože se jedná o finančně velmi náročné projekty, využívá se pro jejich financování podpory z fondů Evropské unie.

Popis projektu

V této etapě probíhala rekonstrukce silnice II/347 mezi obcemi Dolní Město a Kejžlice v délce 4,999 km a zároveň dvou menších mostů, které byly v nevyhovujícím stavu. Rekonstrukce komunikace začínala na 15,749 km provozního staničení a končila na 20,749 km.

Výchozí stav

Silnice II/347 je jednou z páteřních komunikací v Kraji Vysočina podle koncepce schválené zastupitelstvem kraje a zároveň slouží jako přivaděč k dálnici D1 v Humpolci. K rekonstrukci komunikace došlo kvůli stavu neodpovídajícímu důležitosti silnice. Rozhodlo se, že rekonstruovaná silnice bude mít parametry S 7,5/60 (šířka/návrhová rychlost) podle platné normy ČSN.⁶ Stávající vozovka měla značné povrchové vady, nevyhovující směrové a výškové poměry a dále v některých místech nebyla dostatečně široká. Současně byly řešeny i všechny součásti tělesa silnice jako jsou propustky, mosty odvodnění, napojení křižovatek a sjezdů na účelové komunikace atd.

Vazba na strategické dokumenty

Tento projekt byl v souladu se schválenými koncepcemi, programy a strategiemi na celostátní i regionální úrovni:

- Strategií regionálního rozvoje České republiky 2007 – 2013 - byl v souladu s prioritou 4.1 *Zajištění regionální a nadregionální dopravní dostupnosti*, protože projektem se zvýší bezpečnost silniční dopravy a omezí negativní vlivy dopravy na obyvatelstvo.
- Dopravní politikou České republiky 2005 - 2013 - byly splněny priority 4.2 *Zajištění kvalitní dopravní dostupnosti* a 4.2.1 *Údržba a obnova stávající dopravní infrastruktury*.
- Generálním plánem rozvoje dopravní infrastruktury - Zajištění systémové údržby, opravy silnic II. a III. třídy.
- Programem rozvoje Kraje Vysočina – splňoval tři cíle – modernizace komunikace v kraji a zlepšení napojení na nadřazené nadregionální dopravní síť.
- Páteřní silniční síť Kraje Vysočina
- Regionálním operačním programem NUTS2 Jihovýchod – posílení dopravní obslužnosti regionu a zlepšení napojení regionu na nadregionální dopravní síť při ohleduplnosti k životnímu prostředí. Jedná se o prioritní osu 1 *Dostupnost*

⁶ Norma ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic

dopravy a zároveň prioritní oblast 1.1 *Rozvoj dopravní infrastruktury*. Kraj Vysočina předložil projektovou žádost do ROP Jihovýchod ve čtvrtém čtvrtletí roku 2009.

6.1.2 Formulace projektu a jeho příprava

Dokumentace a povolení

Před podáním žádosti byla zpracovaná dokumentace k územnímu řízení, pro stavební povolení, studie proveditelnosti a diagnostika vozovky. Zpracovatelé dokumentace byli vybráni na základě proběhlých výběrových řízeních (Viz. tabulka výběrová řízení). Na základě dokumentace bylo vydáno územní rozhodnutí a stavební povolení příslušnými stavebními úřady ve Světlé nad Sázavou a Humpolci.

Majetkoprávní příprava

V této fázi se také odehrávala majetkoprávní příprava. Ta se týkala výkupu dotčených pozemků a pronájmu dočasně zabraných pro účely zařízení stavby.

Posouzení vlivu na životní prostředí

Před zahájením projektu bylo provedeno posouzení vlivu této stavby na životní prostředí podle odpovídajícího, v té době platného, zákona.⁷ Při zpracování posudku se došlo k závěru, že realizace investičního záměru je únosná za předpokladu, že budou během provádění dodržována stanovená opatření a podmínky.

Jednalo se o:

- Dodržování zásad ochrany ZPF při snímání ornice.
- Při organizaci výstavby zahrnout opatření na ochranu vody a půdy – skladování odpadu na staveništi, znečišťování ropnými produkty ze stavební mechanizace.
- Stanovit a provést vhodné osázení dřevinami s přihlédnutím k stanovištním podmínkám.
- Stanovit plán údržby zeleně.
- Zamezit zarůstání mezideponií zemin plevelem.
- Provést ohumšení ploch, které jsou určeny k výsadbě zeleně.
- Pro násypy a zemní tělesa používat výhradně nezávadné a nekontaminované zeminy.
- Provádění údržby stavební mechanizace jenom na zabezpečených plochách.
- Pro vodu škodlivé látky jímat.
- Kácení dřevin provádět ve vegetačním klidu.
- Minimalizovat zásahy do vzrostlé zeleně, zajistit mechanickou ochranu stromů, které by mohly být poškozeny při provádění stavebních prací.
- Nebezpečné plochy ozelenit hned po ukončení prací.

⁷ Zákon o posuzování vlivu na životní prostředí č. 100/2001 Sb.

Environmentální cíle

Cílem realizovaného projektu bylo také snížení zátěže na životní prostředí. Projekt umožňuje plynulejší projetí zmodernizovaného úseku, čímž se omezuje častá akcelerace a decelerace projíždějících vozidel. Mělo by se také snížit riziko vzniku dopravních nehod, protože došlo k odstranění z hlediska bezpečnosti nevyhovujících úseků. Po ukončení splňuje úsek požadavky ČSN⁸.

Harmonogram

Příjemce dotace měl povinnost začít s fyzickou realizací projektu do šesti měsíců od uzavření smlouvy o poskytnutí dotace.

- 3/2007 – Schválení převodu finančních prostředků na projekt.
- 6/2007 – Zpracování projektové dokumentace.
- 10/2007 – Diagnostika vozovky.
- 11/2009 – Aktualizace projektové dokumentace.
- 12/2009 – Zahájení VŘ na zhotovitele stavby.
- 3/2010 – Podepsání smlouvy se zhotovitelem a předání staveniště.
- 12/2011 – Ukončení fyzické realizace projektu.
- 1/2012 – Poslední žádost o platbu.

CBA

Analýzu zpracovala firma EUFC CZ s.r.o. na základě výběrového řízení. Posuzování ekonomické výhodnosti probíhalo v horizontu 20 let.

Výsledky hodnocení:

- Čistá současná hodnota FNPV: - 19 817 035 Kč
- Index rentability: -12,81
- Vnitřní míra výnosnosti: -877,53

Výsledky analýza odpovídají tomu, že se jedná o veřejný projekt dopravní infrastruktury, který negeneruje v investiční ani provozní fázi žádné příjmy.

Dopady projektu

Socio-ekonomické dopady:

- Prevence vzniku hmotných škod, snížení počtu dopravních nehod.
- Prevence vzniku zranění, snížení počtu lehkých zranění.
- Vlivy na životní prostředí:
 - Pozitivní jsou omezení častých akcelerací a decelerací projíždějících vozidel.
 - Negativní naopak zábor zemědělské půdy stavbou.

⁸ Norma ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic

6.1.3 Posouzení a schválení projektu

Informace o projektu:

Tabulka 10 – SnS – D1, 1. stavba

Název projektu	II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 1. stavba
Registrační číslo projektu	CZ.1.11/1.1.00/02.01114
Program	ROP NUTS II JV
Příjemce	Kraj Vysočina
Kraj	NUTS II Jihovýchod
Prioritní osa	11.1 Dostupnost dopravy
Oblast podpory	11.1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu
Programové období	2007 - 2013
Klíč žádosti v IS BENEFIT7	ORMYIPM00401
Celková cena	194 495 758
Nezpůsobilé výdaje	17 277 081
Způsobilé výdaje	177 218 678
Dotace z ERDF	150 635 876
Národní veřejné zdroje	13 291 400
Vlastní spolufinancování	13 291 400
Fyzická realizace	15. 3. 2010 – 21. 12. 2011
Trvání projektu	21. 6. 2007- 20. 1. 2012 (55 měsíců)

Vlastní zpracování

85 % způsobilých výdajů projektu pokryla dotace z ERDF, 7,5 % bylo poskytnuto ze státního rozpočtu prostřednictvím RR a 7,5 % hradil Kraj Vysočina.

6.1.4 Vyjednávání a financování

Výběrová řízení

V následující tabulce jsou uvedena výběrová řízení, která se konala v souvislosti s prováděním investičního záměru. Výběrová řízení se řídila zákonem o veřejných zakázkách⁹.

Legenda ke zkratkám použitých v následující tabulce:

- VŘ – výběrové řízení
- VZMR – veřejná zakázka malého rozsahu
- PODLIM – podlimitní výběrové řízení
- NADLIM – nadlimitní výběrové řízení

⁹ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Tabulka 11 – Výběrová řízení

Zahájení VŘ	Ukončení VŘ	Předmět	Dodavatel	Typ VŘ	Hodnota v Kč
26. 5. 2008	18. 7. 2008	Zpracování ekonomického a finančního hodnocení projektu	EUFC CZ s.r.o.	VZMR	60 000
4. 10. 2007	2. 11. 2007	Diagnostika vozovky	TPA ČR, s.r.o.	VZMR	268 080
8. 4. 2008	25. 4. 2008	Diagnostika mostu	Mostní vývoj, s.r.o.	VZMR	34 600
21. 6. 2007	27. 9. 2007	Vypracování projektové dokumentace	PROfi Jihlava spol. s r. o.	PODLIM	3 264 300
19. 3. 2010	23. 3. 2010	Zajištění autorského dozoru	PROfi Jihlava spol. s r. o.	VZMR	171 000
22. 2. 2010	23. 3. 2010	Zajištění technického dozoru investora	VIA ALTA a.s.	VZMR	393 568
12. 2. 2010	19.3 2010	Koordinátor BOZP	Ivan Mařík	VZMR	117 000
5. 10. 2009	16. 11. 2009	Zajištění výběrového řízení na zhotovitele stavby	STAVONA JIHLAVA, spol. s r.o.	VZMR	68 000
11. 12. 2009	16. 3. 2010	Zhotovitel stavebních prací	M – SILNICE a.s.	NADLIM	146 778 082
8. 4. 2010	8. 4. 2010	Povinná publicita	YASHICA s.r.o.	VZMR	12 550
19. 6. 2009	31. 7. 2009	Posouzení možnosti zachování porostů stromů	Ing. Pavel Šimek	VZMR	48 250
20. 10. 2009	20. 10. 2009	Expertní posudek na PD	DOPRAVOPROJEKT Ostrava spol. s r.o.	VZMR	146 320
2. 4. 2010	16. 4. 2010	Archeologický průzkum stavby	Muzeum Vysočiny Jihlava	VZMR	195 400
11. 1. 2010	11. 1. 2010	Přeložka sdělovacího vedení	Ing. Pavel Kratochvíl	VZMR	24 900

3. 2010	5.	3. 5. 2010	Odstranění stávajícího svislého dopravního značení	Krajská správa a údržba silnic Vysočiny	VZMR	8 729
22. 2011	3.	22. 3. 2011	Odstranění a likvidace stromů	Krajská správa a údržba silnic Vysočiny	VZMR	14 060

vlastní zpracování

Rozpočet projektu a financování

Pro předfinancování projektu bylo využito i prostředků ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Pro tyto účely bylo čerpáno ze SFDI 79 924 000 Kč v roce 2010, zbytek z Fondu strategických rezerv kraje vysočina, případně cizích zdrojů. [17]

Finanční plán:

Čerpání prostředků z ROP JV bylo rozloženo na šest žádostí o platbu dle následujícího harmonogramu. Splatnost byla nastavena na 75 dní od předložení žádosti v případě chyb či nedostatků se platba přerušuje až do jejich úplného odstranění.

1. 30. 7. 2010 – 18 711 895 Kč
2. 30. 10. 2010 - 52 685 588 Kč
3. 2. 3. 2011 - 38 945 256 Kč
4. 30. 7. 2011 - 20 912 366 Kč
5. 30. 10. 2011 - 18 750 000 Kč
6. 20. 1. 2012 – 11 324 508 Kč

Finanční plán obsažený ve smlouvě o poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu NUTS2 Jihovýchod, která byla uzavřena 1. 4. 2010, byl změněn dodatkem ke smlouvě z prosince 2011. Původní termín pro předložení o 6. platbu byl posunut z 1. 3. 2012 na 20. 1. 2012. Důvodem bylo dřívější dokončení stavebních prací.

Dodatkem byl pozměněn i rozpočet stavby. Rozpočet a jeho změna je obsažen v následující tabulce. Hodnoty, které jsou uvedeny tučně a kurzívou znamenají hlavní kapitoly, kurzívou podkapitoly a ostatní jsou položky rozpočtu.

Tabulka 12 – rozpočet 1. stavby

Položka	Původní hodnota (Kč)	Podíl %	Změněná hodnota	Podíl %
<i>Doplňkové způsobilé výdaje</i>	643 018	0,35	198 600	0,10
Další doplňkové výdaje	643 018	0,35	198 600	0,10
<i>Nezbytné poradenství, konzultační, právní a expertní služby</i>	57 418	0,03	0	0,00
Posouzení možnosti	57 418	0,03	0	0,00

zachování vzrostlých stromů				
<i>Inženýring bez stavebního a autorského dozoru</i>	504 000	0,27	117 000	0,01
Pravomocné stavební povolení	144 000	0,08	0	0,00
Koordinátor BOZP	360 000	0,20	117 000	0,06
Hlavní způsobilé výdaje	179 605 907	97,53	177 020 078	91,02
<i>Výdaje na publicitu</i>	100 000	0,05	32 190	0,02
Billboardy a pamětní desky	100 000	0,05	32 190	0,02
<i>Nákup nemovitostí</i>	951 990	0,52	0	0,00
Pozemky vč. ostatních způsobilých výdajů	951 990	0,52	0	0,00
<i>Projektová dokumentace</i>	3 214 689	1,75	457 899	0,24
Stavební dokumentace k úz. a st. řízení, rozpočet, průzkumné a ostatní práce	3 056 859	1,66	390 069	0,20
Projektová dokumentace (pov. přílohy)	71 400	0,04	71 400	0,04
DÚR vč. EIA	1 054 340	0,57	0	0,00
DSP	1 162 630	0,63	0	0,00
ZDS	479 700	0,26	29 880	0,02
<i>Stavební a autorský dozor</i>	804 120	0,44	590 422	0,30
Technický dozor	570 120	0,31	472 282	0,24
Autorský dozor	234 000	0,13	118 140	0,06
<i>Stavební a tech. činnosti</i>	174 625 108	94,83	175 939 567	90,46
<i>Ostatní způsobilé výdaje, které souvisejí s pořízením staveb, jinde neuvedené</i>	174 625 108	94,83	175 939 567	90,46
Zajištění archeologického průzkumu	100 000	0,05	15 425	0,01
Pořízení staveb	174 525 108	94,77	175 924 141	90,45
Nezpůsobilé výdaje celkem	3 899 574	2,12	17 277 081	8,88
<i>Výběrová řízení</i>	450	0,00	930	0,00
<i>Nezbytné poradenství, konzultační, právní a</i>	70 370	0,04	101 370	0,05

<i>expertní služby</i>				
<i>Inženýring bez stavebního a autorského dozoru</i>	1 074 927	0,58	1 218 927	0,63
<i>Pořízení staveb</i>	2 160 695	1,17	12 038 134	6,19
<i>Pozemky</i>	294 193	0,16	951 990	0,49
<i>Stavební dokumentace k úz. a st. řízení, rozpočet, průzkumné a ostatní práce</i>	0	0,00	2 666 790	1,37
<i>Způsobilé výdaje</i>	180 248 925	97,88	177 218 678	91,12
<i>Celkové výdaje projektu</i>	184 148 499	100	194 495 758	100

vlastní zpracování

Důvodem změn rozpočtu je několik:

- Nebylo realizováno – *Posouzení možnosti zachování vzrostlých stromů.*
- Přesunutí položek do nezpůsobilých výdajů – *Pravomocné stavební povolení, DÚR vč. EIA, ...*
- Došlo k úspoře – *Zajištění archeologického průzkumu, Publicita,...*
- Navýšení o vícepráce – *Pořízení staveb*

6.1.5 Implementace a monitoring

Vlastní realizace

Vlastní fyzická realizace projektu probíhala od 15.3 2010 do 21. 12. 2011 a prováděla ji firma M-silnice a.s., která zakázku získala ve výběrovém řízení konaném od prosince 2009 do března 2010.

Stavební objekty:

SO001 Příprava území.

SO051 Rekultivace stávajících silnic a ploch ZS.

SO101 Hlavní trasa silnice II/347.

SO151 Trubní propustky HS.

SO152 Trubní propustky hlavní trasy II/347.

SO201 Most 347-010 přes Pstružný potok km 1,685.52.

SO202 Most 347-011 přes Bystrý potok km 2, 838.95.

SO400 Přeložka sdělovacího vedení.

SO801 Vegetační úpravy.

Monitoring

V průběhu realizace projektu probíhalo průběžné monitorování a byly podávány jednotlivé žádosti o platbu. Přílohou závěrečné žádosti o platbu byla závěrečná monitorovací zpráva.

6.1.6 Hodnocení

Publicita

Publicita projektu byla zajištěna jednak prostřednictvím webových stránek Kraje Vysočina – www.kr-vysocina.cz ve zvláštní sekci Silniční projekty spolufinancované ze zdrojů Evropské unie. Dále byla v souladu s pravidly publicity osazena stálá pamětní deska a při provádění projektu byl na místě umístěn velkoplošný billboard.

Přínos při řešení problému zaměstnanosti

Projekt nepřímým způsobem přispěl k podpoře zaměstnanosti formou zlepšení podmínek dopravní dostupnosti. Modernizace silniční sítě představuje mimo jiné i zlepšení dopravní dostupnosti a s tím spojené snížení nákladů na cesty do zaměstnání, což zatraktivní oblast a usnadní cestování za prací.

Vazba projektu na jiné projekty

- II/347 Světlá n. S. - D1, 2. stavba - úsek č. 1 (úsek Světlá nad Sázavou – Dolní Město)
- II/347 Světlá n. S. - D1, 2. stavba - úsek č. 2 (úsek Kejžlice - Čejov)

Audit a zjištěná pochybení

Při provádění auditu s evidenčním číslem ROPJV/2013/O/028, který byl ukončen 6. 12. 2013, byla zjištěna pochybení ve výši 3 612 974 Kč. Předmětem auditu byly žádosti o platbu s číslem 5. a 6. Z celkem čtyř zjištění bylo jedno označeno vysokou mírou závažnosti a tři nedostatky byly jako středně závažné. Jednalo se o pochybení při zadávání veřejných zakázek. Kraj Vysočina nastavil nepřiměřené kvalifikační požadavky a znemožnil tak účast v zadávacím řízení některým uchazečům. Jedním z technických kvalifikačních požadavků bylo doložení vlastnictví obalovny nebo smlouvy o smlouvě budoucí s obalovnou na dodávky obalovaných směsí. Tímto jednáním došlo k porušení tehdy platného zákona o veřejných zakázkách¹⁰ a zároveň k nedodržení smlouvy o poskytnutí dotace. Také u dalších pochybení se jednalo o nedostatky při zadávání veřejných zakázek. Konkrétně šlo o nedodržení lhůty pro podání nabídek, porušení zásad rovného zacházení a zadání zakázek bez veřejné soutěže. Příjemce dotace nedoložil ve stanovené lhůtě po obdržení zprávy nic, čím by obhájil zjištěné porušení rozpočtové kázně. Na základě výsledné zprávy o auditu rozhodla Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod (RRJV) v souladu se

¹⁰ §6 a §56 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

zákonem o rozpočtových pravidlech¹¹ o odvodu do rozpočtu RRJV v částce 162 527 657 Kč, což se rovná poskytnutým finančním prostředkům, které byly podle pravidel ROP JV považovány za nezpůsobilé. 6. 8. 2014 Obdržela RRJV od příjemce žádost o prominutí odvodu, na zasedání, které se konalo dne 24. 9. 2014, bylo schváleno částečné prominutí odvodu v částce 146 274 891 Kč, které bylo podmíněno odvodem ve výši 16 252 766 Kč.

Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu je stanovena na dobu pěti let po ukončení projektu tzn. doba kdy je dokončena fyzická realizace nebo den, ve který je ukončeno poskytování služeb, které jsou financovány z fondů. Při předložení monitorovací zprávy o udržitelnosti projektu v březnu 2013, na základě které proběhla i kontrola prokázaných příjmů. Bylo třeba vrátit částku odpovídající prokázaným příjmům ve výši 247 870 Kč.

K zásahu do udržitelnosti projektu došlo také při budování dalšího úseku mezi Světlou nad Sázavou a Dolním Městem. Jednalo se o napojení dalšího úseku, kdy byl proveden stavební zásah i do tohoto projektu kvůli jeho napojení na stávající úsek. Tato skutečnost byla ohlášena poskytovateli dotace a ten jí schválil.

Zhodnocení

Tento projekt působí kontroverzně závažnými nedostatky při výběrových řízeních, především s technickými kvalifikačními podmínkami, které nemohli splnit účastníci, kteří by jinak byli způsobilí zakázku zhotovit. Bylo požadováno, aby zhotovitel stavby vlastnil obalovnu směsí nebo s ním měl uzavřenou smlouvu o smlouvě budoucí na dodávky směsí. Zvláště také působí, že předseda RRJV, která rozhoduje o přidělování dotací a řeší pochybení je zároveň hejtmanem kraje, který je příjemcem dotace. Obdobná situace je ale i v ostatních krajích a RR.

6.2 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 1. úsek

6.2.1 Identifikace a formulace záměru

Popis projektu

Původně bylo záměrem realizovat jako jeden projekt, ale později v roce 2014 zastupitelstvo Kraje Vysočina rozhodlo o rozdělení na dva samostatné projekty – a to II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 1. úsek a II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 2. úsek. V 1. úseku se jedná o projekt modernizace komunikace mezi Světlou nad Sázavou a Dolním Městem, v 2. úseku pak mezi obcemi Kežlice a Čejov.

¹¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Výchozí stav

Stávající vozovka měla značné povrchové vady, nevyhovující směrové a výškové poměry a dále v některých místech nebyla dostatečně široká. Současně byly řešeny i všechny součásti tělesa silnice jako jsou propustky, mosty odvodnění, napojení křižovatek a sjezdů na účelové komunikace atd.

Cíle

Modernizace komunikace vedla ke zlepšení bezpečnosti dopravy, zajištění dostatečného jízdního komfortu, snížení negativních vlivů z dopravy na obyvatele obcí a zlepšila dopravní dostupnosti měst a obcí v daném úseku.

6.2.2 Formulace projektu a jeho příprava

Dokumentace a stavební povolení

Před zpracování žádosti byla zpracovaná dokumentace k územnímu řízení, pro stavební povolení a posouzení vlivu na životní prostředí. Na základě dokumentace bylo vydáno územní rozhodnutí a stavební povolení.

Majetkoprávní příprava

Proběhla také majetkoprávní příprava v období 2008 - 2014. Byly vykoupěny pozemky potřebné pro stavbu do vlastnictví Kraje Vysočina.

Projektový tým

Projektový tým byl složen z vlastních pracovníků žadatele.

- Projektový manažer.
- Zástupce projektového manažera.
- Finanční manažer.
- Technický manažer.
- Koordinátor veřejných zakázek.
- Účetní.
- Úředník zajišťující majetkoprávní přípravu.
- Zpracovatel ekonomického a finančního zhodnocení projektu.
- Zástupce technického manažera.

Předchozí zkušenosti žadatele

Žadatel již v předchozích obdobích realizoval podobné stavby. Reference:

- II/347 Světlá n. S. - D1, 1. stavba.
- II/360 Štěpánovice – Vacenovice.
- II/405 Brtnice – Zašovice.
- II/405 Přiseka – Brtnice.
- II/360 Oslavička - obchvat, 2. stavba.
- II/360 Oslavice – Oslavička.

Harmonogram

Harmonogram navazoval na již provedené přípravné práce – majetkoprávní a projektovou přípravu.

- 05/2014 – Podání žádosti o podporu do ROP JV.
- 07 – 09/2014 – Proběhlo výběrové řízení na zhotovitele stavebních prací.
- 09 – 11/2014 – Uzavření smlouvy o dílo, předání staveniště, zahájení stavebních prací, provedení přeložek inženýrských sítí, konzervace stavby na zimu.
- 04 – 09/2015 – Dokončení stavebních prací, předání stavby.
- 10/2015 – Vyúčtování faktur, ukončení projektu, podání závěrečné žádosti o platbu.

CBA

Projekt byl vyhodnocen z hlediska 25 let.

Výsledky hodnocení:

- Čistá současná hodnota FNPV: - 17 510 153 Kč
- Index rentability: -19,51
- Vnitřní míra výnosnosti: -13,45

Dopady projektu

Území dopadu:

Kód území dopadu: CZ063

Název území dopadu: Kraj Vysočina

Spadá pod: Jihovýchod

Místo realizace NUTS5:

Kód NUTS5: CZ0631569569

Název NUTS5: Světlá nad Sázavou

Spadá pod: Havlíčkův Brod

Realizované investice NUTS3:

Kód NUTS3: CZ063

Název NUTS3: Kraj Vysočina

Procentní podíl: 100

Socio-ekonomické dopady:

- Prevence vzniku hmotných škod, snížení počtu dopravních nehod.

- Prevence vzniku zranění, snížení počtu lehkých i těžkých zranění.
- Úspora času v dopravě – autobusy, nákladní i osobní vozidla.
- Bezbariérové úpravy.
- Ochrana životního prostředí – byly přizpůsobeny propustky tak, aby mohly sloužit také pro migraci živočichů.
- Ochrana životního prostředí – Lapače splavenin a kalové jímky umožňují obojživelníkům výlez.

Mezi negativní vlivy byl zařazen zábor lesní a zemědělské půdy pro stavbu.

Rizika

V provedené analýze rizik bylo identifikováno celkem 15 rizik. Za nejzávažnější byla označena tato:

- Nedostatky v projektové dokumentaci.
- Nedostatečná koordinace stavebních prací.
- Výběr nekvalitního dodavatele.
- Nedodržení termínu výstavby.
- Živelné pohromy.
- Neobdržení dotace.
- Navýšení cen vstupů.
- Nedodržení podmínek operačního programu.
- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci.

6.2.3 Posouzení a schválení projektu

Informace o projektu:

Tabulka 13 – SnS – DM

Název projektu	II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 1. úsek
Registrační číslo projektu	CZ.1.11/1.1.00/40.01665
Příjemce	Kraj Vysočina
Program	ROP NUTS II JV
Kraj	NUTS II Jihovýchod
Prioritní osa	11.1 Dostupnost dopravy
Oblast podpory	11.1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu
Programové období	2007 - 2013
Klíč žádosti v IS BENEFIT7	3CaKeP
Celková cena	92 961 633 (78 297 331)
Nezpůsobilé výdaje	15 005 463 (14 490 985)
Způsobilé výdaje	77 956 170 (63 806 346)
Dotace z ERDF	77 956 170 (63 337 509)
Trvání projektu	10. 9. 2008 – 30. 10. 2015 (85,7 měsíců)

Vlastní zpracování

V srpnu 2014 byla schválena smlouva o poskytnutí dotace z ROP JV. Tabulce jsou v závorkách uvedené změny, ke kterým došlo v průběhu realizace projektu.

6.2.4 Vyjednávání a financování

Rozpočet projektu a financování

Tabulka 14 – SnS – DM, rozpočet

Položka	Hodnota v Kč	Podíl v %	Změněná hodnota	Podíl v %
Doplňkové způsobilé výdaje	0	0,00	0	0,00
Hlavní způsobilé výdaje	77 956 170	83,86	63 806 346	81,49
Výdaje na publicitu	96 800	0,10	54 305	0,07
Nákup nemovitostí	704 839	0,76	624 858	0,80
Pozemky vč. ostatních způsobilých výdajů	704 839	0,76	624 858	0,80
Stavební a autorský dozor	500 000	0,54	394 348	0,50
Stavební a tech. činnosti	77 154 531	83,00	63 127 183	80,62
Ostatní způsobilé výdaje, které souvisejí s pořízením staveb, jinde neuvedené	77 154 531	83,00	63 127 183	80,62
Jiné	160 000	0,17	-	-
Nezpůsobilé výdaje celkem	15 005 463	16,14	14 490 985	18,51
BOZP, archeolog aj.	1 378 139	1,48	956 688	1,22
Zeleň	2 931 214	3,15	2 649 447	3,38
Projektová dokumentace	1 854 030	1,99	2 002 860	2,56
DSP a RDS	2 783 000	2,99	191 664	0,24
Pořízení staveb ostatní	5 082 330	5,47	2 471 762	3,16
Pamětní deska	24 200	0,03	-	-
Pozemky	51 650	0,06	230 933	0,29
Jiné – LPF, ZPF	217 777	0,23	48 806	0,06
Nájemné	183 122	0,20	180 873	0,23
Korekce ŽOP č. 1	-	-	1 376 551	1,76
Pořízení staveb - dodatek č. 1 SOD	-	-	892 903	1,14
Pořízení staveb - dodatek č. 2 SOD	-	-	3 094 125	3,95
Způsobilé výdaje	77 956 170	83,86	63 806 346	81,49
Celkové výdaje projektu	92 961 633	100	78 297 331	100

vlastní zpracování

Pro předfinancování projektu bude využito i prostředků z Fondu strategických rezerv Kraje Vysočina a kontokorentního úvěru.

Finanční plán:

V sestaveném finančním plánu při podání žádosti o podporu byly nastaveny dvě žádosti o platbu, první k 31. 12. 2014 ve výši 27 378 959 Kč a druhá k datu ukončení projektu v hodnotě 50 577 211 Kč.

V průběhu realizace došlo k několika změnám, na základě kterých byl finanční plán upraven:

- 1. žádost o platbu byla posunuta na 30. 6. 2015 a částka činila 28 977 732 Kč.
- 2. žádost o platbu 30. 10. 2015 částka 34 359 777 Kč.

Výběrové řízení

Výběrové řízení na dodavatele stavebních prací bylo vyhlášeno v červenci 2014. Postupovalo se podle zákona o veřejných zakázkách.¹² Vybrána byla nabídka firem M-silnice a.s. + Swietelski stavební s.r.o. Firma M-silnice již před tím prováděla stavební práce na předchozím úseku. Hodnotícím kritériem byla nejnižší nabídková cena. Nasmlouvaná cena byla 66 703 261 Kč. Z výběrového řízení byly vyloučeny nabídky firem Metrostav a.s. a Skanska a.s. Hodnotící komisí bylo zjištěno, že v těchto nabídkách nesouhlasí soupis oceněných prací se soupisem v zadávací dokumentaci.

Tabulka 15 – SnS – DM, VŘ

Uchazeč	Nabídková cena Kč
EUROVIA CS a.s.	69 909 999
STRABAG a.s.	68 209 074
COLAS CZ a.s.	69 400 529
Metrostav a.s.	71 409 635
Skanska a.s.	70 608 830
M-silnice + Swietelski	66 703 261

vlastní zpracování

Změny:

Oproti údajům v žádosti o poskytnutí podpory došlo postupně k několika změnám. První změnou byla výše nabídkové ceny oproti předpokladům. Tato cena byla 66 703 261 Kč, přitom se uvažovalo, že bude činit 72 818 974 Kč. Dále byla cena díla změněna uzavřením dvou dodatků ke smlouvě, které se týkaly stavebních objektů SO 311, který nebyl realizován a SO 312, který byl naopak přidán. Uzavřením těchto dodatků se nasmlouvaná cena stavebních prací ještě snížila na 64 471 217 Kč. Změnil se také termín zadávacího řízení, v důsledku čehož byl změněn termín první žádosti o platbu. Dále došlo k úpravě rozpočtu v následujících položkách. Cena pamětní desky byla snížena na 10 000 Kč, do nezpůsobilých výdajů byly přesunuty výdaje spojené s bankovní zárukou a náklady na pojištění.

¹² Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

6.2.5 Implementace a monitoring

Vlastní realizace

Stavba byla rozdělena na tyto stavební objekty:

SO 001 - Příprava staveniště

SO 051 - Rekultivace úseků stávající silnice II/347

SO 052 - Rekultivace ploch ZS

SO 101 - Stavební úpravy silnice II/347

SO 102 - Stavební úpravy stávajících křižovatek

SO 141 - Dopravní značení - provizorní

SO 142 - Dopravní značení - definitivní

SO 181 - Opravy komunikací užívaných stavbou

SO 301.1 Přeložka objektu KAO v místě křížení s vodovodem DN 600

SO 301 - Křížení s vodovodem DN 600 v km 0,631

SO 311 - Odvodnění Radostovice v km 3,450 – tento objekt nakonec nebyl realizován na základě uzavřeného dodatku ke smlouvě o dílo č.1.

SO 312 – Přeložka vodovodu PVC, původně nebylo zahrnuto, ale dodatek ke smlouvě o dílo č. 2 bylo přidáno.

SO 401 - Přeložka sloupu VN v km 1,193 - byla zajištěna správcem objektu ČEZ a.s. na základě dříve uzavřené smlouvy.

SO 501 - Přeložka STL plynovodu PE 160

SO 502 - Přeložka STL plynovodu PE 50

SO 801 - Vegetační úpravy

Monitoring

Průběžná monitorovací zpráva se žádostí o platbu byla předložena 1. 7. 2015 a závěrečná pak 31. 10. 2015.

6.2.6 Hodnocení

Publicita

Publicita projektu byla zajištěna jednak prostřednictvím webových stránek Kraje Vysočina – www.kr-vysocina.cz ve zvláštní sekci Silniční projekty spolufinancované ze zdrojů Evropské unie. Dále byla v souladu s pravidly publicity osazena stálá pamětní deska a při provádění projektu byl na místě umístěn velkoplošný billboard.

Horizontální priority

Udržitelný rozvoj:

Modernizací komunikace, jež nevyhovovala silničnímu provozu, který vytváří zátěž pro životní prostředí, hrozby pro dopravní bezpečnost a bránil dalšímu rozvoji obcí, byla posílena dopravní dostupnost regionu v souladu s udržitelným rozvojem.

Rovnost příležitostí:

Realizace projektu má neutrální dopad na rovnost příležitostí..

Vazba projektu na jiné projekty

- II/347 Světlá n. S. - D1, 1. stavba – (Dolní Město - Kejžlice)
- II/347 Světlá n. S. - D1, 2. stavba - úsek č. 2 (úsek Kejžlice - Čejov)

Udržitelnost projektu

Minimální udržitelnost projektu byla stanovena na dobu 5-ti let od ukončení realizace. Po realizaci projekt spravuje Krajská správa a údržba silnic Vysočiny.

6.3 II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 2. úsek

Tento připravovaný projekt navazuje na již realizované projekty II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 1. stavba a II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 1. úsek. Na rozdíl od uvedených předchozích projektů, při jejichž realizaci byly ještě čerpány prostředky z předchozího období, bude spolufinancován z fondu ze strukturálního období 2014 – 2020. Přestože už byla podána žádost v období 2007 -2013, ta byla ale nakonec stažena a výběrové řízení zrušeno.

6.3.1 Identifikace a formulace záměru

Popis projektu

Jedná se o projekt modernizace komunikace II/347 na úseku Kejžlice – Čejov. Plánovaná modernizace má za cíl vyřešit nevyhovující technický stav komunikace, po provedení bude splňovat parametry komunikace S 7,5. Délka modernizované silnice je 3,794 km.

Výchozí stav

Výchozí stav je stejný jako u předcházejícího úseku.

6.3.2 Formulace projektu a jeho příprava

Projektový tým

Projektový tým byl složen z vlastních pracovníků žadatele.

- Projektový manažer.

- Zástupce projektového manažera.
- Finanční manažer.
- Technický manažer.
- Koordinátor veřejných zakázek.
- Účetní.
- Úředník zajišťující majetkoprávní přípravu.
- Zpracovatel ekonomického a finančního zhodnocení projektu.
- Zástupce technického manažera.

Dopady projektu

Území dopadu:

Kód území dopadu: CZ063

Název území dopadu: Kraj Vysočina

Spadá pod: Jihovýchod

Místo realizace NUTS5:

Kód NUTS5: CZ0633547735

Název NUTS5: Čejov

Spadá pod: Pelhřimov

Místo realizace NUTS5:

Kód NUTS5: CZ0633548120

Název NUTS5: Kežlice

Spadá pod: Pelhřimov

Realizované investice NUTS3:

Kód NUTS3: CZ063

Název NUTS3: Kraj Vysočina

Procentní podíl: 100

Majetkoprávní a projektová příprava

Majetkoprávní a projektová příprava probíhala v letech 2009 – 2014.

Harmonogram

- 10/2014-11/2014 – Výběrové řízení
- 12/2014-1/2015 – Podpis smlouvy, předání staveniště, zařízení staveniště
- 2/2015-3/2015 – Provádění přípravných prací, které neomezí dopravu a zimní údržbu komunikace
- 4/2015 – 8/2015 – Hlavní stavební práce
- 9/2015 – Dokončení a předání vč. dokladové části

6.3.3 Posouzení a schválení projektu

Příprava projektu v programovém období 2007 – 2013

Žádost o podporu z ROP JV byla podána v červenci 2014.

Tabulka 16 – Kežllice - Čejov, 07-13

Název projektu	II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba – úsek č. 2
Oblast podpory	1.1 - Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu
Prioritní osa	11.1 – Dostupnost dopravy
Program	ROP NUTS II JV
Programové období	2007-2013
Číslo žádosti v BENEFIT7	3JZ1eP
Trvání projektu	12. 6. 2009 – 30. 10. 2015 (76,6 měsíců)
Způsobilé výdaje	68 212 413
Celkové výdaje	80 599 416

vlastní zpracování

6.3.4 Vyjednávání a financování

Veřejná zakázka

V následující tabulce jsou uvedeny informace o veřejné zakázce na realizaci stavebních prací projektu.

Tabulka 17 – Kežllice - Čejov, VŘ

Název VZ	II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba – úsek č. 2
Registrační číslo projektu	CZ.1.11/1.1.00/40.01665
Druh VZ	Otevřené
Typ VZ	Podlimitní
Předmět VZ	Stavební práce
Datum zahájení	9. 9. 2014
Datum ukončení	14. 11. 2014
Předpokládaná hodnota	68 500 000

vlastní zpracování

Hodnotícím kritériem byly nejnižší nabídková cena. Zadavatel požadoval prokázání kvalifikačních předpokladů, to spočívalo v předložení:

- Výpisu z obchodního rejstříku.
- Živnostenský list nebo rejstřík, jehož předmět podnikání souvisí s předmětem veřejné zakázky.
- Prokázání autorizace odpovědných představitelů.
- Seznam s provedenými stavebními pracemi za dobu 5 let zpátky.
- Prokázání ekonomické a finanční způsobilosti.

Neúspěšný uchazeč podal po výběru nabídky námitku, které zadavatel nevyhověl. Neúspěšný uchazeč se poté obrátil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (UOHS), ten po přezkoumání věci vrátil zakázku k opakovanému posouzení a vyhodnocení nabídek. UOHS označil způsob, jakým bylo provedené posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny jako netransparentní a nepřezkoumatelný. Proti rozhodnutí podal zadavatel opravný prostředek – rozklad. Veřejná zakázka byla nakonec zrušena ze strany zadavatele. Protože kvůli vzniklým průtahům v zadávacím řízení nebylo možné projekt dokončit v souladu s termíny, které vyplývají z dotačních podmínek. A zadavatel neměl zajištěné jiné finanční prostředky na to, aby projekt mohl realizovat bez poskytnuté podpory. Poté došlo ke stažení žádosti o podporu z ROP JV. Proto se rozhodlo, že se projekt bude realizovat až v dalším období.

Rozpočet projektu a financování

Tabulka 18 – Kežlice - Čejov, rozpočet

Položka	Hodnota v Kč	Podíl v %
Doplňkové způsobilé výdaje	0	0
Hlavní způsobilé výdaje	68 212 413	84,63
Výdaje na publicitu	72 600	0,09
Nákup nemovitostí	1 320 041	1,64
Pozemky vč. ostatních způsobilých výdajů	1 320 041	1,64
Stavební a autorský dozor	500 000	0,62
Stavební a tech. činnosti	66 819 772	82,90
Ostatní způsobilé výdaje, které souvisejí s pořízením staveb, jinde neuvedené	66 719 772	82,78
Jiné	100 000	0,12
Nezpůsobilé výdaje celkem	12 387 002	15,37
BOZP, archeolog aj.	500 000	0,62
Zeleň	2 229 373	2,77
Projektová dokumentace	85 910	0,11
DSP a RDS	2 825 350	3,51
Pořízení staveb ostatní	5 065 640	6,28
Pořízení staveb – zajištění bankovní záruky	556 600	0,69
Pořízení staveb – zajištění	463 430	0,57

pojištění zhotovitele		
Pozemky	50 000	0,06
Nájemné	110 700	0,14
Způsobilé výdaje	68 212 413	84,63
Celkové výdaje projektu	80 599 416	100

vlastní zpracování

Finanční plán:

Byla plánována pouze jedna žádost o platbu a to 30. 10. 2015 ve výši 68 212 413 Kč.

6.3.5 Formulace projektu a jeho schválení

Nová žádost v období 2014 – 2020

Po zrušení předešlé veřejné zakázky a stažení žádosti o podporu z fondů EU, byla zpracována nová žádost v následujícím programovém období 2014 – 2020.

Projektový tým

Projektový tým je složen z vlastních pracovníků žadatele. Tvoří ho:

- Projektový manažer.
- Finanční manažer.
- Technický manažer.
- Koordinátor veřejných zakázek.
- Účetní.
- Správce komunikace.

Harmonogram

Tento projekt je rozdělen na dvě etapy:

- I. Etapa – přípravná a realizační fáze 22. 12. 2015 – 31. 7. 2016
 1. Provedení aktualizace PD – zpracování DSP a PDPS.
 2. Podání projektové žádosti v IROP.
 3. Výběr dodavatele stavebních prací.
 4. Předání staveniště, přeložení inženýrských sítí, příprava staveniště.
- II. Etapa – realizační fáze a vyúčtování 1. 8. 2016 – 31. 12. 2016
 1. Provedení vlastních stavebních prací dle PD, předání díla objednateli.
 2. Závěrečné vyúčtování, závěrečná žádost o platbu a ukončení projektu.

Realizované aktivity:

- 2009-2014 – Projektová a majetkoprávní příprava.
- 12/2015 – Aktualizace projektové dokumentace.
- 1/2016 - Podání žádosti do IROP.
- 1/2016–3/2016 - Výběrové řízení na stavební práce.

- 3/2016-4/2016 – Předání a zařízení staveniště.
- 5/2016-9/2016 – Zhotovení stavby.
- 10/2016-12/2016 – Závěrečné vyúčtování a ukončení projektu.

Rizika projektu

Jako hlavní rizika projektu byla identifikována tyto:

- Nedostatečně kvalitní PD.
- Možné dodatečné změny v požadavcích objednatele.
- Špatná koordinace při provádění stavebních prací.
- Výběr nekvalitního dodavatele.
- Nedodržení plánovaných termínů.
- Přírodní vlivy.

6.3.5 Posouzení a schválení projektu

Informace o projektu:

Tabulka 19 – Kejžlice - Čejov, 14-20

Název projektu	II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 2. stavba, 2. úsek
Příjemce	Kraj Vysočina
Kraj	NUTS II Jihovýchod
Program	06 Integrovaný regionální operační program
Název výzvy	06_15_002 1. výzva IROP - Vybrané úseky silnic II. a III. třídy - SC 1.1
Prioritní osa	06.1 Konkurenceschopné, dostupné a bezpečné regiony
Název investiční priority	06.1.42 Zvyšování regionální mobility prostřednictvím připojení sekundárních a terciárních uzlů k infrastruktuře sítě TEN-T, včetně multimodálních uzlů
Název tematického cíle	TC 07 Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách
Název specifického cíle	06.1.42.1.1 Zvýšení regionální mobility prostřednictvím modernizace a rozvoje sítí regionální silniční infrastruktury navazující na síť TEN-T
Programové období	2014 – 2020
Registrační číslo projektu (HASH)	0X0XGP
Celková cena	87 715 176
Nezpůsobilé výdaje	6 555 349
Způsobilé výdaje	81 159 827
Dotace z EU	68 985 853
Národní veřejné zdroje	12 173 974
Trvání projektu	22. 12. 2015 – 31. 12. 2016 (12,3 měsíce)

Vlastní zpracování

Žádost byla schválena Radou Kraje Vysočina 5. 1. 2016.

6.3.6 Vyjednávání a financování

Veřejná zakázka

Informace o připravované veřejné zakázce:

Tabulka 20 – Kežlice - Čejov, 14-20, VŘ

Název veřejné zakázky	II/347 Světlá n. S. – D1, 2. stavba – úsek č. 2
Předpokládaná hodnota VZ	72 000 000
Uvažované datum zahájení	8. 1. 2016
Předpokládané datum ukončení	31. 3. 2016
Typ VZ	Podlimitní
Druh VZ	Otevřené řízení
Předmět VZ	Stavební práce

vlastní zpracování

Rozsahem zakázky se jedná o významnou veřejnou zakázku, proto bylo vypracováno odůvodnění veřejné zakázky, které schválilo zastupitelstvo kraje. Dokument také obsahuje hodnotící kritéria, technické a obchodní podmínky, technické kvalifikační požadavky. Jediným hodnotícím kritériem je nabídková cena.

Rozpočet a financování

Tabulka 21 – Kežlice - Čejov, 14-20, rozpočet

Položka	Cena v Kč	%
Celkové výdaje	87 715 176	100
Celkové způsobilé výdaje	81 159 827	92,53
Stavební práce	81 132 602	99,97
Nákup pozemků	0	0
Nákup staveb	0	0
Hlavní aktivita	74 894 918	96,60
Stavby	77 534 276	95,56
Vedlejší aktivita	2 639 358	3,40
Zabezpečení výstavby	500 000	0,62
Projektová dokumentace	3 098 326	3,82
Publicita projektu	27 225	0,03
Celkové nezpůsobilé výdaje	6 555 348	7,47

vlastní zpracování

Pro předfinancování projektu bude využito i prostředků z Fondu strategických rezerv Kraje Vysočina.

Finanční plán:

Čerpání prostředků z IROP bylo rozloženo na dvě žádosti o platbu dle následujícího harmonogramu.

1. 31. 7. 2016 – 30 000 000 Kč
2. 31. 12. 2016 - 51 159 827 Kč

6.3.7 Hodnocení

Publicita

Publicita projektu bude zajištěna jednak prostřednictvím webových stránek Kraje Vysočina – www.kr-vysocina.cz. Dále bude v souladu s pravidly publicity osazena stálá pamětní deska z odolného a tvrdého materiálu o velikosti 0,3 x 0,4 m a při provádění projektu bude na místě umístěn velkoplošný billboard o rozměrech 5,1 x 2,4 m.

Zhodnocení projektu jako celku:

Projekt jako celek je důležitý pro Kraj Vysočina, protože jeho realizací bude dokončena modernizace jedné z páteřních komunikací v kraji. Kraj těmito projekty naplňuje svoji koncepci Páteřních sítí silnic.

Projekt je přínosem především pro region Světelska, jedná se o nejkratší napojení města Světlá nad Sázavou a okolních obcí na dálnici D1 a spojení s Humpolcem. Jeho realizace je velmi důležitá pro další rozvoj regionu. Přispívá ke zlepšení dopravní obslužnosti, bezpečnosti, rozvoji turistického ruchu a napomůže k růstu ekonomiky v regionu. Přestože při úpravách směrových poměrů komunikace došlo k záboru zemědělské a lesní půdy, má také pozitivní vliv na životní prostředí. Byly realizovány opatření k ochraně živočichů a zajištěním plynulého průjezdu vozidel se omezí negativní vlivy silniční dopravy na životní prostředí.

Během realizace projektu II/347 Světlá nad Sázavou – D1, 1. stavba se vyskytlo několik problému – byla při auditu zjištěna pochybení při výběrových řízeních. Neoprávněně požadované technické kvalifikační požadavky a další. Došlo k porušení podmínek poskytnutí dotace a výdaje projektu byly označeny za nezpůsobitelné. Hrozilo vrácení poskytnuté podpory, ale po odvolání kraje RR JV rozhodla pouze o částečném odvodu prostředků. Navíc byl projekt dokončen později než se na začátku příprav plánovalo, původně měl být dokončen v roce 2010. U dalšího úseku mezi Světlou nad Sázavou a Dolním Městem už byl průběh realizace lepší, podařilo se dokonce projekt realizovat za nižší cenu, než bylo původně plánováno, ale i tento projekt byl realizován později, než se při začátku jeho příprav očekávalo. Žádost měla být podána v roce 2010 a v roce 2012 měl být dokončený. Později byl dokonce rozdělen na dva úseky, z nichž jeden nebyl doposud zrealizován. U dalšího úseku Kejžlice – Čejov k realizaci prozatím nedošlo. Ale i po zrušení výběrového řízení na základě rozhodnutí UOHS a stažení schválené žádosti (podle mého názoru správně, kraj se zbytečně nedostane do problémů kvůli nedodržení termínů, které vyplivají z podmínek pro poskytnutí dotace – finanční prostředky musely být vyčerpány do konce roku 2015), probíhá intenzivní příprava na realizaci tohoto úseku v novém programovém období 2014 – 2020. Již byla zpracována žádost o poskytnutí podpory z IROP a připravuje se výběrové řízení na provedení stavebních prací. Dále by bylo potřebné z hlediska regionu na stavbu navázat dalšími projekty, které by řešily úsek komunikace mezi Čejovem a Humpolcem i tento totiž obsahuje podobné nedostatky jako předešlé úseky komunikace.

7 Závěr

V první části této práce jsem se zabýval regionální politikou Evropské unie a České republiky, jejím vývojem a nástroji. Zaměřil jsem na minulé i aktuální programové období, protože projekt, který požívám v praktické části je financovaný z obou období. Jedná se o projekt modernizace páteřní komunikace v Kraji Vysočina.

Přestože je smysluplnost některých projektů zpochybňována, ekonomický přínos evropských dotací a členství v EU vůbec je nezpochybnitelný. Stejně tak užítky z projektů, které by bez spolufinancování z evropských fondů ani třeba nevznikly. Často se také v souvislosti s některými realizovanými projekty hovoří o předražování, podezřelých zakázkách nebo účelu. Nejčastější pochybení, která jsou odhalena při auditech, se týkají zadávání veřejných zakázek. Ať už se jedná o úmyslné či neúmyslné pochybení, může to vést k částečnému odvodu nebo při závažnějších pochybeních k úplnému vracení poskytnutých prostředků

Velké investiční projekty jsou časově velmi náročné, a jak se ukázalo na uvedených projektech v praktické části, někdy se doba jejich realizace může oproti původním plánům a předpokladům ještě prodloužit. To platí i v případech, kdy nedojde k žádným pochybením, ale třeba se protáhne příprava projektu v předinvestiční fázi.

Také je pro Českou republiku škoda, že nedokáže lépe čerpat prostředky z fondů Evropské unie. Při čemž nezáleží, jestli by byly finance použity pro investice do infrastruktury, vzdělání a vývoje nebo dalších oblastí. Tyto prostředky mohly být použity pro rozvoj České republiky. Určitě by bylo žádoucí, aby se v novém programovém období zlepšilo čerpání prostředků. Protože pokud se špatně čerpá, jedná se o nevyužitou šanci na zlepšení a urychlení rozvoje v České republice. Na konci programového období 2007 – 2013 došlo sice ke zlepšení čerpání z evropských fondů, přesto se nestihnou všechny prostředky vyčerpat. Ale při čerpání na poslední chvíli hrozí nepromyšlené investice bez dlouhodobého přínosu. Aktuálně (leden 2016) se odhaduje, že se nestihne dle odhadů MMR vyčerpat okolo 30 miliard Kč.

V minulém programovém období 2007 - 2013 docházelo ke špatnému čerpání, které bylo dle NKU způsobené vleklými schvalovacími procedurami, roztříštěností a opakovanými změnami pravidel a metodik a velkým počtem operačních programů.

Při přípravách čerpání z nového programového období 2014 - 2020 došlo hned na začátku k velkému zpoždění, které je větší než v minulém období. To může vyústit v podobnou situaci jako v minulém období, kdy bude snaha v končícím období dočerpat, co největší objem financí. Zpoždění je způsobeno pozdním začátkem příprav, které navíc trvaly dlouho. Přípravu nového programového období vedl a připravoval Národní orgán koordinace (NOK), který spadá pod ministerstvo pro místní rozvoj. Většina operačních programů byla schválena až v polovině roku 2015 a čerpání prostředků začne až v roce 2016. Podle českých firem a menších měst a obcí byla

v minulém období největší překážkou při čerpání nepřehlednost programů a velká administrativní zátěž.

Pozitivní je, že bylo na problémy s čerpáním zareagováno a v aktuálním období došlo ke snížení počtu programů, žádosti jsou podávány již pouze elektronicky. Velkým přínosem by se mohlo stát vydání jednotného metodického prostředí, které zavádí stejná pravidla v celém systému čerpání dotací. Přínosem by se mohla stát především metodika pro oblast zadávání veřejných zakázek, která byla v minulém období velmi problematická. Jestli tomu tak opravdu bude, to by se mohlo ukázat příští rok, kdy budou k dispozici první data o čerpání finančních prostředků.

Zdroje

- [1] FIALA, P., PITROVÁ, M. *Evropská unie*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.
- [2] ŠLOSARČÍK, I., KASÁKOVÁ, Z. *Instituce Evropské unie a Lisabonská smlouva*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 248 s. ISBN 978-80-247-3567-2.
- [3] MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
- [4] *Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020 v kostce*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Národní orgán pro koordinaci, [2015]. 48 stran. ISBN 978-80-7538-008-1.
- [5] VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [6] KLIČKA, J. *Další šance pro Česko. EU pošle přes 660 miliard*. Havlíčkobrodský deník. Havlíčkův Brod: Vltava-Labe-Press,a.s., 2015, ročník 13, č. 9, s. 11. ISSN 1802-0879.
- [7] CHMELÁŘ, A. a kol. *Ekonomické vyhodnocení členství České republiky v EU po deseti letech: alternativní scénáře a kvantifikace: příspěvek k formulaci nové evropské strategie pro Českou republiku*. Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády, 2014. 97 s. ISBN 978-80-7440-098-8.
- [8] PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.
- [9] SIEBER, P. *Analýza nákladů a přínosů: metodická příručka*. Ministerstvo pro místní rozvoj. 2004. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/3a86fbee-beab-48cb-8ad1-aa9ed89af9bc/1136372212-zpracov-n-anal-zy-n-klad-a-p-nos>.
- [10] KISLINGEROVÁ, E., NOVÝ, I. a kol. *Chování podniku v globalizujícím se prostředí*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 422 s. ISBN 80-7179-847-9.
- [11] JEŽKOVÁ, Z., KREJČÍ, H., LACKO, B., ŠVEC, J. *Projektové řízení – jak zvládnout projekty*. Kuřim: Akademické centrum studentských aktivit, 2013. 381 s. ISBN 978-80-905297-1-7.
- [12] KRAJČÍK, V. *Procesní přístup k projektům informačních systémů*. 2009. [online]. [cit. 2015-05-25]. Dostupné z: <http://www.cssi-morava.cz/new/doc/IT2009/krajcik.pdf>.

- [13] *Příručka k ověřování dotací*. Komora auditorů České republiky KA ČR. 2014. [online]. [cit. 2015-12-10]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/file/2128/prirucka-final-final-final.pdf>.
- [14] *Strukturální fondy*. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>.
- [15] <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/185750-chomutov-otevrel-novy-stadion-sparta-ho-pokrtila-vyhrou/>
- [16] http://fotbal.idnes.cz/novy-stadion-fotbaloveho-chomutova-otevre-pratelske-utkani-se-spartou-1ap-/fot_dsouteze.aspx?c=A120613_084127_fot_dsouteze_elv
- [17] *Výroční zpráva o činnosti a účetní závěrka Státního fondu dopravní infrastruktury za rok 2010*. Státní fond dopravní infrastruktury. 2011. [online]. Dostupné z: http://www.sfdi.cz/soubory/obrazky-clanky/dokumenty-2011/2011_vz2010.pdf.
- [18] <http://www.opvk.cz/redakce/index.php?xuser=&lanG=cs&subakce=slovník&hlText=e>
- [19] <http://www.jihovychod.cz/pro-prijemce/pravidla-publicity>
- [20] *Pravidla pro publicitu*. Regionální operační program Jihovýchod. 2012. [online]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/download/dokumenty-ke-stazeni/PpP.pdf>.
- [21] <http://faktaoms2014.cz/>
- [22] <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-na-projekt/Elektronicka-zadost>
- [23] KRÍŽOVÁ P. *V obchodě Unie s Ruskem došlo k obratu*. Statistika&My. Praha: Český statistický úřad, 2015, ročník 5, č. 9. ISSN 1804-7149. [online]. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2015/09/v-obchode-unie-s-ruskem-doslo-k-obratu/>.
- [24] *Regionální politika 2007 – 2013*. Euroskop. [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9196/sekce/regionalni-politika-2007-2013/>.
- [25] *Programové období 2007 – 2013*. Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013>.
- [26] *Regionální politika 2014 – 2020*. Euroskop. [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9197/sekce/regionalni-politika-2014-2020/>.
- [27] *Kohézní politika 2014 – 2020 v ČR*. Euractiv. [online]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/link-dossier/kohezni-politika-2014-2020-v-cr-000100>.

- [28] 2014 -2020. Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>.
- [29] Přehled fondů. Euroskop. [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9035/sekce/prehled-fondu-eu/>.
- [30] Základní informace – rozpočet EU. MFČR. [online]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/hospodareni-eu/rozpocet-eu/zakladni-informace>.
- [31] Rozpočet EU. Euroskop. [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>.
- [32] Evropa 2020 – evropská strategie růstu. Evropská komise. 2015. ISBN 978-92-79-41434-3.
- [33] Evropa 2020. Evropská komise. [online]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/europe2020/index_cs.htm.
- [34] Česká republika vyčerpala 99,54 % prostředků strukturálních fondů na období 2004 – 2006. MFČR. [online]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2010/2010-10-04-tiskova-zprava-5303-5303>.
- [35] Strukturální fondy v ČR 2004–2006. Výsledky a vliv na současné programové období 2007–2013. MMRČR. [online]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/4bb4551d-d5f8-4737-a134-8ba94c7dc55a/bulletin_CZ_email.
- [36] Integrovaný regionální operační program. Centrum pro regionální rozvoj. [online]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/irop/>
- [37] Regionální operační program JV. Jihovýchod.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.jihovýchod.cz/>.
- [38] EU Report 2015. NKÚ. [online]. Dostupné z: <http://www.nku.cz/assets/publikace/eu-report-2015-cz.pdf>.
- [39] Firmy kritizují složitost čerpání dotací z EU, vadí byrokracie. Finanční noviny. [online]. Dostupné z: <http://www.financninoviny.cz/zpravy/firmy-kritizuji-slozitost-cerpani-dotaci-z-eu-vadi-byrokracie/1260005>
- [40] Úředníci rozhodli. Jeníkovsko zřejmě zůstane na suchu. Deník.cz. [online]. Dostupné z: http://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/urednici-rozhodli-jenikovsko-zrejme-zustane-na-suchu-20160105.html.
- [41] Čtvrtletní monitorovací zpráva o průběhu čerpání strukturálních fondů, fondu soudržnosti v programovém období 2007 – 2013. MMRČR. [online]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/92955fff-4b63-43a0-9188-6f9e55da5a82/CMZ_2015_IIIQ_elektronicka.pdf.
- [42] Jaké jsou konkrétní zkušenosti žadatelů o vodárenské dotace z OŽP? Vodarenstvi.cz . [online]. Dostupné z: <http://www.vodarenstvi.cz/clanky/jake-jsou-konkretni-zkusenosti-zadatelu-o-vodarenske-dotace-z-opzp>.

- [43] *Babiš: Zeman se mýlí, když kritizuje vládu za špatné čerpání z EU.* Finanční noviny. [online]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/458931-babis-zeman-se-myli-kdyz-kritizuje-vladu-za-spatne-cerpani-z-eu/>.
- [44] *S přípravou na čerpání peněz z EU fondů jsme na tom špatně. Česká pozice.* [online]. Dostupné z: http://ceskapozice.lidovky.cz/s-pripravou-na-cerpani-penez-z-eu-fondu-jsume-na-tom-spatne-pz9-/tema.aspx?c=A150507_153141_pozice-tema_lube.
- [45] *ČR dostatečně nevyužívá potenciál evropských fondů, tvrdí ekonom NERV.* [online]. Dostupné z: <http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/cr-dostatecne-nevyuziva-potencial-evropskych-fondu-tvrdi-ekonom-nerv-010849>.
- [46] *Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020.* Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>.
- [47] TICHÝ Z. *Řízení jakosti I.* Brno: Vysoké učení technické, fakulta stavební. 2006.
- [48] *SMART metoda.* Wikipedie. [online]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/SMART_metoda.
- [49] MARKOVÁ L. *Stavební podnik.* Brno: Vysoké učení technické, fakulta stavební.
- [50] *Evropské fondy 2014–2020: Jednoduše pro lidi.* Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci. 2015. ISBN 978-80-87147-84-9.
- [51] *Změny v regionální politice po 2014.* Euroskop. [online]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9198/sekce/zmeny-v-regionalni-politice-po-2014/>.
- [52] *Co je nového v programovém období 2014-2020?* Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020>.
- [53] *Shrnutí dohody o partnerství s Českou republikou, 2014–2020.* Evropská komise. [online]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/contracts_grants/pa/partnership-agreement-czech-summary_cs.pdf.
- [54] *Programy pro programové období 2014 – 2020.* Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/2014-2020/Operacni-programy>.
- [55] *Integrovaný regionální operační program.* [online]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/e85c3c99-97a8-4217-ac33-5de87147dad0/Brozura_specificke-cile-IROP_aktualizace-4_6_2015.pdf?ext=.pdf.
- [56] *Představujeme IROP.* Dotaceu.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.dotaceu.cz/cs/Microsites/IROP/Verejnost/Predstavujeme-IROP>.
- [57] SIEBER, P. *Studie proveditelnosti.* 2004. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/c4772855-8ffc-4036-97fc-2d7caa1ad86e/1136372156-zpracov-n-studie-proveditelnosti>.

[58] *Horizontální priority*. Strukturalni-fondy.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU/Horizontalni-priority>.

Seznam grafů

Graf č. 1 – Čistá pozice ČR vůči EU	25
Graf č. 2 – Příjmy a platby ČR do/z rozpočtu EU	25
Graf č. 3 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	43
Graf č. 4 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	44
Graf č. 5 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	45
Graf č. 6 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	46
Graf č. 7 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	47
Graf č. 8 Porovnání finančního objemu v min. a aktuálním programovém období	50

Seznam obrázků

Obrázek č.1 – EU k 1.7. 2013	14
Obrázek č. 2 - Regiony soudržnosti ČR.....	28
Obrázek č. 3 - Situace projektu Světlá n. S. – D1	67

Seznam tabulek

Tabulka 1 – členění NUTS.....	27
Tabulka 2 – Členění České republiky	28
Tabulka 3 – Programy 2004 – 2006.....	29
Tabulka 4 –ROP JV prioritní osy.....	33
Tabulka 5 – Projekty spolufinancované z evropských fondů 2007-2013	35
Tabulka 6 – Tematické cíle 2014 – 2020	40
Tabulka 7 – Alokace fondů 2014 – 2020.....	41
Tabulka 8 - Alokace v prioritních osách.....	49
Tabulka 9 – Průběh čerpání.....	51
Tabulka 10 – SnS – D1, 1. stavba	72
Tabulka 11 – Výběrová řízení.....	73
Tabulka 12 – rozpočet 1. stavby	74
Tabulka 13 – SnS – DM.....	81
Tabulka 14 – SnS – DM, rozpočet.....	82
Tabulka 15 – SnS – DM, VŘ.....	83
Tabulka 16 – Kežlice - Čejov, 07 - 13	87
Tabulka 17 – Kežlice - Čejov, VŘ.....	87
Tabulka 18 – Kežlice - Čejov, rozpočet.....	88
Tabulka 19 – Kežlice - Čejov, 14-20	90
Tabulka 20 – Kežlice - Čejov, 14-20, VŘ.....	91
Tabulka 21 – Kežlice - Čejov, 14-20, rozpočet	91

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

OECD – Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci a rozvoj

OEEC - Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci

ESUO – Společenství uhlí a oceli

ZEU – Západoevropská unie

EURATOM – Evropské společenství pro atomovou energii

EHS – Evropské hospodářské společenství

ECB – Evropská centrální banka

SEU – Smlouva o EU

GS – Generální sekretariát

ESVČ – Evropská služba pro vnější činnost

EIF – Evropský investiční fond

EAGGF - Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond

ES – Evropský sociální fond

CF – Kohézní fond

ERDF - Evropský fond regionálního rozvoje

ECU – Evropské měnové jednotky

FIFG - Finanční nástroj pro řízení rybolovu

EFG - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

MF – Ministerstvo financí

MD – Ministerstvo dopravy

ŘO – Řídící orgán

ZS – Zprostředkující subjekt

OP – Operační program

ROP – Regionální operační program

IOP – Integrovaný operační program

IROP – Integrovaný regionální operační program

ROP JV – Regionální operační program Jihovýchod

SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury

EK – Evropská komise

DP – Dohoda o partnerství

EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

ESF – Evropský sociální fond

EMFF – Evropský námořní a rybářský fond

Seznam příloh

Příloha 1 – Žádost o podporu